Lenin - Stalin

Gençlik Üzerine

Çeviren: O. Dönmez

Teori
3. Basım

EVRENSEL
BASIM
YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

Kitabın orijinal ismi: "Über die Jugend"

V.İ. Lenin - J.V. Stalin

Gençlik Üzerine

çeviren: Olcay Geridönmez

Teori

DOĞA BASIN YAYIN
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Tarlabaşı Blv. Kamerhatun Mah. Alhatun Sk. No: 25 Beyoğlu / İstanbul
T: 0212 255 25 46 F: 0212 255 25 87
www.evrenselbasim.com - info@evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın 25

Gençlik Üzerine: **V.İ. Lenin - J.V. Stalin**

Çeviren: **Olcay Geridönmez**

Genel Kapak Tasarım: **Savaş Çekiç**

Kapak Uygulama: **Devrim Koçlan**

ISBN 978-975-7837-12-1

© Evrensel Basım Yayın **2011** - Sertifika No **11015**

Birinci Basım: Eylül 1993 - Ikinci Basım: Eylül 1996
Üçüncü Basım: Ağustos 2011

Baskı: Ezgi Matbaas
Sanayi Caddesi Altay Sokak No: 10 Çobançeşme - Yenibosna / İstanbul
T. 0212 452 23 02 - 654 94 18 - ezgimatbaa@mynet.com - www.ezgimatbaa.net

Gençlik Üzerine

İÇİNDEKİLER

V.İ. Lenin GENÇLİK ÜZERİNE

Devrimci Gençliğin Görevleri 9
Bir Yoldaşa Mektup 23
"Moskova'da Kanlı Günler" makalesinden 24
"Moskova Olaylarının Dersleri" makalesinden 26
St. Petersburg Parti Komitesi Savaş Komisyonuna 29
Devrimci Rigânın Ültimatomu 32
"Moskova Ayaklanmasının Öğrettikleri" makalesinden 34
"Menşevizmin Krizi" makalesinden 35
Stuttgart'ta Uluslararası Sosyalistler Kongresi" makalesinden 36
"Marksizm ve Revizyonizm" makalesinden 38
"Militan Militarizm ve Sosyal Demokrasinin Anti-militarist Taktiği" makalesinden 39
Öğrenci Hareketi ve Bugünkü Politik Durum 41
"Ivan Vassilyeviç Babuşkin" anmasından 48
Tarımda Çocuk Emeği 50
İşçi Sınıfı ve Yeni Malthusçuluk 54
5. Uluslararası Fuhuşla Mücadele Kongresi 57
"Sosyalizm ve Savaş" Broşüründen (RSDİP'in savaşa karşı tutumu) 59
"Gençlik Enternasyonali" Notlar 60
"Proleter Devrimin Askeri Programı" makalesinden 64
"İsviçre Sosyal Demokrat Partisi İçindeki Sol Zimmerwaldçilerin Görevleri" Makalesinden 67
"1905 Devrimi Üzerine Bir Konuşmadan 68
Charles Naine'e Açık Mektup"tan 70
A. M. Kollontai'a Bir Mektuptan 5 Mart 1917 71
İsviçre İşçilerine Veda Mektubundan 72
"Devrimimizde Proletaryanın Görevleri" Makalesinden Proletarya Partisinin Bir Platform Taslağı 73
Parti Programının Revizyonuna İlişkin Materyaller" broşüründen 74
Dışarıdan Bir Gözlemcinin Önerileri 75
Moskova Parti Komitesi Toplantısında bir konuşmadan 16 Ağustos 1918 78

RKP(B) Program Taslağından Halk Eğitimi Üzerine Madde 79
Komünist Öğrenciler Tüm Rusya Kongresi'nde konuşma 80
17 Nisan 1919 "Herkes Denikin'e Karşı Savaşa!"
çağrısından RKP(B) MK'sının Parti Örgütlerine Mektubu 81
Kızıl Meydan'da Konuşma Gazete Haberi 1 Mayıs 1919 82
Sovyet İktidarının İki Yılı 7 Kasım 1919 83
Genç Kuşağımıza 84
Moskova İşçi ve Kızılordu Delegeleri Toplantısında Konuşmadan 6 Mart 1920 85
Gençlik Birliklerinin Görevleri Rusya Komünist Gençlik Birliğinin
III. Tüm Rusya Kongresindeki Konuşma 2 Ekim 1920 86
İ. İ. Stepanov'un "Dünya Ekonomisinin Geçiş Dönemi ile İlişkili
Olarak RSFSC'nin Elektrifikasyonu" Kitabına Önsöz 104
28 Mart 1922 RKP(B) XI. Kongresi'nde RKP(B) Merkez Komitesinin
Siyasi Raporu Üzerine Son Söz'den 106
RKGB'nin V. Kongresine 107
Moskovadaki Komünist Gençlik Enternasyonali III Dünya Kongresine "Günlük Notları" makalesinden 109

J. V. Stalin GENÇLİK ÜZERİNE

RKP(B)'nin XII. Kongresi'nde MK Raporundan 17 Nisan 1923 113
Komünist Gençlik Birliği'ndeki Çelişkiler Üzerine 3 Nisan 1924 115
Komünist Gençlik Birliği'nin Köy Aktifi Üzerine RKP(B)
MK'nın örgütlenme bürosu toplantısında konuşma 6 Nisan 1924 118
Proleter Yüksek Öğrenim Gençliğinin Birinci Birlik Konferansı'na 124
Komünist Gençlik Birliği'nin Görevleri Üzerine RLKGB'nin yedinci yılı dolayısıyla "Komsomolskaya
Pravda" yazı kurulunun sorduğu sorulara cevap 29 Ekim 1925 128
Komünist Gençlik Birliği'nin Proletarya Diktatörlüğü Sistemindeki Yeri 134
Sovyetler Birliği 139
Leninist Gençlik Birliği 139
V. Birlik Konferansında konuşma 139
29 Mart 1927 139
Sovyetler Birliği 146
Leninist Komünist Gençlik Birliğinin 146
VIII. Birlik Kongresi'nde Konuşma 16 Mayıs 1928 146
Merkez Komitesinin SBKP(B) XVI. Kongresine Sunduğu Siyasi Rapor'dan 27 Haziran 1930 155
Leninist Komünist Gençlik Birliğine SBLKGB'nin 10. Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Kutlama Mesajı 157
SBLKGB'nin VII. Birlik Konferansına Kutlama Mesajı 158
Bolşevizmi Öğrenin Kolektif Çiftlikleri Hücum İşçilerinin Birinci Birlik Kongresinde Konuşmadan 159
Stahanovcuların Birinci Birlik Toplantısında konuşmadan 17 Kasım 1935 160

V. İ. Lenin

Gençlik Üzerine

***

Devrimci Gençliğin Görevleri

Birinci Mektup

"Üniversiteli" gazetesinin yazı kurulunun açıklaması –yanılmıyorsak, ilk kez "Osvobosdenye" Sayı 4 (28)'de yayınlandı ve "İskra"mn da eline ulaştı– kanımızca, "Üniversiteli"nin yazı kurulunun görüşlerinde, ilk sayısından bu yana önemli bir ilerleme kaydedildiğine işaret ediyor. Bay Struve, bildiride açıklanan görüşlerle hemfikir olmadığını bildirmekte acele etmekle hata yapmadı: Bu görüşler, burjuva-liberal organın büyük bir tutarlılık ve hevesle temsil ettiği oportünist çizgiden gerçekten de esaslı bir biçimde ayrılmaktadır. "Devrimci ruhun, öğrenci gençliğin ideolojik birliğini *tek başına* yaratamayacağını", "bunun için, şu ya da bu sosyalist dünya görüşüne" ve de "belli, bütünsel" bir dünya görüşüne "dayanan bir sosyalist ideale gereksinim olduğunu" kabul eden "Üniversiteli"nin yazı kurulu, şimdiden, ideolojik kayıtsızlık ve teorik oportünizm ile temelden ayrışmış ve öğrenci gençliğin devrimcileştirilmesinin araçlarına ilişkin sorunu doğru bir temele yerleştirmiştir

Kaba "devrimciliğin" alışılmış bakış açısına göre ise, öğrenci gençliğin ideolojik birliği, bütünsel bir dünya görüşünü gerektirmiyor, dahası reddediyor. İdeolojik birlik, farklı türden devrimci görüşlere karşı "hoşgörü" anlamına geliyor; belli bir düşünce çev-

resini kesin bir biçimde benimsemekten kaçınmayı şart koşuyor. Kısacası ideolojik birlik, bu bilge politikacıların bakış açısına göre, belli bir ideolojik ilgisizliği şart koşuyor (elbette, geniş bir düşünce çeşitliliğinden, her ne pahasına olursa olsun birliğin öneminden ve ertelenmezliğinden vb. vb. dem vuran bayat formüllerle az ya da çok hünerle süslenmiş olarak). Bu tür bir tartışmada, öğrenci gençlik içerisinde –politik ve sosyal görüşleri itibarıyla– çok farklı grupların var olduğu, var olmaları gerektiği ve bu nedenle, dünya görüşünde birlik ve kesinlik talebinin kaçınılmaz olarak bu gruplardan bazılarını dışlayacağı ve dolayısıyla birliğe köstek olacağı; dolayısıyla ortak çalışma yerine anlaşmazlıklara neden olacağı; dolayısıyla ortak politik saldırının gücünü zayıflatacağı vb. –sonu gelmez– gibi herkesçe bilinen tartışmasız gerçeğe parmak basmak, daima oldukça etkileyici, hatta ilk bakışta ikna edici bir kanıt yürütme olarak görünür.

Bu, etkileyici gerekçelendirmeye daha yakından bakalım. Mesela, "Üniversiteli"nin 1. Sayı'sındaki, üniversitelileri gruplara göre sınıflandırmayı ele alalım. Bu ilk sayıda, yazı kurulunun belirli ve bütünsel bir dünya görüşü talebi henüz ortaya konmuş değildi ve bundan dolayı, sosyal demokrat "dar görüşlülük" önyargısına sahip olmakla suçlanamaz. "Üniversiteli"nin 1. Sayı'sındaki başyazı, günümüz üniversite öğrencilerini dört ana gruba ayırır: 1. "Kayıtsız kitle"; öğrenci hareketine karşı tamamıyla ilgisiz kalanlar. 2. "Akademiciler"; salt akademik zemine dayalı bir öğrenci hareketinin taraftarları; 3. "Genel olarak öğrenci hareketi karşıtları"; milliyetçiler, antisemitistler vb. 4. "Politikacılar"; çarlık despotizmini yıkma mücadelesinin yandaşları. "Bu grup, kendi içinde iki karşıt gruptan oluşur; devrimci eğilimli tamamen burjuva bir politik muhalefet ile son günlerin (sadece son günlerin mi? *N. Lenin*) ürünü, sosyalist eğilimli devrimci entelektüel proletaryadan." İkinci alt grubun, bilindiği üzere, kendi içinde sosyal devrimci ve sosyal demokrat öğrencilere bölündüğü dikkate alınırsa, bugün üniversitelilerin *altı* politik gruba ayrıldığı ortaya çıkar: Gericiler, kayıtsızlar, akademiciler, liberaller, sosyal devrimciler ve sosyal demokratlar.

Soru şu: Bu gruplaşma rastlantısal mıdır? Geçici ruh hallerinden mi doğmuştur? Bu soruyu doğrudan sormak, bu meseleyle az çok

ilgili her insandan olumsuz bir yanıt almak için yeterlidir. Bizim üniversitelilerimiz arasında farklı bir gruplaşma olamazdı da; çünkü o, aydın kesiminin en hassas tepki gösteren bölümüdür. Aydına, tüm toplumdaki sınıf çıkarlarının gelişimini ve politik gruplaşmaları en bilinçli, en kesin ve en açık şekilde yansıttığı ve ifade ettiği için aydın denmiştir. Gruplaşmaları, toplumun politik gruplaşmalarına denk düşmeseydi öğrenci gençlik öğrenci gençlik olmazdı. "Denk düşme" derken, öğrenci grupları ile toplumsal grupların gücü ve niceliği arasında tamamen örtüşen bir oran bulunduğunu değil, toplumda var olan grupların, zorunlu ve kaçınılmaz olarak öğrenci gençlik arasında da bulunduğunu söylüyoruz. Ve bütün Rus toplumu için, polis despotizmi tarafından ürkütülmüş ve sindirilmiş, politik olarak el değmemiş, sınıf çelişkilerinin henüz tomurcuk halinde bulunduğu ve göreli bir gelişim gösterdiği devasa halk kitleleri arasında, işte bu altı grup belirleyicidir: Gericiler, kayıtsızlar, *kültür reformcuları*, liberaller, sosyal devrimciler ve sosyal demokratlar. Burada "akademiciler" yerine "kültür reformcuları" dedim; yani, politik mücadele olmadan, otokrasi zemininde legal gelişmenin yandaşları. Bu tür kültür reformcuları, Rus toplumunun her kesiminde bulunur ve her yerde, üniversiteliler arasındaki "akademiciler" gibi, meslek çıkarlarının dar çerçevesinde kalarak, ulusal ekonominin ilgili dallarında ya da devlet veya yerel yönetimlerinde iyileştirmelerle yetinirler. Farklı yönelimdeki "politikacıları" birbirinden ayırt etmeksizin (akademiciler de öyle yaparlar) her yerde, "politika"dan ürkekçe uzak dururlar; yönetim biçimini ... ilgilendiren her şeyi ise politika olarak nitelerler. "Kültür reformcuları" her zaman bizdeki liberalizmin en geniş tabanını oluşturdu ve bugün de oluşturuyor: "Barışçıl" zamanlarda (Rusçaya çevirirsek bunun anlamı, politik gericilik dönemleridir) kültür reformcusu ile liberal kavramı, neredeyse tamamen özdeştir. Evet, hatta savaş dönemleri ve toplumsal hareketlerin yükseliş dönemlerinde, otokrasi karşıtlığının büyüdüğü dönemlerde, bu kavramlar arasındaki fark genelde belirsiz kalır. Rus liberali, yurtdışında sansürsüz yayınlanan bir dergide, otokrasiye karşı dolaysız ve açık bir protestoyla kamuoyuna seslendiğinde bile, kendini bir kültür reformcusu olarak

hissetmekten kurtulamaz ve bazen, birdenbire kölece, ya da başka bir deyişle, legal, sadık, itaatçi düşünceler üretmeye başlar: Bakınız "Osvobosdenye".

Kültür reformcuları ve liberaller arasında herkes için açık ve seçilebilir bir sınırın çizilememesi, genel olarak Rus toplumundaki politik gruplaşmanın tamamını niteler. Rus toplumunun sınıfsal bölünmesine uymadığı gerekçesiyle yukarıda yaptığımız altı grup ayrımına itiraz edilebilir belki. Fakat böyle bir karşı çıkışın temeli yoktur. Sınıfsal bölümlenme elbette, politik gruplaşmanın en derinindeki temeldir; elbette bu gruplaşmayı *son tahlilde* hep o belirler. Ama bu derin temel, ancak tarihsel gelişim süreci içerisinde ve bu gelişime katılanların ve yaratanların bilincinin geliştiği oranda görünür olur. Bu "son tahlil" de, ancak politik mücadele yoluyla açığa çıkacaktır; bazen yıllarca, on yıllarca süren uzun, ısrarla yürütülen; kendini zaman zaman çeşitli politik krizlerde şiddetle açığa vuran, zaman zaman durulan ve bir süreliğine adeta duran bir mücadelenin sonucu olarak. Örneğin, politik mücadelenin özellikle keskin biçimler aldığı ve ileri sınıfın –proletaryanın– özellikle sınıf bilinçli olduğu Almanya'da hâlâ, heterojen (ve genel olarak özellikle antiproleter) sınıf içeriğinin üzerini, mezhepsel bir kıstasla örten merkez partisinin (ve de büyük partilerin) var olması bir rastlantı değildir. Rusya'da, günümüzdeki politik grupların sınıf kökenlerinin, tüm halkın politik hak yoksunluğuyla; mükemmel örgütlenmiş, ideolojik olarak sağlam ve geleneksel olarak kendi içinde kapalı bir yapıya sahip bürokrasinin egemenliğiyle karartılmış olması da kadar şaşırtıcı olmamalıdır. Asıl şaşılması gereken, politik rejiminin Asyalılığına rağmen Rusya'daki Avrupai-kapitalist gelişimin damgasını toplumun politik gruplaşmasına şimdiden bu kadar güçlü basabilmiş olmasıdır.

Her kapitalist ülkenin en ileri sınıfı olan sanayi proletaryası, bizde de, sosyal demokrasinin önderliğinde ve uzun süredir sınıf bilinçli enternasyonal proletaryanın programının bayrağı altında, örgütlü bir kitle olarak yürümeye başlamıştır. Politikaya karşı kayıt-

sız kalanlar kategorisi, elbette, herhangi bir Avrupa ülkesiyle karşılaştırılamayacak kadar kalabalıktır; fakat bizde de, bu kategorinin, ilkel ve saf bir el değmemişlik halinde bulunduğunu söylemek, artık mümkün değildir: Sınıf bilinçli olmayan işçilerin –kısmen köylülerin de– kayıtsızlığı, gittikçe daha sıklıkla, politik tepkilerin patlak vermesiyle ve aktif protestoların yaşanmasıyla yer değiştirmektedir ki bunlar, *bu* kayıtsızlığın, tok burjuva ve küçük burjuvaların kayıtsızlığıyla hiçbir ortak yanın bulunmadığını açıkça kanıtlamaktadır. Rusya'nın göreli olarak azgelişmiş kapitalizminde bu özellikle kalabalık küçük burjuva sınıf bir yandan şimdiden şüphesiz bilinçli ve tutarlı gericiler de üretmeye başlıyor; diğer yandan ve çoğu durumda ise, kendini silik ve ezik "emekçi halk" kitlesinden henüz pek az ayırabiliyor. İdeologlarını ise demokratik ve ilkel sosyalist düşünceleri birbirine bilinçsizce karıştıran ve henüz her türlü sağlamlıktan yoksun bir dünya görüşüne sahip Rasnoçinsi[1] aydınlarının oluşturduğu geniş tabakanın arasında bulmaktadır. İşte bu ideoloji, eski Rus aydın tabakasını da; yani liberal Narodnik kesiminin sağ kanadı kadar, en soldaki uzantısı "sosyal devrimcileri" de tanımlar.

"Eski" Rus aydınları dedim. Şimdilerde bizde, liberalizmleri, (elbette Rus Marksizminin katkılarıyla) ilkel Narodculuktan ve bulanık sosyalizmden neredeyse tamamıyla arınmış *yeni* türde bir aydınlar tabakası ortaya çıkıyor. Gerçek anlamda burjuva-liberal bir aydın tabakasının doğuşu ülkemizde; özellikle de bu sürece Struve, Berdiyayev, Bulgakov beyler ve hempaları gibi, gayretkeş ve oportünizmin revaçtaki her türlü akımına alabildiğine açık olan kişiler de bu sürece katıldıkları için devasa adımlarla ilerliyor. Bunun ötesinde, Rus toplumunun aydınlara dâhil olmayan liberal ve gerici tabakalarını söz konusu etmek gerekirse; bunların, burjuvazimizin ve toprak sahiplerimizin şu ya da bu grubunun sınıf çıkarlarıyla olan bağları, örneğin bizdeki Zemstvoların, kent Dumalarının, borsa ve fuar komitelerinin vb. faaliyetlerine az çok aşina olan herkes için açıktır.

1 Rasnoçinsi – Geçen yüzyılın altmışlı yıllarında ortaya çıkan ve soylu olmayan kişilerle, çeşitli zümrelerin küçük memurlarıyla serbest meslek sahiplerini niteleyen bir deyim.

* * *

Böylece, üniversite gençliğimizdeki politik gruplaşmanın, tam da yukarıda "Üniversiteli" gazetesinin 1. sayısıyla hemfikir olarak anlattığımız gibi, rastlantısal değil, tersine, zorunlu ve kaçınılmaz olduğu sonucuna vardık. Bu gerçek tespit edildikten sonra, "öğrenci gençliğin ideolojik birliğinden", onun "devrimcileştirilmesinden" vb., aslında neyin anlaşılması gerektiği sorununu açıklığa kavuşturmak artık güç olmayacaktır. Hatta ilk bakışta, böylesine basit bir sorunun tartışmaya dönüşebilmesi garip gelebilir. Öğrenci gençliğin politik gruplaşması toplumun politik gruplaşmasına denk düştüğüne göre, bu zaten, öğrenci gençliğin "ideolojik birliği"nin sadece iki şekilde anlaşılabileceği anlamına gelmez mi: Ya, olabildiğince çok sayıda üniversitelinin tamamıyla belirli sosyal ve politik bir düşünce çevresine kazanılması; ya da, belirli bir politik gruba bağlı üniversitelilerin kendi aralarında ve bu grubun öğrenci gençliğin dışındaki temsilcileriyle olabildiğince sıkı bir bağın kurulması. Öğrenci gençliğin devrimcileştirilmesinden ancak, bu devrimcileştirmenin içeriği ve niteliğine dair tamamen belirli bir bakış açısından hareketle bahsedilebileceği aslında açık değil midir? Örneğin, bir sosyal demokrat için bunun anlamı, her şeyden önce sosyal demokrat fikirlerin öğrenci gençlik içerisinde yaygınlaştırılması ve kendine "sosyalist devrimci" diyen fakat devrimci sosyalizm ile alakası olmayan görüşlere karşı mücadelenin geliştirilmesidir. Ve ikinci olarak, öğrenci gençlik içindeki, akademik hareket de dâhil olmak üzere her türden demokratik hareketi genişletmek, daha bilinçli ve kararlı kılmaya çalışmaktır.

Böylesine basit ve açık bir sorunun, nasıl karışık ve tartışmalı bir sorun haline geldiği, son derece ilginç ve özgün bir hikâyedir. Tartışma, "Revolusiyonaya Rossiya" (sayı 13 ve 17) ile "İskra" (sayı 31 ve 35) arasında; birleşik hemşeriler birlikleri ve öğrenci örgütleri Kiev Temsilciler Kurulu'nun "açık mektubu" ("Revolusiyonaya Rossiya" Sayı 13'te ve "Üniversiteli" Sayı 1'de yayınlandı) nedeniyle çıktı. Kiev Temsilciler Kurulu, 1902'de yapılan II. Tüm Rusya Üniversiteliler Kurultayı'nda alınan; üniversite öğrenicileri

örgütlerinin Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin komiteleriyle ilişki halinde olmaları gerektiğine ilişkin kararını "dar görüşlü" olarak değerlendiriyordu. Ve bu değerlendirmeyi yaparken, çeşitli yerellerde, öğrenci gençliğin belirli bir bölümünün "Sosyal Devrimciler Partisi"ne sempati duydukları apaçık gerçeğinin üstü, "öğrenci gençlik"in öğrenci gençlik olarak ne sosyal devrimci ne de sosyal demokrat partiye tümüyle katılamayacağı" gibi son derece "tarafsız" ve son derece dayanaksız bir savla yavan bir biçimde örtüldü. "İskra" dayanaksızlığına dikkat çekerken "Revolusiyonaya Rossiya" bu savı elbette tamamen arkasında durdu ve "İskra'nın bölme ve ayrışma tutkunlarını" politik olgunluktan yoksunlukla ve "densizlikle" suçladı.

Yukarıda anlatılanlardan sonra böylesi bir iddianın saçmalığı daha da açık seçik, gün ışığına çıkıyor. Söz konusu edilen mesele, öğrenci gençliğin şu ya da bu politik rolüdür. Ve böyle bir durumda, önce öğrenci gençliğin, toplumdan kopuk olmadığı, bu nedenle toplumun bütün gruplaşmalarını daima ve kaçınılmaz olarak yansıttığı gerçeğine gözlerin kapatılması isteniyor. Ardından da kapalı gözlerle, öğrenci gençlik olarak öğrenci gençlik üzerine veya genel olarak öğrenci gençlik üzerine büyük konuşmalar yapılmaya başlanıyor. Ve buradan çıkarılan sonuç... şu ya da bu politik partiye bağlanmayla sözüm ona alâkalı olan bölünmeler ve ayrışmaların yarattığı zarar oluyor. Bu tuhaf kanıt yürütmeyi sonuna kadar vardırabilmek için, politik zeminden, mesleki ya da akademik zemine bir sıçrama gerçekleştirmek zorunda kalındığı gün gibi ortadadır. Ve "Revolusiyonaya Rossiya" şu anda "Öğrenci Gençlik ve Devrim" (sayı 17) makalesiyle, birincisi öğrenci gençliğin genel çıkarlarına ve genel mücadelesine; ikincisi öğrencilerin eğitim hedeflerine, gelecekteki toplumsal faaliyete hazırlık amacıyla bilinçli militanların eğitilmesiyle ilgili görevlere işaret ederek böylesi bir tehlikeli sıçrama yapmaktadır. Dikkat çekilen iki husus da tamamıyla doğrudur; ne var ki konumuzla bir ilgisi yoktur ve sorunu yalnızca karıştırmaktadır. Burada söz konusu olan sorun, doğası itibariyle partilerin mücadelesine sıkı sıkıya bağlı olan ve kaçınılmaz olarak belli bir partinin *seçimini* gerektiren *politik* faaliyettir. *Her* politik faaliyet için çok

ciddi, bilimsel bir hazırlanmanın, sağlam kavrayışlar "geliştirmenin" gerekli olduğu ya da *hiçbir* politik faaliyetin kendisini sadece belirli bir yönelimdeki politikacıların çevresiyle sınırlanamayacağı, aksine bu faaliyeti her zaman geniş ve daha geniş halk katmanlarına taşımak gerektiği, her tabakanın mesleki çıkarları ile kaynaştırmak, sendikal hareketi politik hareketle birleştirmek, ilkini ikincisinin seviyesine çıkarmak gerektiği gerekçelerini öne sürerek bu seçimden kaçınmaya çalışmak nasıl mümkün olabilir? Görüşlerini savunabilmek için bu tür kaçışlara gerek duymaları bile, bu kişilerin, belirli bir bilimsel kavrayıştan olduğu gibi, sağlam politik bir çizgiden de ne denli yoksun olduklarını açıkça gösteriyor! Konuya hangi açıdan yaklaşılırsa yaklaşılsın, sosyal demokratların uzun süreden beri hem bilimsel-teorik olarak, hem de pratik-politik olarak teşhir ederek anlattıkları o eski gerçeğin daima yeniden doğrulandığını görüyoruz: Sosyal devrimcilerin, bir tarafta Marksizm, diğer tarafta Batı Avrupa "eleştirel" oportünizmi ve son olarak da Rus küçük burjuva Narodculuğu arasında sürdüre geldiği cambazlık.[2]

Gerçekten de, az buçuk gelişmiş politik koşullar hayal edip "tartışmalı sorun"umuzun pratikte nasıl bir görünüm aldığına bir bakalım. Farz edelim ki karşımızda gericilerin, liberallerin ve sosyal demokratların partileri olsun. Bu partiler, belirli alanlarda, mesela, öğrenci gençliğin çeşitli kesimleri ve hatta dilerseniz, işçi sınıfı içinde çalışma yürütüyor olsun. Bunlar, hem öğrencilerin hem de işçilerin en etkili temsilcilerini, olabildiğince çok sayıda taraflarına kazanmaya çalışıyor olsun. Söz konusu partilerin, bu temsilciler aracılığıyla herhangi belirli bir partiden yana bir seçimde bulunulmasına, yüksek öğrenimin belli ortak çıkarları ve tüm işçi sınıfının ortak mesleki çıkarları olduğu gerekçesi ile karşı çıkacakları düşünülebilir mi? Bu, tüm partiler için aynı derecede büyük yararı olan basım sanatına işaret ederek partilerin mücadelesinin gerekirliğini yadsımaya çalışmakla aynı şey olurdu. Uygar ülkelerde olabildiğin-

2 Sosyal devrimcilerin programı ve taktiklerinin tutarsızlığı ve iç çelişkileri hakkında söylenenlerin özel ve ayrıntılı bir açıklama gerektirdiği açıktır. İleriki mektuplardan birinde bu sorunu daha ayrıntılı olarak inceleyebilmeyi umuyoruz.

ce kitlesel ve iyi örgütlenmiş öğrenci –ve meslek– birliklerinin ne kadar büyük yararları olduğunu anlamayacak hiçbir parti yoktur, ancak her parti bu birlikte özellikle kendi etkilerinin ağırlıkta olması için çaba harcar. Şu ya da bu kuruluşun partisizliğine işaret etmenin genellikle, mevcut kuruluşların 100'ünden 99'unun şimdiden, tamamen belirli özel bir politik zihniyetin hâkimiyetinde olduğu gerçeğini örtbas etmek isteyen egemen sınıfların ikiyüzlü, boş bir söyleminden öte bir şey olmadığını kim bilmez? Bizim sosyal devrimci beylerimiz ise, övgü türkülerini de tam bu "partisizliğin" şerefine söylüyorlar. Örneğin "Revolusiyonaya Rossiya"nın (Sayı 17) aşağıdaki duygu boşalımına bakalım:

> "Devrimci bir örgütün, diğer her bağımsız, kendisine tabi olmayan örgütü mutlaka yok edilmesi gereken bir rakip olarak görmesine neden olan; buraya mutlaka bölünme, ihtilaf, karışıklık taşıması gerektiğini düşündüren taktiği, ne biçim basiretsiz bir taktiktir?"

Bunlar, öğrenci gençliğini, son yıllarda üniversite sorunlarının dar çerçevesine kapanmakla eleştiren ve "Revolusiyonaya Rossiya" tarafından, öğrenci örgütünün varlığının "çizgilerini devrimci bakımdan belirlemiş olanların güçlerini işçi meselesine adamalarına hiçbir zaman engel olmayacağı" üzerine aydınlatılan Moskova sosyal demokrat örgütünün 1896 yılındaki çağrısı üzerine söylenmektedir.

Burada nasıl bir kafa karışıklığı yaşanıyor, görmeye değer. Rekabet, farklı iki siyasal örgüt ve farklı iki politik çizgi arasında mümkündür (ve kaçınılmazdır). Bir yardımlaşma derneği ile devrimci bir çevre arasındaysa rekabet olanaksızdır ve eğer "Revolusiyonaya Rossiya" sonuncuya, ilkini her koşul altında yok etme hevesini mal ediyorsa, saçmalıyor demektir. Ama eğer yardımlaşma derneği içerisinde belli politik gayret ortaya çıkmışsa –örneğin devrimcilere yardımcı olmamak veya kütüphaneye illegal kitaplar sokmamak–, o zaman rekabet ve doğrudan mücadele, her dürüst "politikacı" için *zorunluluğa dönüşür*. Öğrenci çevrelerini dar üniversite sorunlarıyla sınırlayan kişiler varsa (kuşkusuz bu tür kişiler vardır ve 1896 yılında çok daha fazlaydılar!), öyleyse bu kişiler ile bırakın smır-

lamayı, ilgi alanlarının genişlemesini savunan insanlar arasındaki *mücadele* aynı şekilde gereklidir ve zorunluluktur. "Revolusiyonaya Rossiya"nın "İskra"ya karşı yürüttüğü polemiğe neden olan Kiev Kurulu'nun açık mektubunda konu, öğrenci örgütleri *ile* devrimci örgütler arasındaki seçim değil, değişik politik çizgilere sahip devrimci örgütler arasındaki seçimdi. Sonuçta, çizgilerini şimdiden "devrimci bakımdan belirlemiş" olanlar *seçim yapmaya* başlamışken, bizim "sosyal devrimciler", devrimci bir örgüt ile saf bir öğrenci örgütü arasında bir rekabetin basiretsizlik olduğu gerekçesiyle onları *geriye* çekmeye uğraşıyor... Beyler, bu fazlasıyla mantıksızdır!

Öğrenci gençliğin *devrimci* kesimi, iki devrimci parti arasında seçimini yapmaya başladı. Ve tam bu sırada karşısına şu öğretiyle çıkılıyor: "Belirli" (tercih edilmesi gereken şey elbette belirsizliktir...) bir "parti etiketinin" (biri için bu bir etikettir, başkası için bayrak!) "zorla kabul ettirilmesiyle", "öğrenci arkadaşların düşünsel vicdanlarına tecavüz edilmesiyle" (tüm ülkelerin burjuva basınının tamamı, sosyal demokrasinin büyümesini, her zaman, barışçıl yol arkadaşların vicdanlarının liderler ve kışkırtıcılar tarafından tecavüz edilmesiyle açıklarlar...) "ulaşılmadı bu etkiye"; yani öğrenci gençliğin sosyalist bölümünün, diğer öğrenciler üstündeki etkisine. Her dürüst öğrencinin sosyalistlere yöneltilen, etiketlerin "zorla kabul ettirilmesi" ve "vicdana tecavüz" suçlamalarını layıkıyla takdir edeceğinden kuşkumuz yoktur. Üstelik böylesi karaktersiz, tembel ve prensip fukarası söylevler, parti örgütü, parti ilkeleri, parti •nuru, parti bayrağı gibi kavramların henüz son derece zayıf olduğu Rusya'da veriliyor!

"Sosyal devrimcilerimiz" devrimci öğrenci gençliğe, örnek almaları için, "devrimci kampta fraksiyonlar arasında mevcut olan geçimsizlikleri tamamen göz ardı ederek, genel politik hareket ile dayanışma" ilan eden geçmişteki öğrenci kongrelerini öneriyorlar. "Genel politik" hareket nedir? Sosyalist artı liberal harekettir. Bu farkı göz ardı etmek, dolaysız ve ilk elde ulaşılan hareketin, yani liberal hareketin saflarına geçmek demektir. "Sosyal devrimciler" işte bunun çağrısını yapmaktadırlar. Kendilerini *özel* bir parti

olarak niteleyen kimseler, parti mücadelesinden uzak durma çağrısında bulunuyor! Bu, böyle bir partinin politik faaliyetini kendi bayrağı altında yürütmeye yetenekli olmadığını, tersine, kaçakçılığa başvurmaya zorunlu olduğunu göstermez mi? Buradan, bu partinin *kendine ait* açık bir programdan tamamen yoksun olduğu sonucu çıkmaz mı? Bunu hemen göreceğiz.

* * *

Sosyal devrimcilerin, öğrenci gençliğe ve devrime bakışlarındaki yukarıda kanıtlamaya çalıştığımız hataları, sadece mantıktan yoksunluklarıyla açıklanamaz. Bir bakıma tam tersi öne sürülebilir: Görüşlerindeki mantık yoksunluğu temel hatalarının bir sonucudur. "Parti" olarak başından içsel olarak beri o kadar çelişkili ve o kadar dayanıksız bir konum aldılar ki, mutlaka dürüst ve politik düşünmeye mutlaka yetenekli insanlar, sürekli dengelerini kaybetmeden ve düşmeden bu partide tutunmaları mümkün olmadı. Sosyal demokratların, "sosyal devrimcilerin" sosyalizme verdiği zararları, şu ya da bu yazarın, şu ya da bu önderin çeşitli hatasıyla açıklamadıklarını, tersine, tüm bu hataları, yanlış programsal ve politik konumlarının kaçınılmaz bir sonucu olarak gördükleri asla unutulmamalıdır. Öğrenci gençlik sorunu gibi bir sorunda, bu yanlışlık özellikle açık bir biçimde görünür olmakta ve *burjuva-demokrat* bakış açısı ile üzerlerindeki şatafatlı devrimci sosyalizm elbisesi arasındaki çelişki belli olmaktadır. Gerçekten de, "Revolusiyonaya Rossiya"nın "Öğrenci Gençlik ve Devrim" başlıklı makalesine bakılsın. Yazar, özellikle "gençlik"teki "özgeciliği ve çalışmalarının saflığını", "ideal hareket noktalarının gücünün" altını çiziyor ve tam da bunlarda politik "yenilenme" çabalarının açıklamasını arıyor. Fakat, bir yandan mutlakiyet ile halkın olağanüstü geniş ve oldukça çeşitli tabakaları arasında uzlaşmaz bir çelişki doğuran ve öte yandan politik hoşnutsuzluğu, üniversiteler dışındaki bir yolla dile getirmeyi son derece güçleştiren (pek yakında, güçleştirmiş olan denmesi gerekecek) Rusya'nın toplumsal yaşamının gerçek koşullarında aramıyor.

Ardından yazar, sosyal demokratların öğrenci gençlik içindeki politik grupların gelişimine bilinçli bir tutum alma çabalarına, politik olarak farklı olanları birbirlerinden ayırmak ve birbirine

yakın politik grupları daha sıkı birleştirmek çabalarına saldırıyor. Söz konusu olan, yazarın bu çabaların birinin veya ötekinin yanlışlığının eleştirmesi de değil. Bu çabaların hepsinin her zaman ve her şeyiyle olumlu sonuçlandığını söylemek saçma olurdu. Hayır, sınıf çıkarlarının farklılığının kaçınılmaz olarak politik gruplaşmalara da yansıması gerektiği; tüm özgeciliğine, saflığına ve ideal zihniyetine vb. rağmen öğrenci gençliğin toplum içersinde bir istisna oluşturamayacağı; bu farklılığın üstünü örtmenin değil, tersine, olabildiğince geniş bir kitleye kavratmanın ve onu politik bir örgütte kenetlemenin sosyalistlerin görevi olduğu yazarın aklına bile gelmiyor. Yazar bunlara, bir sosyal demokratın materyalist bakış açışıyla değil, bir burjuva-demokratın idealist bakış açısıyla yaklaşıyor.

Yazar, devrimci öğrenci gençliği "genel-politik harekete" çağırmaktan ve bu çağrıyı tekrarlamaktan utanç duymuyor. Onun gözünde meselenin özü, tam da birleşik olması gerektiğini düşündüğü genel-politik, yani genel-demokratik harekette yatıyor. Bu birlik, "genel öğrenci örgütlerine paralel olarak" gruplaşması gereken "salt devrimci çevrelerce" rahatsız edilmemeliymiş. Bu geniş ve bütünsel demokratik hareketin çıkarları açısından, parti etiketlerini "zorla kabul ettirmek" ve arkadaşların düşünsel vicdanına tecavüz etmek elbette caniliktir. Burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf çelişkisine işaret etme çabalarının, "bölücü ve ayrılıkçı fanatikler" olarak "genel" anlamda mahkum edildiği 1848 yılında da burjuva demokrasisinin konumu tam da buydu. İşte bu, burjuva demokrasisinin en yeni versiyonunun da görüşüdür; reformlar yolunda, sınıfların işbirliği yolunda barış içinde yürüyen birleşik büyük bir demokrat partiye özlem duyan oportünist ve revizyonistlerin görüşüdür. Bunların hepsi daima, "fraksiyon" geçimsizliklerinin düşmanları ve "genel-politik" hareketin taraftarıydılar; başka türlü olmaları da mümkün değildi.

Görüldüğü gibi, bir sosyalistin bakış açısıyla bakıldığında anlamsız ve gülünçlüğe varacak kadar çelişkili olduğu görülen sosyal devrimcilerin düşünce akışı, burjuva-demokrat bakış açısından bakıldığında, tamamıyla anlaşılır ve mantıklı hale gelir. Ve bu böyledir, çünkü, sosyal devrimci parti özünde, burjuva demokrasinin

bir *fraksiyonundan*; bileşimi bakımından ağırlıklı olarak aydın, görüşleri bakımından ağırlıklı olarak küçük burjuva, teorik bayrağı bakımından en yeni oportünizmi babadan kalma eski narodculukla eklektik olarak birleştiren bir fraksiyondan başka bir şey değildir.

Burjuva demokratlarının birleşme gevezeliğini en iyi çürütecek olan şey, politik gelişmenin ve politik mücadelenin seyrinin kendisidir. Rusya'da da gerçek hareketteki büyüme şimdiden, *böyle* bir çürütmeyi sağlamıştır. Öğrenci gençliğin özel bir grubu olarak "Akademicilerin" ayrışması buna bir örnektir. Gerçek bir mücadele olmadığı sürece akademiciler kendilerini "genel" öğrenci kitlesinden ayırmamışlardı ve öğrenci gençliğin tüm "düşünen kesiminin" "birliği" zedelenemez görünüyordu. Ancak *eylem* söz konusu olduğunda, değişik unsurların ayrışması kaçınılmaz oldu.[3]

Politik hareketin gelişim ve mutlakıyete karşı açık mücadele, politik gruplar arasındaki ayrımları da –grupların hepsinin ve herkesin birleşmesi üzerine tüm boş gevezeliklere rağmen– hemen netleştirmişti. Akademicilerin politikacılardan ayrılmasının, ileriye doğru atılmış büyük bir adım anlamına geldiğinden hemen hiç kimse kuşku duymayacaktır. Fakat bu ayrılık, sosyal demokratların "Akademiciler"le ilişkiyi tamamen "koparacakları" anlamına mı geliyor? "Revolusiyonaya Rossiya"ya bakılırsa öyle. (Bkz. sayı 17, sf. 3)

Bu kanıya kapılması, yalnızca, yukarıda değindiğimiz kafa karışıklığının bir sonucudur. Politik eğilimlerimizin kesin sınırlarının çizilmesi, kesinlikle meslek ve öğrenci derneklerinin "dağıtılması" anlamına gelmiyor. Üniversite gençliği içinde çalışmayı görev edinmiş bir sosyal demokrat, kendisi veya ajitatörlerinin yardımıyla olabildiğince çok sayıda ve olabildiğince yaygın bir biçimde "salt öğrenci" çevrelerine ve eğitim çalışmaları çevrelerine girmeye *mutlaka* çalışacak; sadece akademik özgürlük isteyenlerin bakış açılarını genişletmeye

3 Bazı haberlere inanılırsa, son zamanlarda öğrenci gençliğin farklı öğelerinin giderek güçlenen başka ayrışmaları da açığa çıkmaktadır ki bu, sosyalistlerin, sosyalizmden bahsedilmesini duymak bile istemeyen politikacı-*devrimcilerden* ayrışmasıdır. Sibirya'ya sürülmüş öğrenciler arasında bu yönelimin çok net ortaya çıktığı söyleniyor. Bu haberlerin doğrulanıp doğrulanmayacağını göreceğiz. (*Lenin'in notu.*)

çaba gösterecek, hâlâ bir program arayışında olanlara sosyal demokrat programın propagandasını yapmaya gayret edecektir.

Toparlayalım. Öğrenci gençliğin belli bir bölümü, belirli ve bütünsel bir sosyalist dünya görüşü edinmek istiyor. Bu hazırlık çalışmasının nihai hedefi –devrimci harekete pratikte katılmak arzusunda olan öğrenciler açısından– ancak bugün devrimci kamp içinde ortaya çıkmış bulunan iki gruptan birisinin bilinçli ve kesin seçimi olabilir. Öğrenci gençliğin ideolojik birliği adına, üstelik devrimcileştirilmesi vb. adına böyle bir seçime karşı çıkan kişi, sosyalist bilinci karartıyordur ve gerçekte sadece fikirsizliği propaganda ediyordur. Öğrenci gençliğin politik gruplaşması zorunlu olarak tüm toplumun politik gruplaşmasını yansıtır ve farklı politik grupların olabildiğince bilinçli ve tutarlı bir biçimde ayrışmasını sağlamaya çalışmak her sosyalistin görevidir. Sosyal devrimci parti tarafından öğrenci gençliğe yöneltilen çağrı, yani "genel politik hareketle dayanışma" ilan etmesi ve devrimci kamptaki fraksiyon çekişmelerini tümden görmezden gelmesi çağrısı, özü itibarıyla, sosyalist görüşten burjuva-demokrat görüşe *geri dönme* çağrısından başka bir şey değildir. Bu şaşırtıcı değildir, çünkü "sosyal devrimciler partisi", sadece, Rusya'daki burjuva demokrasinin bir fraksiyonudur. Sosyal demokrat öğrencilerin, diğer tüm akımların devrimcileri ve politikacılarından ayrışması, hiçbir şekilde genel-öğrenci ve eğitim örgütlerinin dağıtılması anlamına gelmez. Aksine, ancak tamamıyla belirli bir programın görüşüne dayanıldığmda, öğrenci gençliğin en geniş çevreleri içinde, akademik bakış açısının genişletilmesi ve bilimsel sosyalizmin, yani Marksizmin propagandası için çalışılabilir ve çalışılmalıdır.

NOT: Bundan sonraki mektuplarda "Üniversiteli"nin okurları ile, bütünlüklü bir dünya görüşünün yaratılmasında Marksizmin önemi üzerine, sosyal demokrat parti ve sosyal devrimcilerin partisi arasındaki ilkesel ve taktik farklar üzerine, öğrenci gençlik örgütünün sorunları ve öğrenci gençliğin işçi sınıfıyla genel olarak ilişkisi üzerine sohbet etmek istiyorum.

"Üniversiteli" Sayı 2/3, Eylül 1903
Tüm Eserler, 5. Cilt, sf. 498-514

Bir Yoldaşa Mektup

Sevgili dostum! Mektuplar için çok teşekkür ederim. Mutlaka aynı anlayışla devam edin, sadece şunu ekleyeyim: 1. Hiçbir zaman size ulaştırılmış mektup veya bilgi notlarından alıntılarla yetinmeyin, onları (mektuplarınıza ek olarak) mutlaka *eksiksiz* yollayın; 2. taze güçlerle, gençlikle, yeni çevrelerle aramızda mutlaka *doğrudan* bağlar kurun. Devrimci örgütün gücünün, sağladığınız ilişkilerin sayısından oluştuğunu unutmayın. Bize devredilen *yeni* Rus bağların sayısından, arkadaşlarımızın potansiyelini ve çalışmalarının sonuçlarını ölçmek durumundayız. Bugüne kadar *tüm* Petersburglular (onlar için yüzkarası bir durum) *daha tek bir* Rus bağlantısı iletmiş *değiller* (ne Serafim[4], ne Zisoyka[5], ne Semlıyaçka, ne de Nikolay İvanoviç[6]). Bu bir skandal, bir sefilliktir, iflastır! İsa aşkına Menşeviklerden öğrenin. "İskra"nın 85. sayısında yığınla yazışma var. Gençliğe "Vperyod"u okudunuz, neden bu gençlikten hiç kimseyi bizimle bağlantıya sokmadınız? Düşünün, bize, çalışmaktan anlayan, bağlantıları korumayı bilen, siz olmadan da yazışmayı sürdürebilen "Vperyod"a yeni, genç, sadık bir düzine arkadaş kazanamadığınız sürece açığa çıkmanız halinde başımız büyük bir belada olacaktır. Bunu aklınızdan çıkarmayın!! Profesyonel devrimci, gittiği her kentte düzinelerce bağlantı yaratmalı, bizzat yanlarında bulunduğu sürece tüm işi yeni gençlerin ellerine vermeli, onları eğitmeli ve yönlendirmelidir; talimatlarla değil, iş ile. Ardından başka bir kente gitmeli ve bir ya da iki ay sonra genç temsilcileri denetlemek üzere geri dönmelidir. Aramızda gençliğe karşı bir tür ahmakça, darkafalı, Oblomovca korkunun hüküm sürdüğüne sizi temin ederim. Size yalvarıyorum: Bu korkuya karşı var gücünüzle mücadele edin.

dostlukla Lenin

İlk kez 1925'te "Proleterskaya Revolusiya"
Sayı 4 (39)'da yayınlandı.
Tüm Eserler, Cilt 28, sf. 454-455, Rusça.

4 S. N. Afanasyeva.
5 A. A. Bogdanov.
6 J. Ch. Lalajans.

"Moskova'da Kanlı Günler" Makalesinden

... İvanova-Vosnesensk'teki grev, işçilerin beklenmedik bir politik olgunluğa sahip olduğunu açığa çıkardı. Bu grevden sonra, merkezi sanayi bölgesinin tamamında mayalanma, sürekli bir keskinleşme ve genişleme özelliği gösterdi, şimdi de açıkça su yüzüne çıkmaya ve ayaklanmaya dönüşmeye başladı. Alevlenme, Petersburglularınkine tıpatıp benzeyen, devlet dumasını teşhir eden, cumhuriyet için mücadeleye, temsili bir devrimci hükümetin kurulması çağrısında bulunan bir karar alan Moskova öğrenci gençliğinin eylemiyle kuşkusuz keskinlik kazandı. Daha kısa bir süre önce, son derece liberal rektör, tanınmış Bay Trubeskoy'u seçen "liberal" profesörler polis tehditlerinin baskısı altında üniversiteyi kapattılar: Sözüm ona, üniversite binalarında Tiflis katliamının bir tekrarından korkuyorlardı. Bunu yaparak, üniversite dışında, sokaklarda kan dökülmesini yalnızca hızlandırmış oldular.

Yabancı gazetelerin kısa telgraf haberlerine dayanarak değerlendirebildiğimize göre Moskova'daki olayların gelişimi, "olağan" yani 22 (9) Ocak'tan sonra norm haline gelen biçimdeydi. Dizgicilerin, hızla çevreye yayılan greviyle başlamıştı. 7 Ekim (24 Eylül) Cumartesi günü matbaalar, tramvaylar, tütün fabrikaları iş durdurmuştu bile. Gazeteler yayınlanmıyordu. Fabrika ve demiryolu işçilerinin genel grevi bekleniyordu. Akşam, dizgicilerin yanı sıra diğer mesleklerden işçilerin ve öğrencilerin vb. katıldığı büyük gösteriler yapıldı. Kazak ve jandarmaların, göstericileri birçok kez dağıtmasına rağmen, her defasında yeniden toparlanıyorlardı. Birçok polis yaralandı. Göstericiler taş atıyor ve tabancalarla ateş ediyordu. Jandarmalara komuta eden subay ağır yaralandı. Bir kazak subayı ve bir jandarma öldürüldü.

Aynı gün fırıncılar da greve katıldı.

8 Ekim (25 Eylül) Pazar günü olaylar aniden tehlikeli bir dönemece girdi. Sabah saat 11'den itibaren, işçiler sokaklarda, özellikle Strastnoy bulvarında ve başka noktalarda toplanmaya başladı. Kitle, Marseillaise'i söylüyordu. Greve katılmayı reddeden matbaalar tah-

rip edildi. Ancak çok inatçı bir direnişin ardından Kazaklar göstericileri dağıtmayı başarabildi.

Valinin evinin yakınlarında, Filipov adlı dükkanın önünde çoğunluğu fırın çırakları olan yaklaşık 400 kişi toplandı. Kazaklar kitleye saldırıyordu. İşçiler evlere girip çatılara çıktılar ve oradan Kazaklara taş atmaya başladılar. Kazaklar çatıyı ateşe tuttular ve işçileri dağıtmayı başaramayınca binayı düpedüz işgal ettiler. Bina sarıldı, bir polis ve iki jandarma bölüğü bir abluka manevrasıyla arkadan eve sızdı ve sonunda çatıyı da ele geçirdiler. 192 çırak tutuklandı. Tutuklananlardan sekizi yaralı, iki işçi de öldürüldü. (Tekrarlıyoruz, bütün bunlar sadece yabancı gazetelerin, telgrafla ulaşan ve elbette gerçeklerden çok uzak olan ve çatışmanın boyutlarına ilişkin ancak yaklaşık bir fikir veren haberlerdir.) Saygın bir Belçika gazetesi, kapıcıların caddeleri kan izlerinden temizlemekle meşgul olduğunu haber veriyor; bu küçük ayrıntı -diye yazıyor gazete- çatışmanın ciddiyeti hakkındaki uzun haberlerden çok daha fazla şeye tanıklık ediyor.

Anlaşılan, Petersburg gazetelerine Tverskaya'daki katliamını yazmak serbestti. Fakat hemen ertesi gün gerçeğin duyulmasından korktuğu için sansür kurumu harekete geçti. 9 Ekim (26 Eylül) Pazartesi günü resmi telgraflar, Moskova'da ciddi huzursuzlukların yaşanmadığını bildiriyordu. Ne var ki Petersburg gazetelerinin haber merkezlerine telefonla başka türden haberler ulaşıyordu. Anlaşıldığı üzere kitle yeniden valinin evinin yakınlarında toplanmıştı. Şiddetli çatışmalar yaşandı. Kazaklar birden fazla top ateşi açtılar. Ateşe ara verildiğinde birçok insan Kazak atlarıyla çiğnendi. Akşama doğru, açtıkları kızıl bayraklar altında yürüyen işçiler, sokakları devrimci sloganlarla doldurdu. Kitle fırınlara ve silah dükkanlarına akın etti. Sonunda gösteri, polis tarafından dağıtıldı. Birçok yaralı vardı. Merkezi telgraf istasyonu bir bölük asker tarafından korunuyor. Fırıncıların grevi genel greve dönüştü. Öğrenciler arasındaki mayalanma gittikçe artıyor, toplantılar yaygınlaşıyor ve devrimcileşiyor.

10 Ekim (27 Eylül) 1905'te yazıldı.
İlk kez 1926'da, "Lenin Seçme Eserler" cilt 5'te yayınlandı.
Tüm Eserler, Cilt 8, sf. 373-376

"Moskova Olaylarının Dersleri" Makalesinden

Politik grev ve sokak çatışmalarında son derece çarpıcı bir biçimde ifadesini bulan Moskova proletaryasının devrimci kalkışması henüz dinmiş değil. Grev sürüyor. Kısmen Petersburg'a sıçradı, orada dizgiciler Moskovalı yoldaşlarıyla dayanışma grevindeler. Şu anki hareketin gelişecek yeni bir dalgaya kadar durulacağı veya yoğunlaşan bir nitelik mi kazanacağı konusunda şimdiden bir şey söylemek mümkün değil. Fakat Moskova olayları şimdiden birkaç ve oldukça öğretici sonuçlar doğurdu ve bu sonuçların üstünde durmaya değer.

Genel olarak ele alındığında Moskova'daki hareket, devrimci işçilerle çarlık güçleri arasında belirleyici bir çatışmaya kadar ulaşmadı. Bunlar sadece küçük ileri karakol çarpışmalarıydı, belki kısmen iç savaş içerisinde askeri bir gösteriydi. Fakat savaşın sonucunu belirleyen çatışmalardan biri değildi. Bir hafta önce dile getirdiğimiz iki varsayımdan birinin; yani belirleyici bir hücumun başlangıcının değil, sadece bir prova ile karşı karşıya olduğumuz varsayımının gerçekleşmeye başladığı görünüyor. Bu arada bu prova, tarihi dramın tüm etkenlerini tam boyutuyla göstererek gerçekleşmesi olası -kısmen de kaçınılmaz- dramın gelişme biçimine ilişkin bize aydınlatıcı bir ışık tuttu.

Moskova olaylarının çıkışı, ilk bakışta sadece akademik bir özellik taşıyordu. Hükümet üniversitelere kısmi bir "özerklik", daha doğrusu görünürde bir özerklik vaat etmişti. Profesör beylere özyönetim bahşedilmişti, öğrencilere de toplanma hakkı. Böylece genel feodal-mutlakıyetçi sistemde ufak bir gedik açılmıştı. Ve bu gedikten, derhal yeni devrimci akınlar beklenmedik bir şiddetle akmaya başladı. Politik karşıtlıkları törpülemek ve yağmalananla yağmalayanı "barıştırmak" için verilen sefil bir tavizcik, küçücük bir reformcuk, gerçekte mücadelenin olağanüstü keskinleşmesine yol açtı ve mücadeleye katılanların sayısını artırdı. Öğrenci toplantılarına işçiler akın etti. Özgürlük savaşında önderlik eden sınıfın,

proletaryanın ağır bastığı devrimci halk mitingleri oluştu. Hükümet öfkeliydi. Profesörlerin özyönetimini elde eden "dürüst" liberaller soğukkanlılıklarını yitirerek, devrimci öğrencilerin yanından kaçıp polis ve kamçı hükümetine sığındılar. Liberaller özgürlüğü; özgürlüğe ihanet etmek, öğrencileri mücadelenin keskinleşmesinden ve genişlemesinden uzak tutmak ve kamçılı kahramanların ve Kara Yüzlerin, Trepov ve Romanov beylerin karşısında "düzeni" vaaz etmek için kullandılar! Liberaller öz yönetimi, cellatların avukatlığını üstlenmek için, kamçılı kahramanların izin verdiği "bilim"in o saf tapınağını, öğrencilerin, mutlakıyetçi çete tarafından "yasak" edilen soruları danışabilmeleri için "ayak takımı"na açarak kirlettiği üniversiteyi kapatmak için kullandılar. Kendi kendilerini yöneten liberaller, halka ve özgürlüğe ihanet ettiler; çünkü üniversite içinde çatışmaların yaşanmasından korktular. Ve onlar, bu alçakça korkaklıkları için, layıkıyla cezalandırıldılar. Devrimci üniversiteyi kapatarak sokaktaki devrimi başlattılar. Zavallı müşkülpesentler: Şerefsiz Glasovlarla yarışırcasına yangını okulda söndürmeyi başardıklarına dair zafer naraları atmak istediler. Gerçekte, devasa bir sanayi şehrinde yangını körüklemiş oldular. Bu kasıntı insancıklar, işçilerin öğrencilere ulaşmalarını yasakladılar, bunu yaparak öğrenci gençliği işçi sınıfına doğru itmekten başka bir şey elde edemediler. Politik sorunların hepsini, yüzlerce yıllık bürokrat ruhlarının sindiği kümeslerinden doğru değerlendirdiler. Bir ilk taze yel; özgür ve genç devrimci bir unsurun ortaya çıkışı, herkesin kümesi unutmasına yetti; çünkü bu yel şiddetleniyordu ve bürokrasinin, Rus halkını hor görenlerin ana kaynağına, çarcı mutlakıyete karşı yönelen bir fırtınaya dönüşüyordu. Şimdi bile, ilk tehlike geçmiş olmasına, fırtına açıkça dinmesine rağmen mutlakıyetin uşakları, kanlı Moskova olayları günleri sırasında önlerinde açılan uçurumu akıllarına getirirken korkularından titriyorlar.

> Uşak gazete "Novoye Vremya"da (13 Ekim [30 Eylül]) Bay Menşikov "Bu şimdilik henüz bir yangın sayılmaz, fakat şüphesiz bir kundaklamadır" diye homurdanıyor. "Bu henüz devrim değildir ... ama devrimin ayak sesidir." "Nisan'da kanıtladığım gibi (Bay Menşikov) o ilerlemektedir ve o zamandan beri ne korkunç adımlar atmıştır!.. Halk kitleleri, son hücresine kadar uyanışa geçip canlandı..."

Elbette, Trepovlar ve Romanovlar hain liberal burjuvalarla birlikte fena halde köşeye sıkıştılar. Üniversiteyi açarsan, devrimci halk toplantılarına kürsü sağlamış olursun ve sosyal demokrasiye, değer biçilemez bir hizmet verirsin. Üniversiteyi kapatırsan, sokak savaşını başlatmış olursun. Ve bizim kırbaç şövalyeleri, dişlerini gıcırdatarak oradan oraya koştururlar. Moskova Üniversitesi'ni yeniden açıyorlar ve sokak gösterileri sırasında düzeni sağlama işini öğrencilerin inisiyatifine bıraktıkları izlenimini veriyorlar. Sosyal demokrat, sosyal devrimci vb. partilere bölünmeyi gerçekleştiren ve öğrenci "parlamento"sunda düpedüz politik bir temsili hayata geçiren (ve eminiz ki sadece devrimci özerklik ile yetinmeyecek tersine, derhal ve ciddiyetle devrimci ordu birliklerinin örgütlenmesine ve silahlandırılmalarına girişecek olan) öğrencilere hoşgörüyle bakıyorlar. Bugün öğrencilere daha mütevazı olmaları, yarın kırbaç kahramanlarına biraz daha insaflı davranmaları için yalvaran liberal profesörler de Trepov'la birlikte kıvranıp duruyorlar. Her birinin bu sağa sola koşuşturmaları bize doyumsuz bir zevk veriyor, çünkü politik kumandanların ve politik döneklerin güvertede asapları bozulmuş koşuşturmaları, devrimci rüzgârın güçlü estiğini kanıtlar yalnızca.

"Proletarii" Sayı 2, 24 (11) Ekim 1905
Tüm Eserler, cilt 8, sf. 421-424

St. Petersburg Parti Komitesi Savaş Komisyonu'na

Değerli yoldaşlar! 1., Savaş Komisyonu'nun raporu için; 2., ayaklanmanın örgütsel hazırlığı sorunu üzerine notlar için ve 3., örgütün şeması için size çok teşekkür ederim. Bu belgeleri okuduktan sonra, yoldaşça fikir alışverişi amacıyla doğrudan Savaş Komisyonu'na seslenmeyi görev biliyorum. Meselenin pratik yönünü değerlendirme hakkını kendimde görmediğimi ayrıca söylememe gerek yok; bunların hepsi, zorlu Rusya koşullarının olanak verdiği ölçüde gerçekleşiyor, buna kuşku yok. Ancak belgelere dayanarak değerlendirilirse, mesele, bir kırtasiyecilik sorununa dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya. Savaş Komisyonu'nun bütün bu şemaları, örgütlenme planları bende bir kırtasiyeci rehaveti izlenimi bırakıyor Açık sözlülüğümü mazur görün, ama beni kusur bulma meraklısı olmakla itham etmeyeceğinizi umuyorum. Böyle bir meselede Savaş Komisyonu'nun fonksiyon ve hakları üzerine şemalar, tartışmalar ve uzun uzun konuşmalar hiç yerinde değildir. Burada zapt edilemez bir enerjiye ve yine enerjiye ihtiyaç var. Dehşetle, tanrı aşkına, dehşetle *yarım yılı aşkın bir süredir* bombalardan bahsedildiğini ama daha bir tanesinin bile imal edilmediğini görüyorum! Ve orada konuşanlar en bilgili kişiler... Gençliğe gidin beyler! Bu, her şeyi kurtaracak olan tek yoldur. Tanrı aşkına, aksi halde geç kalacaksınız (bunu gördüğüm her şeyden çıkarıyorum) ve "bilge" taslaklar, planlar, çizimler, şemalar ve mükemmel reçetelerle ama örgütünüz olmadan, canlı eylem olmadan öylece kalakalacaksınız. Gençliğe gidin. *Derhal* her yerde ve her kentte, gerek öğrenciler içinde gerekse de özellikle işçiler vb. içinde savaş birlikleri kurun. Varsın hemen 3'ten 10'a, 30'a vb. kişilik birlikler oluşsun. Varsın bunlar, hiç zaman geçirmeden, kendilerini olabildiğince silahlandırsınlar: Tabancalar, bıçaklar ve yangın çıkarmak için gaza batırılmış bezlerle vb. Varsın bu müfrezeler hemen önderlerini seçsin ve olanaklar ölçüsünde Petersburg Komitesi'nin Savaş Komisyonu'yla *bağlantıya* geçsin. Hiçbir formalite istemeyin, İsa aşkına, tüm şemaları bir kenara atın; tanrı aşkına tüm "görevleri, hakları ve ayrıcalıkları"

cehennemin dibine gönderin. RSDİP'e üyeliği şart koşmayın; bu, silahlı bir ayaklanmada abes bir talep olur. Yalnızca üç kişiden bile oluşsa, her çevreyle ilişkiye girmekten kaçınmayın. Gözetilecek tek koşul, polis karşısında güvenilir ve çarcı birliklere karşı savaşmaya hazır olmalarıdır. Varsın çevreler RSDİP'e katılma ya da RSDİP'e *dayanma* isteklerini dile getirsin, bu mükemmel olurdu; ancak bunu onlardan *talep etmeyi*, mutlak bir hata olarak görüyorum.

Petersburg Parti Komitesi'nin Savaş Komisyonu'nun rolü şu olmalıdır: Devrimci ordunun bu birliklerine *yardımcı* olmak; irtibat "bürosu" olarak hizmet etmek vb. Sizin *hizmetlerinizi* bu birliklerin her biri seve seve kabul edecektir, fakat *böylesi bir meselede*, şemalarla ve mücadele komisyonunun "hakları" üzerine konuşmalarla gelirseniz her şeyi mahvedersiniz, emin olun ki geri dönülemez bir biçimde mahvedersiniz.

Burada yapılması gereken, yaygın bir propagandayla hareket etmektir. Bırakın beş-on kişi her hafta *yüzlerce* işçi ve öğrenci çevreleriyle buluşsun; her yere, neresi olanak veriyorsa oraya girsin ve her yerde kısa, açık, doğrudan şu basit planı sunsun: Hemen bir müfreze kurun, olabildiğince iyi silahlanın, tüm gücünüzle çalışın, biz elimizden geldiği kadar size yardım edeceğiz, fakat *bizi beklemeyin*, kendiniz çalışın.

Böyle bir meselede ağırlık merkezi, küçük çevrelerin inisiyatifinde yatar. Onlar, her şeyi başaracaktır. Onlar olmadan sizin Savaş Komisyonu'nuz bir hiçtir. Ben, Savaş Komisyonu'nun performansını onunla ilişkide bulunan mücadele birliklerinin sayısıyla ölçmeye hazırım. Savaş Komisyonu bir iki aya kadar Petersburg'da kendine bağlı en az 200-300 birliğe sahip olmazsa ölü bir Savaş Komisyonu olacaktır. O zaman onu gömmek gerekir. Bugünkü kaynaşma ortamında, yüzlerce müfreze oluşturamamak, hayatın dışında durduğumuz anlamına gelir.

Propagandacılar her müfrezeye kısa ve basit bomba imal reçeteleri vermeli, çalışma tarzının tamamına dair temel açıklamalarda bulunmalı ve sonra bütün faaliyeti onların ellerine bırakmalıdır. Müfrezeler askeri eğitimlerine derhal doğrudan savaş eylemlerine

geçerek başlamalıdırlar, hemen. Birileri hemen bir muhbiri öldürmeye, bir polis karakolunu havaya uçurmaya girişecek; başkaları ayaklanmaya sağlanacak para olanaklarına el koymak için bir bankaya saldırı düzenleyecek, daha başkaları başka bir eylem gerçekleştirecek veya eylem planları hazırlayacak. Ama her koşul altında hemen pratik çalışma içinde öğrenmeye başlamak gerekiyor: Bu deneysel saldırılardan çekinmeyin. Elbette bunlar aşırıya kaçabilir, fakat bu, yarının tehlikesidir. Bugünkü tehlike ataletimizdir, doktrinciliğimizdir, bilge hantallığımızdır, inisiyatiften bunakça korkumuzdur. Bırakın varsın her müfreze, sırf polislere düzenlenecek saldırılar olsa bile bundan öğrensin: Vereceğimiz düzinelerce kaybı, onlar tarafından eğitilen, yarın yüz binleri mücadeleye katacak olan yüzlerce deneyimli militan telafi edecektir.

Yoldaşlar, sizi sıkıca kucaklıyor ve başarılar diliyorum. Görüşümü hiçbir şekilde zorla kabul ettirmek istemiyorum, ama *öğütte* bulunmayı görev biliyorum.

dostlukla Lenin

16 (3) Ekim 1905'te yazıldı.
İlk kez 1926'da "Lenin Seçme Eserler" cilt 5'te yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 8, sf. 437-439

Devrimci Riga'nın Ültimatomu

Baltık bölgesindeki olayları büyük bir dikkatle izleyen Alman gazeteleri, aşağıdaki öğretici olaydan bahsediyorlar. Riga Politeknik okulundaki durum, diğer yüksek okullardaki durum ile aynıdır: Öğrenci toplantıları politik mitinglere dönüşmüştür. Öğrenciler kendilerini devrimin bir mücadele gücü olarak örgütlüyor. Liberallerin ağır topları burun kıvırıyor ve hükümetin zayıflığından şikâyet ediyorlar. Litvanya'da ise, toprak sahibi beylerin durumu o kadar kritikleşti ki, ne köylülerle, ne işçilerle ne de öğrencilerle başa çıkabilen hükümetten medet beklemeden, topraklarının korumak için silahlı bir örgütlenmeye giriştiler. Baltık'ın baronları büyük ciddiyetle iç savaşı örgütlüyor: Doğrudan alaylar kiralıyor, onları iyi, mekanize tüfeklerle donatıyor ve geniş topraklarında barındırıyorlar. Ve şimdi de Baltık bölgelerindeki Alman öğrencilerin bir kısmının, bu tür birliklere katıldığı ortaya çıktı! Letonyalı ve Rus öğrencilerin, öğrenci üniforması giyen bu Kara Yüzlere boykot ilan etmekle yetinmeyip toprak sahipleri tarafından örgütlendirilen Kara Yüzlere katılan öğrencilerin araştırılması için özel bir komisyon kurmaları, son derece anlaşılır bir şeydir. Bu komisyonun iki üyesi, köylülerden bilgi toplamak üzere köylere gönderilmişti. Hükümet bu iki delegeyi tutuklayıp Riga Cezaevi'ne koydu.

Bunun üzerine Letonyalı ve Rus öğrenciler ayağa kalktı. Muazzam bir toplantı gerçekleştirildi ve sert bir karar alındı. Davet edilen Politeknik rektörüne, tutuklananların serbest bırakılması için gerekli müdahalelerin derhal yapılması talebi yöneltildi. Karar, doğrudan bir ültimatomla sona eriyordu: Tutuklananlar üç gün içerisinde belirlenen bir saate kadar serbest bırakılmazlarsa öğrenciler, onların kurtuluşunu, Rigalı işçilerin de yardımıyla her tür yöntemi kullanarak zorla sağlayacaklardır.

Vali o sırada Riga'da değildi, Genel Valilik yetkileri elde etmek amacıyla Petersburg'a gitmişti. Vali vekilini korku sardı ve diplo-

matik bir "manevrayla" "yakasını kurtardı." Rektörü ve iki tutukluyu (Vossisch gazetesinin bildirdiğine göre) yanına getirtip onlara davranışlarının yasadışılığının bilincinde olup olmadıklarını sordu. Öğrenciler davranışlarında yasadışı bir şey görmediklerini söylediler. Bunun üzerine vali vekili, bir Riga gazetesinin haberine göre, sözüm ona öğrencilere bu tür yasadışı davranışlardan kaçınmalarını öğütlemiş ve ikisini serbest bırakmış.

> Baltık baronlarının yandaşı yazar hayal kırıklığıyla şu eklemede bulunuyor: "Öğrenci gençliğin ve arkalarındaki kitlenin gözünde hükümet ültimatoma boyun eğdi. Tarafsız olanlar da bu izlenimdeler."

"Proletarii", Sayı 23, 31 (18) Ekim 1905
Tüm Eserler, cilt 8, sf. 462-468

"Moskova Ayaklanmasının Öğrettikleri"

makalesinden

... Moskova proletaryası, Aralık günlerinde bölüklerin moral "eğitimi" hakkında mükemmel dersler vermiştir; örneğin 21 (8) Aralık'ta, kitleler Strastnoy Meydanı'nda Kazaklarla karşılaşıp etraflarını sarmalarıyla, onlarla kardeşmeleşmeleriyle ve geri dönmelerini sağlamalarıyla. Veya 23 (10) Aralık'ta Pressnya semtinde on binlerce kişilik bir gösteride kızıl bayrak taşıyan iki genç işçi kız, Kazaklara doğru atılıp: "Bizi öldürün! Bayrağı canlı olarak vermeyiz!" diye bağırdıklarında Kazaklar şaşırdı ve kitlenin "Yaşasın Kazaklar!" sloganları eşliğinde geri dönüp uzaklaştılar. Cesaretin ve kahramanlığın bu tür örnekleri her zaman için proletaryanın bilincine kazınmalıdır.

"Proletarii", Sayı 2, 11 Eylül (29 Ağustos) 1906
Lenin, 2 Ciltte Seçme Eserler, cilt 1, sf. 547-548

"Menşevizmin Krizi"

makalesinden

Proletarya dahil her sınıfın politik öncüsünün bileşimi, hem sınıfın konumuna, hem de mücadelesinin genel biçimine de bağlıdır. Örneğin Larin, partimizde işçi gençliğin ağırlıkta olmasından, çok az evli işçi olduğundan ve partiyi terk etmelerinden yakınıyor. Rus oportünistinin bu yakınması bana Engels'ten anekdotu hatırlattı (yanılmıyorsam "Konut Sorunu Üzerine" makalesindeydi). Bir Alman askeri okulun içi geçmiş burjuva profesörüne karşı yürüttüğü polemikte Engels şunları söyler: "Bizde, devrimin partisinde, gençliğin ağır basması doğal değil mi? Biz geleceğin partisiyiz ve gelecek gençliğindir. Yenilikçilerin partisiyiz, gençlik ise yenilikçilere her zaman severek taraftarlık eder. Biz eskiye, çürümüşlüğe karşı amansız bir savaşın partisiyiz; amansız savaşa ise her zaman ve herkesten önce gençlik hazır olacaktır."

Hayır, otuz yaşında "yorgun" ihtiyarlar olmayı, sosyal demokrasinin "aklı kemale ermiş" devrimcilerini ve döneklerini toplama işini Kadetlere bırakalım. Biz daima ileri sınıfın gençliğinin partisi olacağız!...

"Proletarii" Sayı 9, 20 (7) Aralık 1906
Tüm Eserler, cilt 10, sf. 262-262.

"Stuttgart'ta Uluslararası Sosyalistler Kongresi"

makalesinden

... Kongrenin son ve en önemli kararına geliyoruz; anti-militarizm sorunu üzerine. Kötü bir üne sahip, Fransa'da ve Avrupa'da ortalığı ayağa kaldıran Hervé, her savaşa, grev ve ayaklanma ile "karşılık vermeyi" safça önererek bu sorunda yarı anarşist bir bakış açısı savundu. Bir yandan, savaşın kapitalizmin kaçınılmaz bir ürünü olduğunu ve proletaryanın devrimci bir savaşa katılmaktan kaçınmayacağını, -çünkü bu tür savaşlar olabilir ve kapitalist toplumlarda böyle savaşlar olmuştur- kavrayamıyordu. Öte yandan, savaşa "karşılık verme" olanağının, savaşın doğurduğu krizin niteliğine bağlı olduğunu kavramıyordu. Mücadele araçlarının seçimi bu şartlara bağlıdır. Bu arada bu mücadelenin (bu da Hervéciliğin üçüncü yanlış anlayışı ya da anlayışsızlığıdır) yalnızca savaşın yerine barışın geçirilmesini değil, kapitalizmin yerine sosyalizmin geçirilmesini hedeflemesi gerektiği açıktır. Mesele sadece savaşın patlak vermesini engellemek değildir, tersine, mesele, savaşın doğurduğu krizden, burjuvazinin devrilmesi için faydalanmaktır. Buna karşın Hervéciliğin bu yarı anarşist tutarsızlığında pratikte doğru bir öz bulunuyordu. Yalnızca parlamenter mücadele yöntemleriyle yetinilmemesi, savaşın kaçınılmaz olarak doğurduğu krizlerle bağıntılı olarak devrimci eylem yöntemleri geliştirme ihtiyacını kitlelerin bilincine kazandırılması ve nihayet, kitlelerde enternasyonal işçi dayanışmasının ve burjuva yurtseverliğinin yalancılığına dair canlı bir bilincin yaygınlaştırılması anlamında sosyalizme bir itki sağlama gerekliliği.

Almanlar tarafından önerilen ve önemli bütün noktalarda Guesde'in kararıyla örtüşen Bebel'in kararı, tam da proletaryanın aktif görevlerine ilişkin hiçbir bir işaretin bulunmaması eksikliğini taşıyordu. Bu durum, Bebel'in Ortodoks tezlerinin oportünist bir gözlükle okunmasına fırsat tanıdı. Vollmar, bu fırsatı derhal kullandı.

Bu nedenle Rosa Luxemburg ve Rus sosyal demokrat delegeler, Bebel'in kararı için değişiklik önergelerinde bulundular. Bu önergeler, öncelikle militarizmin, sınıfları ezmenin başlıca aracı olduğu ifade ediyorlardı, ikinci olarak gençlik arasında ajitasyon yapma görevinin önemine işaret ediyorlardı, üçüncü olarak da sosyal demokratların görevinin sadece, savaşların doğmasını engellemek ya da hızla sona erdirilmelerini hızlandırmak için mücadele etmek olmadığını, savaşın doğurduğu krizin burjuvazinin devrilmesinin hızlandırılması için de kullanılması gerektiğinin altı çiziliyordu.

"Proletarii", sayı 17, 2 Kasım (20 Ekim) 1907
Tüm Eserler, cilt 12, sf. 101-102

"Marksizm ve Revizyonizm"

makalesinden

Bilinen bir deyimdir: Geometrik aksiyomlar insan çıkarlarına dokunsaydı onların çürütülmesi kesinlikle istenirdi. Eski teolojik önyargılara dokunan doğa bilimsel teorilere karşı mücadele ediliyordu ve günümüzde de amansızca mücadele ediliyor. Doğrudan en ileri sınıfın aydınlanmasına ve örgütlenmesine hizmet eden Marksist öğretinin, ileri sınıfın görevlerine işaret eden ve ekonomik gelişimin gücünün bugünkü düzenin yerine yenisini kaçınılmaz olarak getireceğini kanıtlayan bu öğretinin, yaşam yolundaki her adımını önce mücadele ederek kazanmak zorunda kaldığına şaşmamak gerek.

Mülk sahibi sınıfların yetişen gençliğini aptallaştırıp, iç ve dış düşmana karşı "eğiten" resmi profesörlerin resmi düşünce doğrultusunda öğrettikleri burjuva biliminden, hele felsefesinden hiç bahsetmeyelim. Bu bilim, Marksizmin adını bile anmak istemiyor, onu çürütülmüş ve yok edilmiş olarak ilan ediyor. Sosyalizmin çürütülmesi üzerinden kariyer yapan genç alimler kadar, her tür köhnemiş "sistemin" çobanları, düşkün ihtiyarlar da aynı hırsla Marx'ın üstüne saldırıyor. Marksizmin gelişmesi, onun fikirlerinin işçi sınıfı içinde yayılması ve güçlenmesi; resmi bilimin her "yok edişi"nden daha güçlenmiş, daha çelikleşmiş ve yaşamaya daha yetenekli olarak çıkması, kaçınılmaz olarak, Marksizme yönelik bu burjuva saldırıların gittikçe sıklaşarak tekrarlanmasına ve keskinleşmesine yol açıyor.

Nisan 1908'de yazıldı.
1908'de "Karl Marx Anısına"da yayınlandı, St. Petersburg.
Tüm Eserler, cilt 12, sf. 219

"Militan Militarizm ve Sosyal Demokrasinin Anti-militarist Taktiği"

makalesinden

... Hükümetler kılıçlarını karşılıklı olarak ne kadar tehditkâr savururlarsa, kendi ülkelerindeki anti-militarist hareketi o kadar acımasızca eziyorlar. Anti-militaristlere yöneltilen kovuşturmalar yaygınlık ve yoğunluk kazanıyor. Clemenceau–Briand'ın "radikal-sosyalist" hükümeti, muhafazakâr Bülow'un junker hükümetinden daha az zorba değil. Almanya'da 20 yaşın altındaki kişilerin politik toplantılara katılmasını yasaklayan yeni dernek ve toplantı yasasının çıkması sonucunda "gençlik örgütlerinin" dağıtılmasıyla Almanya'da anti-militarist ajitasyonun yürütülmesini son derece güçleştirdi. Bu nedenle, Stuttgart Kongresi'nden beri durulmuş olan sosyalistlerin anti-militarist taktiğiyle ilgili tartışma, parti basınında yeniden canlandı.

... Ordu güçlerinin, emek ve sermaye arasındaki mücadeleye müdahalelerini gittikçe artırdığı ve militarizmin anlamının proletaryanın sadece bugünkü mücadelesi bakımından değil, gelecekteki mücadelesi bakımından da -sosyal devrim anında- giderek daha açık bir biçimde ortaya çıktığı bugünkü koşullarda özel bir militarizm karşıtı propagandanın çok daha enerjik bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Özel bir anti-militarist propagandanın gerekliliğini sadece ilkesel kanıtlar değil, önemli tarihsel deneyler de ortaya koyuyor. Bu bakımdan Belçika diğer ülkelerden ileridedir. Belçika İşçi Partisi genel bir anti-militarizm propagandası yürütmenin yanı sıra, sosyalist gençlik gruplarını "Genç Muhafızlar" (Jeunes Gardes) adı altında örgütledi. Bu örgütlenme kapsamında bölge grupları bölge birliğini, tüm bölge birlikleri de başında bir merkez kurulu bulunan ulusal birliği oluşturdu. "Genç Muhafızlar"ın yayın organları ("La

jeunesse - c'est l'avenir", "De Caserne", "De Loteling" vb.[7]) on binlerce satmaktadır. En güçlü birlik Wallon'daki 10 bin üyeli 62 yerel grubun oluşturduğu birliktir. "Genç Muhafızlar"da örgütlü yerel grupların sayısı ise şu anda 121'dir.

Yazılı ajitasyonun yanında, sözlü ajitasyon da yoğun olarak yürütülüyor: Ocak ve Eylül aylarında (askere alınma aylarında) Belçika'nın en büyük şehirlerinde halk toplantıları ve yürüyüşleri düzenleniyor, belediye binalarının önünde, açık havada, sosyalist ajitatörler askerlere militarizmin ne anlama geldiğini anlatıyor. "Genç Muhafızlar"ın "Merkez Kurulu"na bağlı olarak çalışan, kışlalarda yapılan bütün haksızlıklar hakkında bilgi toplamakla görevli bir "İtiraz Komitesi" var. Komiteye ulaşan bilgiler, partinin merkez yayın organı "Le Peuple"ün[8] "Ordudan" başlıklı köşesinde günlük olarak yayınlanıyor. Anti-militarist propaganda, kışlaların kapısına gelindiğinde de durmuyor; sosyalist askerler de ordu içinde propaganda grupları oluşturuyor. Bugün bu grupların ("Asker Birlikleri") sayısı 15'i buluyor.

Belçika örneğinden hareketle Fransa'da[9], İsviçre'de, Avusturya'da ve başka ülkelerde de farklı yoğunlukta ve örgütlülükte anti-militarist propaganda yürütülüyor. Dolayısıyla özel bir anti-militarist çalışma yalnızca ilkesel olarak zorunlu değil, aynı zamanda da pratikte yararlı ve verimli bir çalışmadır...

"Proletarii", sayı 33, 5 Ağustos (23 Temmuz) 1908
Tüm Eserler, cilt 12, sf. 389-390, 395-396

7 "Gençlik gelecektir", "Kışla", "Nefer".

8 "Halk".

9 Fransızlar, "Sou du Soldat" adını verdikleri ilginç bir düzenleme yapmışlar. İşçi, her haftalığından örgüt sekreterine bir sou [metelik] veriyor ve böylece bir araya toplanan paralar "asker üniforması altında bile sömürülen sınıfın mensubu oldukları ve bunu hiçbir şart altında unutmamaları gerektikleri uyarısıyla" askerlere ulaştırılıyor. (Lenin'in Notu.)

Öğrenci Hareketi ve Bugünkü Politik Durum

Petersburg Üniversitesi öğrencileri boykota başladı. Bir dizi başka yüksekokul da boykota katıldı. Hareket şimdiden Moskova'ya ve Harkov'a sıçradı. Yabancı ve Rus gazetelerin ve de Rusya'dan gelen özel mektupların ilettiklerine bakılırsa oldukça geniş bir akademik hareketin varlığıyla karşı karşıyayız.

Eskiye dönüş! Devrim öncesi Rusya'ya dönüş; olayların gösterdiği, öncelikle budur. Bir zamanlar olduğu gibi gerici iktidar, üniversitelerin gemlerini sıkı tutmak istiyor.

Mutlakıyetçi Rusya'da öğrenci örgütlerine karşı sürdürülen ezeli mücadele, -"Başbakan" Stolipin'in tam desteğini alan- Kara Yüzler-Bakanı Schwarz'ın özerkliğe başlattığı tam bir seferberlik biçimini aldı. Öğrenciler özerklik sözünü 1905 sonbaharında almışlardı (mutlakıyet, devrimci işçi sınıfının hücuma geçtiği ayağa kalkışı sırasında Rus yurttaşlarına neler, neler "vaat" etmemişti ki!). Öğrencilerin sadece, mutlakıyetin kendilerine vakit ayıramayacak kadar meşgul olduğu süre boyunca tadına varabildiği ama mutlakıyetin varlığını sürdürmek istiyorsa mutlaka ortadan kaldırması gerektiği bir özerlikti bu.

Liberal basın her zamanki gibi, ama bu kez bazı Oktobristlerle birlikte koro halinde yakınıp sızlanıyor. Ağlayıp hayıflanan profesörler de bir yandan hükümete, gericilik yolundan yürümemesini, aksine, "çalkantılar sonucunda bitap düşmüş ülkede" "reformlar yoluyla barış ve düzeni güvenceye almak" için doğan bu mükemmel fırsatı değerlendirmesi için yalvarırken, diğer yandan da öğrencilere, gericiliğin elini güçlendirmekten başka bir şeye yaramayan vb. vb. yasadışı faaliyetlerden uzak durmalarını öğütlüyorlar. Bu yaşlı, köhne ve içi geçmiş alimler, 20 sene önce, geçen yüzyılın seksenli yıllarının sonunda yaşadıklarımızı nasıl da canlı bir biçimde hortlatıyorlar! O dönemlerle şimdiki günler arasındaki benzerlik, bugünkü verili durumu, geçen üç devrim

yılından bağımsız olarak ele alırsak, özellikle göze batıyor. Çünkü Duma (ilk bakışta öyle görünüyor), devrim öncesindeki güç dengesini çok az bir farkla, aynen yansıtıyor: Sarayla olan ilişkilerini ve yakın dostu Çinovnik sayesinde elde ettiği nüfuzu kullanmayı her türlü temsile yeğleyen kaba toprak sahibinin egemenliği; tam da bu Çinovnik'in, velinimetlerine karşı çıkmaya cesaret edemeyen tüccar takımı (Oktobristler) tarafından sahip olduğu destek ve her şeyden önce uşaklığını kanıtlamak derdinde olan ve egemen güçleri hafifçe ikaz etmeyi liberalizmin politik faaliyeti olarak adlandıran burjuva aydınların "muhalefeti". Duma'da bulunan işçi temsilcileri, proletaryanın kısa süre önce açık kitle savaşıyla hangi rolü oynadığına dair fazlasıyla zayıf bir anımsatma oluşturuyorlar.

Soru şu: Bu şartlar altında ilkel-akademik mücadelenin eski biçimlerine değer verebilir miyiz? Liberaller seksenli yılların "politikasına" (bu arada burada sadece alay anlamında politikadan söz etmek mümkün) geri düşmüşse eğer; sosyal demokrasi akademik mücadeleyi şu ya da bu şekilde desteklemeyi gerekli görmesi, kendisi açısından görevlerini değersizleştirmesi anlamına gelmez mi?

Anlaşılan bu soru, bazı yerlerde sosyal demokrat öğrenciler tarafından ortaya atılıyor. En azından gazetemizin yazı kuruluna, bir sosyal demokrat öğrenci grubunun aşağıdaki satırları içeren mektubu ulaştı:

> "13 Eylül'de Petersburg Üniversitesi öğrencilerinin bir toplantısında, öğrencileri Rusya çapında boykota çıkmaya çağıran bir karar alındı. Bu çağrının yapılmasını Schwarz'ın saldırgan taktiği kışkırtmıştır. Boykotun platformu akademik niteliktedir; toplantı, Moskovalı ve Petersburglu profesörler kurulunun özerklik mücadelesinde attığı "ilk adımları" bile selamlıyor. Bizce Petersburg toplantısı tarafından ilan edilen akademik platform anlaşılmazdır ve bugünkü şartların, üniversite öğrencilerini aktif ve kapsamlı bir mücadelede birleştirmeye izin vermediğini ve buna uygun olmadığını düşünüyoruz. Biz, öğrenci gençliğin eylemini ancak genel politik bir eylemle eşgüdümlü bir eylem olarak düşünüyoruz ama asla yalıtılmış bir eylem olarak değil. Öğrenci gençliği birleştirebilecek unsurlar eksiktir. Bu nedenle akademik nitelikte bir eyleme karşı çıkıyoruz."

Mektup yazarlarının düştüğü hata, ilk bakışta tahmin edilebileceğinden çok daha büyük siyasal önem taşıyor. Çünkü gerekçelendirmeleri, greve katılıp katılmama sorununun kendisinden daha önemli ve onunla karşılaştırılamayacak kadar daha kapsamlı bir soruna işaret ediyor:

> "Biz, öğrenci gençliğin eylemini ancak genel politik bir eylemle eşgüdümlü bir eylem olarak düşünüyoruz ama asla yalıtılmış bir eylem olarak değil. Bu nedenle akademik nitelikte bir eyleme karşı çıkıyoruz."

Böyle bir gerekçelendirme tamamen yanlıştır. Devrimci slogan –öğrencilerin ve proletaryanın eşgüdümlü bir politik eylemi hedeflenmelidir vb.– burada, sürekli genişleyen, çeşitlenen bir mücadele örgütüne ilişkin canlı bir yönergeden, hareketin farklı aşamalarındaki farklı biçimlerine mekanik olarak dayatılan cansız bir dogmaya dönüşmektedir. Oysa, devrimin öğrettiği "son sözü"nün bir tekrarı olarak, eşgüdümlü bir politik eylemi yalnızca ilan etmek yetmez. Her türlü olanaktan ve koşuldan *yararlananan* ve her şeyden önce, öncelikle, kitlenin şu veya bu unsurunun mutlakıyetle olan tüm çelişkilerinden yararlanan bir politik ajitasyon yürütmeyi *bilmek* gerekir. Elbette, politikaya zamansız geçişinden vb. endişe ederek her öğrenci hareketini önceden zorunlu aşamalara bölmek ve tüm aşamaların tamamen gerçekleşmesinin üstüne titremek söz konusu olamaz. Böyle bir anlayış son derece zararlı bir titizlik anlamına gelir ve ancak oportünist politikaya yol açar. Tersinden bir hata da bir o kadar zararlı olacaktır: Yanlış, yani kalıplaşmış bir biçimde anlaşılmış bir slogan uğruna mevcut kitle hareketinin fiili durumuna ve fiili koşullarına uygun hareket etmeye direnmek; sloganın böylesi bir uygulanışı onu kaçınılmaz olarak devrimci boş bir söyleme indirgeyecekti.

Akademik hareketin politik hareketi bastırdığı veya onu baltaladığı ya da dikkatlerin politik hareketten sapmasına neden olduğu koşulların gündeme gelmesi mümkündür. Böyle bir durumda sosyal demokrat öğrenci grupları elbette ajitasyonlarını bu tür bir harekete karşı yöneltmekle yükümlü olurdu. Bugün herkes objektif politik koşulların farklı olduğunu görüyor: Akademik hareket,

sınırlı özerkliğe az ya da çok alışmış öğrenci gençliğin yeni bir kuşağının hareketinin *başlangıcı* anlamına gelmektedir. Ve bu hareket, şu anda kitle mücadelesinin değişik biçimlerine rastlanmadığı bir durgunluk ortamının tam ortasında, geniş kitlelerin üç devrim yılının deneyimlerini halen suskun, düşünceli ve ağır ağır *sindirmeyi* sürdürdüğü koşullarda gerçekleşmektedir.

Böylesi koşullar altında, sosyal demokrasinin "akademik bir eyleme" karşı çıkması büyük bir hata olurdu. Hayır. Partimize bağlı öğrenci grupları, bütün çabalarını böyle bir hareketi desteklemeye, genişletmeye ve onlardan yararlanmaya yöneltmelidir. Sosyal demokrasinin, hareketin ilkel biçimlerine verdiği bütün diğer desteklerde olduğu gibi, akademik harekete verdiği destek de, öncelikle ve asıl olarak, yaşadığı çelişkiden dolayı harekete geçmiş geniş tabakalar üzerinde ideolojik ve örgütsel etkide bulunmak olmalıdır ve söz konusu durumda da bu, okul sıralarında *ilk* politik çelişkilerini yaşayanlardır. Çünkü son iki yıl içerisinde yüksekokullara gelmiş olan öğrenci gençlik, siyasetten neredeyse tamamıyla yalıtılmış bir yaşam sürdürdü ve yalnızca çara sadık profesörlerce ve hükümet basınınca değil, aynı zamanda liberal profesörlerce ve Kadet partisince de sınırlı bir akademik özerklik anlayışıyla yetiştirildi. Böyle bir gençlik için yaygın bir boykot, (eğer ki bu gençlik, yaygın bir boykotu örgütlemeyi başarırsa! Ona yardım etmek için elimizden geleni yapmalıyız. Ama bir burjuva hareketin başarısını garanti etmek, elbette biz sosyalistlerin meselesi değildir) bu eyleme katılanlar farkında olsun olmasın, politik bir çelişmenin başlangıcıdır. Bizim görevimiz, bu "akademik" protestocu kitleye bu çelişkinin nesnel anlamını açıklamaktır. Bu çelişkiyi, bilinçli politik çatışmaya dönüştürmeyi, sosyal demokrat öğrenci gruplarının ajitatif faaliyetlerini kat be kat artırmayı amaçlamalıyız. Ve bu faaliyetin *tümünü* üç devrim yılının derslerini çıkaracak *şekilde*; yeni bir devrimci mücadelenin kaçınılmazlığını kavratacak *şekilde*; mutlakıyetin yıkılması ve bir kurucu meclisin toplanmasını talep eden eski ve hâlâ geçerli sloganlarımızı tartışmanın bir vesilesi yapacak ve yeni demokrat kuşakların politik yoğunlaşmasının bir sınaması olacak *şekilde yönlendirmeyi* amaçlamalıyız.

Sosyal demokrat öğrenciler hiçbir koşul altında böyle bir çalışmadan imtina etmemelidir. Ve bu iş bugün ne kadar güçlüklerle dolu olsa da, şu ya da bu ajitatör, şu ya da bu üniversitede, öğrenci biriliğinde, derneğinde vb. başarısızlıkla karşılaşacak olsa da, şunu söylemekten vazgeçmeyeceğiz: Kapıları çalın, açılacaklardır! Politik ajitasyon faaliyeti hiçbir zaman boşuna değildir. Başarısı bir çırpıda çoğunluğu kazanıp kazanmadığımızla veya politik eylem için hemen onay alıp almadığımızla ölçülmez. Bir çırpıda bunu başaramayabiliriz; ama biz bu yüzden örgütlü proleter bir partiyiz; geçici başarısızlıklarla kafamızın karışmasına izin vermemek için, aksine, *işimizi* bu zor koşullar altında dahi durmadan, dinlenmeden, inatla sürdürmek için.

Öğrenci gençliğin Petersburg koalisyon kurulunun aşağıda yayınladığımız çağrısı, öğrenci gençliğin en aktif unsurlarının bile saf bir akademiciliğe inatla tutunduklarını ve şimdilik hâlâ Kadetçi-Oktobrist lakırdıyı tekrarladıklarını gösteriyor. Üstelik bu, Kadetçi-Oktobrist basının boykota karşı en aşağılık bir tutum aldığı ve mücadelenin doruk noktasında, canice, zararlı olduğunu kanıtladığı bir dönemde olageliyor. Petersburg parti yönetiminin, koalisyon kuruluna göstermeyi gerekli gördüğü tersleme, ancak selamlanabilir (Bkz. "Partinin İçinden").

Başkan Schwarz'ın kamçılamaları, anlaşılan, günümüz öğrenci gençliğini "akademiciler"den, "politikacı"lar haline dönüştürmeye henüz yetmedi. Yeni kadroların devrimci eğitiminin tamamlanması için demek ki, daha ve daha fazla Kara Yüzler-çavuşunun akreplerine ihtiyaç var hâlâ. Karşıdevrimin her adımı ve bütün Stolipinci politikalar aracılığıyla eğitilen bu kadrolar üzerinde biz sosyal demokratlar da yorulmak bilmeden çalışmalıyız. Çünkü bizler, Kara Yüzlerin ve Oktobristlerin Duması'yla ülke çapında birleşmiş mutlakıyet ile yeni burjuva-demokratları arasındaki nesnel ve doğması kaçınılmaz çelişkilerin bilincindeyiz.

Evet, ülke çapında, çünkü Rusya'yı gerileten Kara Yüzler'in karşıdevrimi; sadece devrimci proletaryanın saflarında yeni neferler çelikleştirmekle kalmıyor, aksine, kaçınılmaz olarak proleter

olmayan, yani burjuva demokrasisinin yeni bir hareketini de doğuracaktır. (Bundan elbette *tüm muhalefetin* mücadeleye katılımını anlamıyoruz; tersine, burjuvazinin ve küçük burjuvazinin mücadeleye yetenekli unsurlarının geniş katılımının sağlandığı demokrat bir hareketi anlıyoruz.) Rusya'da öğrenci gençliğin 1908 yılında başlayan kitlesel mücadelesi, politik bir belirtidir, karşıdevrimin yarattığı, günümüzdeki genel durumun bir göstergesidir. Öğrenci gençliği, orta burjuvaziye ve küçük burjuvaziye, küçük memurlara, köylülüğün bazı gruplarına, ruhbanlara vb. binlerce ve milyonlarca küçük bağla bağlıdır. Eğer, 1908 ilkbaharında, Peter Struve'nin temsil ettiği eski Kadetçi, yarı toprak beyci birlikten daha solcu görünümdeki bir "Kurtuluş Birliği"nin yeniden diriltilmesi denemeleri yapılmışsa; sonbaharda Rusya'nın demokrat burjuvazisine en yakın duran gençlik kesimi kıpırdanmaya başlamışsa; satılmış kalemler yeniden ve on katı bir öfkeyle okullardaki devrime karşı yaygara koparmaya başlamışsa; aşağılık liberal profesörler ve Kadet yöneticileri, o sevgili Oktobristlerinde hoşnutsuzluk uyandırabilecek ve Oktobristleri, yani yönetici Oktobristleri "soğutabilecek" zamansız, tehlikeli ve bozguncu boykotlar hakkında ahlayıp-poflayıp sızlanıyorlarsa; işte o zaman her şey yeniden yoluna girmeye başlamış demektir! O zaman bu şu anlama gelir: Gericiliğe karşı, *yalnızca* öğrenci gençlikle sınırlı *olmayan* bir tepki gelişmeye başlıyor.

Ve bu başlangıç ne kadar güçsüz ve nüve halinde olursa olsun, işçi sınıfının partisi ondan yararlanmalıdır ve yararlanacaktır. Biz, devrimden önce, yıllar ve on yıllar boyunca çalışmayı, devrimci sloganlarımızı önce çevrelere, sonra işçi kitlelerine, ardından sokaklara, sonra da barikatlara taşımayı bildik. *Şimdi de*, eşgüdümlü politik hareket üzerine bütün anlatılanların boş bir gevezelik olmasına izin vermeksizin günümüzün öncelikli görevlerini yerine getirmeliyiz. Yani, her ama her yerde kitleler içinde devrimci şiarları doğrultusunda *politik ajitasyon* yürüten güçlü bir proleter örgüt olmak. Öğrenci gençlik arasındaki bu örgütlenme çalışmasına, verili hareket üzerinden geliştirilen bu ajitasyona bizim üniversite gruplarımız da girişmelidir.

Proletarya kendisini bekletmeyecektir. Şölenlerde, legal derneklerde, yüksekokullarda, temsili kurumların kürsülerinde önceliği sık sık burjuva demokrasisine bırakmıştır; ama kitlelerin ciddi, büyük devrimci mücadelesinde hiçbir zaman önceliğini bırakmaz ve asla bırakmayacaktır. Bu mücadelenin patlak vermesi için gereken koşullar, birimizin veya diğerimizin dilediği kadar çabuk ve kolay olgunlaşmıyor. Fakat bu koşullar olgunlaşıyor ve durdurulamayacak şekilde olgunlaşacaktır. Ve küçük akademik çelişmelerin o küçük başlangıcı, aslında büyük bir başlangıçtır. Çünkü onu – bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa ertesi gün– büyük gelişmeler izleyecektir.

"Proletarii" Sayı 36, 16 (3) Ekim 1908
Tüm Eserler, cilt 12, sf. 419-425.

"İVAN VASSİLYEVİÇ BABUŞKİN"

anmasından

... Liberaller (Kadetler), kısa süre önce ölen I. Duma Başkanı S. A. Muromsev'i halk kahramanı ilan etmek istiyorlar. Biz sosyal demokratlar, Muromsev gibi ölçülü ve zararsız memurları bile kovuşturan çarcı hükümete karşı nefretimizi ve hıncımızı dile getirmek için hiçbir fırsatı kaçırmamalıyız. Muromsev, yalnızca liberal bir memurdu. Bir demokrat bile değildi. Kitlelerin devrimci mücadelesinden korkuyordu. Rusya'nın özgürlüğünü böyle bir mücadele yoluyla değil, çarcı mutlakıyetin iyi niyetiyle, Rus halkının bu en kötü huylu ve en zalim düşmanıyla *uzlaşması* yoluyla elde etmesini bekliyordu. Bu tür kişilerin şahsında Rus devriminin halk kahramanlarını görmeye çalışmak gülünçtür.

Ancak böyle halk kahramanları vardır. Bunlar Babuşkin gibi insanlardır. Onlar kendilerini, bir iki yıl için değil, tersine, devrim öncesi tam on yıl boyunca işçi sınıfının kurtuluş mücadelesine tamamıyla adayan insanlardır. Onlar kendilerini bireysel, yararsız terörist maceralarla orada burada dağıtmayan, tersine, proleter kitleler içinde, *onların* bilinçlerini, *onların* örgütlerini, *onların* devrimci faaliyetlerini geliştirmelerine yardım ederek inatla ve durmadan çalışan insanlardır. Onlar, kriz başladığında, devrim patlak verdiğinde, milyonlar ve yine milyonlar harekete geçtiğinde, çarcı mutlakıyete karşı silahlı kitle mücadelesinin başına geçen insanlardır. Çarcı mutlakıyetten koparılıp elde edilen her şey, *ancak ve ancak*, Babuşkin gibi insanların liderliğindeki kitlelerin mücadelesiyle koparılıp kazanılmıştır.

Böyle insanlar olmasaydı Rus halkı sonsuza dek bir köleler halkı, bir uşaklar halkı olarak kalırdı. Rus halkı, her türlü sömürüden tamamıyla kurtuluşu böyle insanlarla birlikte mücadele ederek kazanacaktır.

1905'in Aralık ayaklanmasının beşinci yıldönümü ardımızda kaldı. Biz bu yıldönümünü, düşmanla savaşırken şehit düşen ileri işçileri anarak kutlamak istiyoruz. İşçi yoldaşlarımızdan, o

dönemdeki mücadeleye ilişkin anılarını ve Babuşkin ile 1905 ayaklanmasında şehit düşen diğer sosyal demokrat işçiler hakkında tamamlayıcı bilgiler toplamalarını ve bize iletmelerini rica ediyoruz. Bu tür işçilerin hayatını anlatan bir broşür çıkarmayı amaçlıyoruz. Böyle bir broşür, bütün korkaklara ve Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin önemini küçültmeye çalışanlara en iyi cevap olacaktır. Böyle bir broşür, genç işçiler için, sınıf bilinçli her işçinin nasıl yaşaması ve faaliyet yürütmesi gerektiğini öğrenebilecekleri en iyi materyal olacaktır.

"Raboçaya Gazeta" Sayı 2, 31 (18) Aralık 1910
Tüm Eserler, cilt 14, sf. 398-399, Rusça.

Tarımda Çocuk Emeği

Küçük çaplı tarım üretiminin kapitalizmde karşı karşıya olduğu koşullar hakkında doğru bir değerlendirme yapabilmek için, elde edilmesi gereken en önemli bilgi çalışanların durumudur; kazancı, iş yükü, yaşam koşullarının bilgisi. Ardından hayvancılık ve bakımının niteliğinin ve nihayet toprağı işleme, gübreleme ve ürün alım yöntemlerinin bilgisidir.

Bu bilgileri edinmekten kaçınıldığında (burjuva politik ekonominin sürekli yaptığı gibi) köylü ekonomisi hakkında tamamıyla yanlış bir tabloya ulaşılacağını görmek hiç de güç değildir. Çünkü onun *gerçek* "yaşama gücü" tam da çalışanların koşullarına, hayvancılığın ve toprağı işleme koşullarına bağlıdır. Bu açıdan küçük üreticinin büyük ölçekli tarımla aynı koşullar altında olduğunu baştan varsaymak, daha kanıtlanması gerekeni, kanıtlanmış olarak varsaymak demektir. Bu da, baştan burjuva bakış açısını benimsemek demektir.

Burjuvazi, köylünün, yaşama gücüne sahip gerçek bir "mülk sahibi" olduğunu kanıtlamak ve onun sermayenin tıpkı ücretli işçi kadar ezilen bir kölesi olup yalnızca işçiden daha çok ve daha karmaşık zincirlerle bağlanmış olduğunu inkar etmek istiyor. Bu tartışmalı sorunu bir sonuca bağlayacak, ciddi ve güvenilir bilgiler aranacak olursa, küçük ve büyük üretimdeki yaşam ve çalışma koşulları hakkında sistematik ve nesnel verilere ulaşmayı amaçlamak gerekir.

Bu türden veriler arasında –ve de özellikle önemli olan– *çocuk* emeğinin kullanılma oranları bulunur. Çocuk emeğinin sömürüsü ne kadar yoğunsa, çalışanların durumu kuşkusuz o kadar kötü ve hayatı da o kadar zordur.

Avusturya ve Alman tarımsal nüfus sayımında, çocuk ve gençlerin sayısı, tarımda çalışan kişilerin toplam sayısı içinde belirtiliyor. Avusturya'da 16 yaşın altındaki tüm erkek ve kadın çalışanlar ayrı bir kalemde toplanmış. Sayıları 9 milyonda 1.2 milyon, yani yüzde 13'tür. Almanya'da sadece *14 yaş altındaki* çocuklar ayrı bir kalemde ele alınmıştır. Sayıları 15 milyonda (15 169 549) 600 000 (601 637), yani yüzde 3.9'dur.

Alman ve Avusturya verilerinin karşılaştırılabilir olmadığı açıktır. Fakat bu verilerden elde edilen, proleter, köylü ve kapitalist ekonomiler arasındaki oranları karşılaştırmak kesinlikle mümkündür.

Proleter ekonomiler olarak, ücretli işçiye ek kazanç sağlayan küçük toprak parçalarını (2 hektara kadar, yani aşağı yukarı her ekonomi başına 2 desyatin) sayıyoruz. 2'den 20 hektara kadar olanları köylü ekonomisi sayıyoruz. Bunlarda ücretli işçiliğe karşılık aile üyelerinin çalışması ağırlıktadır. Kapitalist ekonomileri ise, ücretli işçiliğin, aile üyelerinin emeğine göre ağırlıkta olduğu daha büyük ekonomilerdir.

Bu üç ekonomi türünde çocuk emeğinin kullanımı üzerine veriler aşağıdadır: (Bkz. Tablo)

Ekonomi türleri	Ekonomilerin büyüklüğü	Çocukların toplam çalışanlara oranı (100 üzerinden)	
		Avusturya'da 16 yaş altı	Almanya'da 14 yaş altı
Proleter	½ hektara kadar	8,8	2,2
	½ - 2 hektar	12,2	3,9
Köylü	2 - 5 hektar	15,3	4,6
	5 - 10 hektar	15,6	4,8
	10 -20 hektar	12,8	4,5
Kapitalist	20-100 hektar	11,2	3,4
	100 hektar ve üstü	4,2	3,6
Toplam		13,0	3,9

Bu verilerden, her iki ülkede *en yoğun* çocuk emeği sömürüsünün genelde *köylü* ekonomilerinde olduğunu, özellikle de *orta köylü* ekonomilerinde (5-10 hektar, yani 4,5-9 desyatin) olduğunu görüyoruz.

Yani, sadece küçük ekonominin büyüğünden daha kötü durumda olduğunu görmekle kalmıyoruz; ayrıca özellikle, köylü ekonomi-

sinin sadece kapitalist olanından değil, proleter olanından bile kötü durumda olduğunu görüyoruz.

Bu nasıl açıklanabilir?

Proleter ekonomide toprak ekimi o kadar küçük arazilerde yürütülüyor ki, aslında gerçek anlamda bir "ekonomi"den bahsetmek bile mümkün değil. Toprak ekimi burada *ek* iştir, asıl gelir kaynağı tarımda ve sanayideki ücretli işçiliktir. Sanayinin etkisi genel olarak işçinin yaşam standardını yükseltiyor ve özellikle çocuk emeğinin kullanımını sınırlıyor. Örneğin Almanya'daki istatistikler sanayide, 14 yaşın altındaki işgücünün toplam işgücü içindeki oranını sadece yüzde 0,3 olarak (bu, tarımdan onda dokuz daha azdır) ve 16 yaşın altındakilerin oranını sadece yüzde 8 olarak saptamıştır.

Köylü ekonomileri ise sanayinin etkisinin en az olduğu, kapitalist tarımla arasındaki rekabetin en güçlü olduğu ekonomilerdir. Köylü, kendi gücünün ötesinde çalışmaz ve çocuklarını iki kat fazla çalıştırmazsa ayakta duramaz. Geçim sıkıntısı köylüyü, sermaye ve teknik donanım eksikliğini, emeğiyle kapatmaya mecbur eder. Köylü çocuklarının en ağır koşullarda çalışması, aynı zamanda hayvanların da ağır koşullarda çalıştıkları ve kötü beslendikleri anlamına gelir. Çünkü tüm güçleri sonuna kadar kullanma ve her şeyden "tasarruf" zorunluluğu, ekonominin her yönüne yansır.

Almanya istatistikleri, çalışan aile üyeleri arasındaki çocuk sayısının köylülerde en fazla, yani yüzde 5 (yüzde 4.9 - 5.2) olduğunu gösterirken, ücretli işçiler arasındaki çocuk sayısının en çok (neredeyse yüzde 4-3,7) büyük kapitalist ekonomilerde (100 desyatin ve üstü) olduğunu gösteriyor. Geçici işçilik yapan ücretli işçiler arasındaki çocukların oranı kapitalistlerde yüzde 9'u bulurken, köylülerde geçici işçilik yapan *aile* üyeleri arasındaki çocukların oranı yüzde 16,5 ile 24,4 arasındadır.

Köylü, işin en yoğun olduğu dönemlerde işgücü eksikliği çeker, ancak kısıtlı sayıda işçi tutabilir; her halükarda kendi çocuklarının emeğini kullanmaya zorunludur. Sonuç olarak Almanya'da çalışan aile üyeleri arasındaki çocuk oranının, ücretli işçiler arasındaki aynı oranın neredeyse *bir buçuk katı* olduğu gerçeğini görüyoruz. Çalı-

şan aile üyelerinin yüzde 4,4'ünü, çalışan işçiler arasında da yüzde 3.0'ünü çocuklar oluşturmaktadır.

Köylü, ücretli işçiden *daha çok* çalışmak zorundadır. Binlerce tek tek gözlemin ortaya koyduğu bu gerçeklik, artık ülkeler bazındaki istatistiklerle tümüyle kanıtlanmıştır. Kapitalizm, köylüleri en ağır çalışmaya ve çöküşe mahkum etmektedir. Onlar için, ücretli işçilerin sınıf mücadelesine katılmaktan başka bir kurtuluş yolu yoktur. Fakat köylünün bu sonuca varabilmesi için, uzun yıllar boyunca aldatıcı burjuva sloganların yarattığı hayal kırıklığını yaşamak zorundadır.

"Pravda", sayı 133 (337), 25 (12) Haziran 1913
Tüm Eserler, cilt 16, sf. 477-479, Rusça.

İşçi Sınıfı ve Yeni Malthusçuluk

Pigorov-Tabipler Kongresi'nde kürtaj sorunu, yani suni yollardan çocuk düşürme sorunu, yoğun ilgi gördü ve uzun tartışmalara yol açtı. Raportör Lickus, kürtajın modern, kültür ülkeleri denilen ülkelerde ciddi bir yaygınlık gösterdiğini yansıtan veriler sundu.

New York'ta suni düşüklerin tek bir yıl içindeki sayısı 80 bini buluyor, Fransa'da bu sayı her ay 36 bine ulaşıyor ve Petersburg'da suni düşüklerin oranı, son 5 yılda iki kattan fazla çoğaldı.

Pigorov-Tabipler Kongresi, annelerin suni düşük nedeniyle her türlü cezai takibe uğramasına karşı çıkan ve doktorların yalnızca "kişisel çıkar sağlama" söz konusu olduğunda cezai takibe uğramasını benimseyen bir karar aldı.

Tartışmada çoğunluk, kürtajın cezalandırılmaması görüşünü savundu ve elbette Yeni Malthusçuluk (yapay doğum kontrol önlemleri) olarak bilenen soruna, bu sorunun sosyal yönünden de söz edilerek değinildi. Örneğin "Ruskoye Slovo"nun haberine göre Bay Vigdorçik "doğum kontrol önlemlerinin selamlanılması gerektiğini" açıkladı, ve Bay Astrahan canlı bir tezahürat altında şöyle bağırdı:

"Bizden, öğrenim kurumlarında sakatlansınlar diye, haklarında kura çekimleri düzenlensin diye, intihara sürülensinler diye dünyaya çocuk getirmeleri için anneleri ikna etmemiz isteniyor"

Bay Astrahan'ın bu açıklamasının canlı bir alkışa neden olduğu doğruysa, bu gerçek benim için hiç de şaşırtıcı değildir. Dinleyiciler, darkafalı bir psikolojiye sahip orta ve küçük burjuvaydılar. Onlardan, en yavan liberalizmden başka ne beklenir?

Fakat işçi sınıfının bakış açısından, "toplumsal Yeni Malthusçuluk"un tamamıyla gerici niteliğini ve zavallılığını anlatmak için Bay Astrahan'ın yukarıdaki boş sözlerinden daha uygunu zor bulunur.

"...sakatlansınlar diye dünyaya çocuk getirmek..." Sadece bunun için mi? Niçin, kuşağımızı sakatlayan ve yozlaştıran egemen yaşam

koşullarına karşı yürüttüğümüzden daha iyi, daha arkadaşça, daha bilinçli, daha kararlı bir *mücadele yürütsünler* diye değil?

Ve tam da burada, köylünün, zanaatçının, aydının, özellikle küçük burjuvanın psikolojisi ile, proleterin psikolojisi arasındaki temel fark yatar. Küçük burjuva mahvolduğunu, yaşamın gittikçe zorlaştığını, var olma mücadelesinin gittikçe zalimleştiğini, kendisinin ve ailesinin durumunun gittikçe çıkınaza girdiğini görüyor ve hissediyor. Bu gerçek yadsınamaz. Ve küçük burjuva bunu protesto ediyor.

Fakat *nasıl* protesto ediyor?

O ümitsizce mahvolan, geleceğinden şüphe eden, ürkütülmüş ve korkak bir sınıfın temsilcisi gibi protesto ediyor. Nasılsa değiştirilemiyor. O zaman, zaten çektiğimiz ıstırapları çekecek, zindan hayatımızı, sefaletimizi ve aşağılanmalarımızı yaşayacak daha az çocuğun olması daha iyidir. Bu, küçük burjuvanın çığlığıdır.

Sınıf bilinçli işçi bu bakış açısından sonsuz uzaklıktadır. O ne kadar dürüst ve duyarlı olursa olsun, bu tür sızlanmalarla bilincinin karartılmasına izin vermez. Evet, biz işçiler de, tıpkı küçük mülkiyet sahipleri gibi dayanılmaz sıkıntılar ve acılarla dolu bir yaşam sürdürüyoruz. Kuşağımız, babalarımızın kuşağından daha büyük zorluklar çekiyor. Fakat bir bakıma babalarımızdan çok daha iyi durumdayız. *Biz*, babalarımızın en iyilerinin yaptığı gibi birey olarak mücadele etmeyi değil, burjuva hatiplerinin tamamıyla yabancısı olduğumuz sloganları uğruna değil, aksine, kendi sloganlarımız, sınıfımızın sloganları uğruna *mücadele etmeyi öğrendik ve hızla öğreniyoruz.* Biz babalarımızdan daha iyi mücadele ediyoruz. *Çocuklarımız daha da iyi mücadele edecekler, ve onlar kazanacak.*

İşçi sınıfı yok olmuyor, tersine büyüyor, güç kazanıyor, olgunlaşıyor, kenetleniyor, bilinçleniyor ve mücadelede çelikleşiyor. Kölelik düzeni, kapitalizm ve küçük üretim bağlamında kötümseriz, fakat işçi hareketi ve onun hedefleri bağlamında ateşli bir şekilde iyimseriz. Biz şimdiden yeni yapının temelini atıyoruz ve çocuklarımız onun inşasını tamamlayacaklar.

İşte tam da bu yüzden –ve sırf bu yüzden– "sadece kendimizi, tanrının yardımıyla, kendimizi bir şekilde kurtarabilsek keşke, daha da iyisiyse hiç çocuk yapmamak" diye ürkekçe mırıldanan katılaşmış, egoist darkafalı çiftlerin akımı olan Yeni Malthusçuluğun katı düşmanıyız.

Elbette bu, bizim, kürtajı veya doğum kontrol araçları üzerine tıbbi eserlerin yayımını vb. cezaya tabi tutan tüm yasaların mutlak olarak kaldırılmasını talep etmemizi hiçbir şekilde engellemez. Böyle yasalar, egemen sınıfların ikiyüzlülüğünden başka bir şey değildir. Bu yasalar kapitalizmin kötücül urlarını tedavi etmez, aksine onları, ezilen kitleler için özellikle kötü huylu ve özellikle dayanılmaz kılar. Tıbbi propaganda özgürlüğü ve kadın ve erkek yurttaşların temel demokratik haklarının korunması; bir meseledir. Yeni Malthusçuluğun sosyal öğretisi ise başka bir meseledir. Sınıf bilinçli işçiler, bu gerici ve korkak öğretiyi, en ileri, en güçlü, günümüz toplumunun büyük dönüşümlerine en hazırlıklı olan sınıfa her dayatma girişimiyle daima acımasızca mücadele edecektir.

"Pravda" Sayı 137 (341), 29 (16) Haziran 1913
Tüm Eserler, cilt 16, sf. 497-499, Rusça.

5. Uluslararası 'Fuhuşla Mücadele' Kongresi

Kısa bir süre önce Londra'da "*beşinci* uluslararası 'kadın ticaretiyle mücadele' kongresi" sona erdi.

Kongrede düşesler, kontesler, piskoposlar, papazlar, hahamlar, polis memurları ve her türden burjuva hayırseveri boy gösterdi. Ne çok ziyafet verildi, şaşaalı resmi kabuller yapıldı! Fuhuşun alçaklığı ve zararı üzerine ne vakarlı konuşmalar yapıldı!

Peki, kongrenin seçkin burjuva delegelerinin talep ettiği mücadele araçları nelerdi? Başlıca iki araçtı: Din ve polis. Şüphesiz, fuhuşu engellemenin en kesin ve güvenilir araçları! "Leipziger Volkszeitung"un [Leipzig Halk Gazetesi] Londra muhabirinin bildirdiğine göre bir İngiliz delege, parlamentoda pezevenkliğe karşı *falaka cezası* talep etmiş olmakla övündü. İşte size fuhuşla mücadelenin modern ve "uygar" bir kahramanı!

Kanada'dan katılan bir hanımefendi, polisten ve "düşmüş" kızların kadın polislerin gözetiminde bulunmasından hayranlıkla söz etti; ama ücretlerinin yükseltilmesi konusuna gelince, kadın işçilerin daha iyi bir ücret hak etmediklerini belirtti.

Bir Alman papaz, halk arasında gittikçe taban kazanan ve özgür aşkın yaygınlaşmasına olanak tanıyan modern materyalizme veryansın etti.

Avusturyalı delege Hertner, fuhuşun toplumsal nedenlerini, işçi ailelerinin açlığı ve sefaletini, çocuk emeğinin sömürüsünü, dayanılmaz barınma koşullarını vb. dile getirmeye çalıştığında sözü düşmanca kesilerek susturuldu.

Bunun yerine, delege grupları arasında yüksek şahsiyetler hakkında öğretici ve vakarlı sohbetler yürütüldü. Örneğin Alman İmparatoriçe, Berlin'de herhangi bir doğumevini ziyaret ettiğinde "nikâhsız" annelerin *parmağına* –nikâhsız bir annenin görüntüsü yüce hanımefendiyi şoke etmesin diye– *yüzük takılmaktadır*!

Bu aristokrat-burjuvaların kongrelerinde ne denli iğrenç bir burjuva ikiyüzlülüğün hüküm sürdüğünü buradan kestirmek mümkün. Hayırseverlik hokkabazları, ve açlığı, sefaleti alaya alan polis yandaşları, tam da aristokrasi ve burjuvazi tarafından körüklenen "fuhuşla mücadele" için toplanıyorlar...

"Raboçaya Pravda" Sayı 1, 26 (13) Temmuz 1913
Tüm Eserler, cilt 16, sf. 516-517, Rusça.

"Sosyalizm ve Savaş"

broşüründen

(RSDİP'in savaşa karşı tutumu)

... Savaşta bulunduğumuz bir yıl boyunca enternasyonal ilişkilerin yeniden kurulması için bir dizi girişimin yapıldığına tanık olduk. "Anavatan"larının genelkurmayları ve burjuvazilerine yardım etmek üzere düpedüz şovenistlerin toplandığı Londra ve Viyana'daki konferanslardan bahsetmiyoruz. Lugano ve Kopenhag'daki konferansları, uluslararası kadın konferansını ve uluslararası gençlik konferansını kastediyoruz. Bu toplantılar en iyi dileklerle yapıldı. Ancak sözünü ettiğimiz tehlikeyi kesinlikle görmediler. Enternasyonalistlerin mücadele hattını belirlemediler. Proletaryaya, sosyal şovenizmin enternasyonali "yeniden yapılandırma" yönteminin taşıdığı tehlikeyi göstermediler. En iyi ihtimalle, sosyal şovenizmle mücadele edilmezse sosyalizm davasının umutsuz bir dava olacağını işçilere söylemeksizin, eski kararları tekrar etmekle yetindiler. Bu konferanslar, en iyi ihtimalle, bir *yerinde saymanın* ötesine geçmedi.

Ağustos 1915'te yazıldı.
İlk kez özel bir broşür olarak 1915 sonbaharında yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 18, sf. 179-280

"Gençlik Enternasyonali"

notlar

İsviçre'de, 1 Eylül 1915'ten beri, "sosyalist gençlik örgütlerinin uluslararası birliğinin bir mücadele ve propaganda organı" bu ad altında Alman dilinde yayınlanıyor. Bu yayının şimdiye kadar, genel olarak dikkat çekilmesi gereken ve bundan da ötesinde, partimizin, yabancı sosyal demokrat partilerle, gençlik örgütleriyle temasa geçme olanağı olan bütün üyelerine ısrarla önerilmesi gereken altı sayısı yayınlanmıştır.

Avrupa'nın resmi sosyal demokrat partilerinin çoğu bugün, en aşağılık ve en rezil sosyal şovenizmi ve oportünizmi benimsemiş durumdadırlar. Bu partiler, Alman partisi, Fransız partisi, Fabian Society ve İngiltere'deki "İşçi" Partisi, İsveç partisi, Hollanda partisi (Troelstra'nın partisi), Danimarka partisi, Avusturya Partisi vb. Aşırı oportünistlerin, partisiz "Grülit Birliği"ne geçtiği İsviçre'de ise, (işçi hareketinin büyük yararına olan) bu ayrışmaya rağmen sosyal demokrat partide, parti meseleleri üzerinde *muazzam* etkide bulunan oportünist, sosyal şovenist ve Kautskyci birçok lider artakalmıştır.

Avrupa'da olaylar böyle bir durumdayken, emperyalist burjuvazinin kampına geçen ve egemen olan oportünizme karşı, gerçek sosyalizm *için*, devrimci enternasyonalizm *için* devasa, onurlu –ama bir o kadar da zorlu– mücadele görevi sosyalist gençlik örgütleri birliğine düşmektedir. "Gençlik Enternasyonali"nde, devrimci enternasyonalizmi savunan bir dizi iyi makale yer alıyor ve dergi, sosyalizme ihanet edenlere, bugünkü savaşta "anavatan savunuculuğu" yapanlara karşı yakıcı bir nefretin mükemmel ruhuyla; enternasyonal işçi hareketini, onu parçalayan şovenizmden ve oportünizmden temizlemenin en dürüst çabalarına dair örneklerle dolup taşıyor.

Elbette gençlik organının *henüz* teorik açıklık ve kesinlik bakımından eksiklikleri var, ve belki de ısrarcı, atılgan ve arayış içindeki gençliğin organı olduğundan bunlara hiçbir zaman sahip olmaya-

caktır. Ne var ki *böyle* insanların teorik açıklık eksikliği karşısında alacağımız tutum, bizdeki kafa sallayıcılarm, "sosyal devrimcilerin", Tolstoycuların, anarşistlerin, bütün Avrupa'da Kautskycilerin ("Merkez"in) ve daha birçoklarının teorik kafa karışıklığı ve yüreklerindeki devrimci tutarlılık yoksunluğu karşısında aldığımız ve almamız gereken tutumdan tamamıyla farklı olmak zorundadır. Bahsi geçen bir taraf, proletaryanın kafasını karıştıran, başkalarına önderlik etme ve aydınlatma iddiasında olan erişkin insanlardır. Onlarla *acımasızca* mücadele edilmelidir. Diğer tarafta söz konusu olan, daha öğrenmekte olduklarını, temel görevlerinin sosyalist parti işçilerini eğitmek olduğunu dürüstçe açıklayan *gençlik* örgütleridir. Böyle insanlara, onlarla kavga ederek değil, tam tersine, hatalarını olabildiğince sabırla karşılayarak ve yavaş yavaş, her şeyden önce *ikna* ederek düzeltmek için çaba harcayarak, her bakımdan yardımcı olunmalıdır. Erişkin ve yaşlı kuşağın temsilcilerinin, sosyalizme, babalarının *yoluyla* değil, *tarzıyla değil* ve *koşullarında değil*, farklı yollardan ulaşmak durumunda olan gençliğe doğru şekilde yaklaşmayı *becerememeleri*, ender rastlanan bir şey değildir. Bu nedenle gençlik birliğinin *örgütsel bağımsızlığını* mutlaka savunmalıyız ve bunu, sadece oportünistler bu bağımsızlıktan korktukları için değil, aynı zamanda da meselenin doğası gereği yapmalıyız. Çünkü gençlik; tam bağımsızlığa sahip olmadan *ne* kendini iyi sosyalistler olarak yetiştirebilecek *durumda olacaktır*, ne de kendini sosyalizmi *ileriye* götürmeye hazırlayabilecektir.

Gençlik birliklerine tam bağımsızlık, ama aynı zamanda hatalarının yoldaşça eleştirisine tam özgürlük! Gençliğe dalkavukluk etmemeliyiz.

Sözünü ettiğimiz bu olağanüstü organın hataları arasında öncelikle şu üçü gelmektedir:

1. Silahsızlanma (ya da "silahsızlandırma") sorununda, yukarıda özel bir makalede eleştirdiğimiz gibi, yanlış bir tutum alınmaktadır.[10] "Militarizmi tamamen yok etme" çabasının zorunluluğuna

10 Bkz. "Silahsızlandırma Sloganı Üzerine", Tüm Eserler, cilt 19, sf. 396, Viyana-Berlin, 1930.

vurgu yapılırken (ki, bu tamamen doğrudur) içine düşülen, sosyalist devrimdeki iç savaşların rolünü unutma yanılgısının salt iyi niyetten kaynaklandığını düşünmek için yeterince neden var.

2. Yoldaş Nota-bene'nin (sayı 6) makalesinde, sosyalistler ve anarşistlerin devlete yaklaşımları arasındaki fark sorununda çok büyük bir hata yapılmıştır (aynı şekilde başka birkaç sorunda daha. Ör. "Anavatan savunması" sloganına karşı mücadelemizin *motive edilmesi* konusunda). Yazar (emperyalist talan devletinin algılanılmasının yanı sıra) "devletin" açık bir tanımını vermeye çalışıyor. Marx ve Engels'ten birkaç alıntı yapıyor. Bu arada aşağıdaki şu iki sonuca varıyor:

> a) "... sosyalistler ile anarşistler arasındaki farkı, birincilerin devletten yana, sonuncuların da devlet düşmanı olduklarında aramak tamamıyla yanlıştır. Fark, yerelleştirimeci anarşist üretim, eski tekniğe ve işletme şekline dönmek anlamına gelirken, devrimci sosyal demokrasinin, yeni toplumsal üretimi, merkezileştirilmiş, yani teknik olarak en ilerici şekilde örgütlemek istemesinde yatıyor."

Bu yanlıştır. Yazar, soruyu, sosyalistlerin ve anarşistlerin *devlete* yaklaşımlarının nerede farklılaştığı şeklinde koyuyor ama *bu* soruyu *değil, başka* bir soruyu, gelecekteki toplumun ekonomik temeline yaklaşımlarındaki farklılığa dair soruyu yanıtlıyor. Bu elbette son derece önemli ve gerekli bir sorudur. Ne var ki buradan, sosyalistlerle anarşistler arasında, devlete bakışlarındaki farkın *özünün* unutulabileceği sonucu çıkmaz. Sosyalistler, modern devleti ve onun kurumlarını, işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesinde kullanmayı, aynı şekilde devleti kapitalizmden sosyalizme özel bir geçiş biçimi olarak kullanma gerekliliğini savunurlar. Böyle bir geçiş biçimi *de* bir devlettir; proletarya diktatörlüğüdür.

Yoldaş Nota-bene yanlışlıkla sosyalistlere atfederek bir yerde ifade ettiği gibi, anarşistler devleti "yok etmek" onu "paramparça etmek" istiyorlar. Sosyalistler (yazar ne yazık ki Engels'in bu konuyla ilgili sözlerini fazlaca eksik alıntılamıştır) burjuvazinin alaşağı edilmesinden sonra devletin ölmesinden, "giderek sonsuz uykuya dalmasından" bahsederler.

b) "Kitlelerin eğiticisi olan ya da en azından olması gereken sosyal demokrasi için ise, devlete karşı ilkesel düşmanlığını dile getirmek bugün her zamankinden daha gereklidir... Günümüzdeki savaş, devletçiliğin, köklerini işçilerin ruhlarının ne derece derine saldığını gösterdi."

Yoldaş Nota-bene böyle yazıyor. Devlete karşı "ilkesel düşmanlığı dile getirmek" için, gerçekten de onu "net" bir biçimde kavramak gereklidir ki, yazarda tam da bu netlik eksiktir. "Devletçiliğin kökleri"ne dair cümle ise tamamıyla muğlak, marksist olmayan ve sosyalist olmayan bir cümledir. "Devletçilik" devletçiliğin reddiyle çarpışmamıştır; aksine oportünist politika (yani oportünist, reformist, burjuva devlet anlayışı) devrimci sosyal demokrat politikayla (yani devrimci sosyal demokrasinin burjuva devlete bakışı ve burjuvazinin yıkılışı için devleti kullanma anlayışı) çarpışmıştır. Bunlar apayrı şeylerdir. Bu son derece önemli soruna özel bir makalede dönmeyi diliyoruz.

3. Sayı 6'da "sekreterliğin taslağı" olarak yayınlanan "sosyalist gençlik örgütlerinin uluslararası birliğinin ilkeleri bildirisinde" tek tek muğlaklıklar az değilken, *ana mesele* tamamen eksiktir: Bugün, tüm dünya sosyalizmi içerisinde birbiriyle mücadele eden *üç* ana çizginin (sosyal şovenizm, "merkez", solcular) açık bir biçimde karşılaştırılması.

Bir kez daha tekrarlayalım; bu hatalar, gençlik örgütleriyle ilişkiye geçmek ve yakınlaşmak üzere her türlü çabayı sarf ederek ve onlara her tür ve şekilde yardımcı olarak çürütülmeli ve açıklığa kavuşturulmalıdır; ne var ki onlara ulaşmayı *bilmek* gerekir...

"Sborik Sozialdemokrata" Sayı 2, Aralık 1916.
Tüm Eserler, cilt 19, sf. 369-373.

"Proleter Devrimin Askeri Programı"

makalesinden

... Silah bilgisi edinmeye, silah kullanmayı öğrenmeye, silahlanmaya çaba harcamayan bir ezilen sınıf, böyle bir sınıf ancak ezilmeye, zulmedilmeye ve köle muamelesi görmeye layıktır. Kendimizi, burjuva pasifistlere ve oportünistlere indirgememeli; sınıflı bir toplumda yaşadığımızı ve sınıf mücadelesi dışında hiçbir kurtuluşun olamayacağını ve düşünülemeyeceğini unutmamalıyız. İster kölelik, ister serflik veya bugünkü gibi ücretli kölelik düzenine dayansın, her sınıflı toplumda *ezen* sınıf *silahlıdır*. Sadece günümüzde var olan ordu değil, aynı zamanda, İsviçre'deki de dahil, *bugünkü* milis de burjuvazinin proletaryaya karşı silahlanmasıdır. Bu somut gerçeği kanıtlamama gerek olmadığını düşünüyorum; *bütün* kapitalist devletlerde grevler sırasında askeri birliklerin kullanılıyor olmasına işaret etmek yeterlidir.

Burjuvazinin proletaryaya karşı silahlanması, bugünkü kapitalist toplumun en büyük, asal ve önemli gerçeklerinden birisidir. Ve bu gerçek karşısında, devrimci sosyal demokratlardan "silahsızlanma talebinde" bulunmaları bekleniyor! Bu, sınıf mücadelesi bakış açısının ve devrime ilişkin her düşüncenin tamamıyla terk edilmesi anlamına gelirdi. Diyoruz ki: Proletaryanın burjuvaziyi yenmek, alaşağı etmek ve silahsızlandırmak amacıyla silahlanması; bu devrimci sınıfın tek olası taktiğidir; kapitalist militarizmin *tüm nesnel gelişimiyle* hazırlanan, temellendirilen ve öğretilen bir taktik. Ancak proletarya, burjuvaziyi silahsızlandırdıktan sonra tarihsel görevine ihanet etmeden silahları hurdaya çıkarabilir ve o zaman mutlaka –ama daha önce değil– çıkaracaktır.

Bugünkü savaş, gerici sosyal-papazlarla ağlak küçük burjuvalarda silah kullanımı, ölüm, kan vb. sadece dehşet, korku ve tiksinti uyandırıyorsa, bizler buna karşı diyoruz ki: Kapitalist toplum *her zaman sonu olmayan bir dehşetti* ve hâlâ da öyledir. Ve şimdi bu topluma, bütün savaşların bu en gericisiyle *dehşetli bir son* hazırlanıyorsa, o

zaman umutsuzluğa kapılmak için hiçbir nedenimiz yoktur. Açıkça ve herkesin gözü önünde, tek meşru ve devrimci savaş, yani emperyalist burjuvaziye karşı iç savaş, burjuvazinin kendisi eliyle hazırlanıyorsa, "silahsızlanma" vaazı, "talebi", daha da doğru bir deyimle hayali, ümitsizliğin nesnel dışavurumundan başka bir şey değildir.

Kim bunu "gri", "dayanıksız" bir teori olarak görüyorsa, ona iki tarihsel gerçeği hatırlatırız: Bir yandan tröstlerin ve fabrikalarda kadın işgücünün kullanılmasının rolünü, öte yandan 1871 Komünü'nü ve Rusya'da 1905 Aralık günlerini.

Tröstleri geliştirmek, çocuk ve kadınları fabrikalara sürmek, onlara orada işkence etmek, sakat bırakmak, onları tarifsiz bir sefaletin kucağına atmak burjuvazinin işidir. Biz bu gelişimi "desteklemiyoruz", biz *böyle* bir şeyi "talep" etmiyoruz, buna karşı mücadele ediyoruz. Fakat *nasıl* mücadele ediyoruz? Tröstleri ve fabrikada kadın işgücü kullanımını ilerici olarak değerlendiriyoruz. Zanaata, tekelci kapitalizm öncesine, kadınların ev işçiliğine geri dönülsün istemiyoruz. Tröstlerin vb. ilerisine ve onlar üzerinden sosyalizme doğru yürüyoruz.

Aynı şey, mutatis mutandis[11], günümüzde halkın askerileştirilmesi için de geçerlidir. Bugün emperyalist -ve diğer- burjuvaziler, sadece yetişkinleri değil, aynı zamanda gençliği de askerileştiriyor. Yarın kadınları da askerileştirebilir. Buna cevabımız: Daha iyi! Aman daha hızlı davranın; ne kadar hızlı olursa, kapitalizme karşı silahlı ayaklanma da o kadar yakın demektir. Sosyal demokratlar, komün örneğini akıllarından çıkarmazlarsa, gençliğin askerileştirilmesinden nasıl ürkebilir ve cesaretleri kırılabilir. Bu bir "teori" ya da bir düş değil, çıplak gerçektir. Ve sosyal demokratlar tüm ekonomik ve politik olgulara inat, emperyalist çağın ve emperyalist *savaşların*, doğası gereği ve kaçınılmaz olarak *bu* olguların tekrarına yol açmak *zorunda* olduğundan şüphe etmeye başlasalardı, bu, gerçekten ümitsizliğe düşülecek bir durum olurdu.

Komünü izleyen bir burjuva gözlemci, Mayıs 1871'de İngilizce bir dergide şunları söylüyordu: "Fransız ulusu sadece kadınlardan

11 Mutatis mutandis – (Lat.) Gerekli değişiklikler yapılarak. -çev.

oluşsaydı ne korkunç bir ulus olurdu." Kadınlar ve 13 yaşından büyük çocuklar, Komün sırasında erkeklerin yanında mücadele ediyorlardı ve gelecekte de burjuvaziyi alaşağı etmek için verilen mücadelelerde bu durum farklı olmayacaktır. Proleter kadınlar, iyi silahlanmış burjuvazinin, kötü silahlanmış proleterleri nasıl vurduğuna edilgin bir şekilde seyirci kalmayacaktır. Onlar yine 1871'deki gibi silaha davranacak ve bugünkü "ürkmüş" veya cesareti kırılmış ulustan -daha doğrusu: hükümetlerden çok oportünistler tarafından örgütsüzleştirilmiş bugünkü işçi hareketinden- mutlaka, er ya da geç, fakat kesinlikle devrimci proletaryanın "korkunç uluslar"ının enternasyonal birliği doğacaktır.

Askerileştirme bugün tüm toplumsal yaşama nüfuz ediyor. Her şey askerileştiriliyor. Emperyalizm, büyük güçlerin, dünyanın bölüşülmesi ve yeniden bölüşülmesi için girdikleri acımasız bir savaştır. Bu nedenle bütün ülkelerde, küçüklerde de, tarafsız olanlarda da askerileşmeye devam etmek zorundadır. Buna karşı proleter kadınlar ne yapmalıdır? Sadece her savaşı ve askeri olan her şeyi lanetlesinler mi, sadece silahsızlandırmayı mı talep etsinler? Ezilen devrimci bir sınıfın kadınları asla böyle berbat bir role razı olmayacaklardır. Dahası oğullarına şunları söyleyeceklerdir:

"Yakında büyüyeceksin ve eline tüfek verilecek. O tüfeği al ve askeri olan her şeyi iyice öğren. Proleterler için gereklidir bu bilgiler. Şimdiki haramiler savaşında olduğu ve sosyalizme ihanet edenlerin sana tavsiye ettiği gibi kardeşlerini vurmak için değil, aksine, "kendi" ülkenin burjuvazisine karşı mücadele etmek için. Talana, sefalete ve savaşlara, sofu dileklerle değil, burjuvaziyi alaşağı ederek ve *onu* silahsızlandırarak son vermek için getirmek için."

Her kim, böyle bir propaganda yürütmekten ve bugünkü savaş bağlamında tam da böyle bir propaganda yürütmekten yana değilse, enternasyonal devrimci sosyal demokrasi üzerine, toplumsal devrim üzerine, savaşa karşı savaş üzerine büyük laflar etmeye bir zahmet son versin.

1916 sonbaharında yazıldı ve ilk kez Almanca olarak yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 19, sf. 412-415.

"İsviçre Sosyal Demokrat Partisi İçindeki Sol Zimmerwaldçilerin Görevleri"

makalesinden

... 21. Parti, daha geniş yığınları etkilemek için, devrimci proletaryanın, nüfusun onda dokuzunun yararı ve çıkarı doğrultusunda İsviçre'de sosyalist dönüşüm için mücadele ettiğini açıklayan bildirilerin parasız, sistematik dağıtımına geçmelidir. Bu tür bildiri dağıtımlarının, sokak, bina ve ev ajitasyonlarının, partinin bütün seksiyonlarının ve özellikle gençlik örgütlerinin katıldığı aleni bir yarışma biçiminde düzenlenmesi...

... 23. Ordudaki sosyal demokrat faaliyetin, gençliğin silahaltına alınma emrinden önce olduğu gibi, hizmet sırasında da yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi. Bütün birliklerde sosyal demokrat grupların yaratılması. Yegâne haklı savaşta, yani proletaryanın burjuvaziye karşı insanlığın ücretli kölelikten kurtuluşu için savaşında silahların kullanılmasının kaçınılmazlığı ve meşruluğuna dair sosyalizmin bakış açısının açıklanması...

Aralık 1916'da yayınlandı. İlk kez 1918'de özel bir broşür olarak Fransızca'da; 1924'te Rusça olarak "Proletarskaya Revolusiya" sayı 4 (27)'de yayınlandı. Tüm Eserler, cilt 19, sf. 428-429.

"1905 Devrimi Üzerine Bir Konuşma"dan

Genç yoldaşlar, partili erkek ve kadın yoldaşlar!

Bugün, haklı olarak Rus devriminin başlangıcı kabul edilen "Kanlı Pazar'ın" on ikinci yıldönümünü kutluyoruz.

Binlerce işçi –unutmayalım bunlar sosyal demokratlar değil, dindar, çara sadık insanlardı– Peder Gapon'un liderliğinde kentin her yanından başkent merkezine, Kışlık Saray'ın önündeki meydana, çara bir dilekçe sunmak için yürüyordu. İşçiler ellerinde aziz resimleriyle yürüyor ve o zamanki liderleri Gapon, çara, kendisine zarar verilmeyeceğini yazılı olarak temin ediyor ve ondan halk önüne çıkmasını rica ediyor.

Ordu çağrılıyor. Süvariler ve Kazaklar kitleye silahla saldırıyor; diz çöken, Kazaklara çara ulaşmalarına izni vermeleri için yalvaran silahsız işçilere ateş açılıyordu. Polis raporlarına göre binden fazla ölü, iki binden fazla yaralı vardı. İşçilerin öfkesi tarifsizdi.

Kanlı Pazar'ın, 22(9) Ocak 1905'in genel tablosu böyledir...

...Katılımcılara, özellikle de gençlere, ulusal kurtuluş hareketinin o zamanki Rusya'da işçi hareketi ile bağlantılı olarak yerden bitercesine nasıl yükselişe geçtiğine dair bir örnek vermek için kısa bir olay anlatmak istiyorum.

Aralık 1905'te Polonyalı öğrenci çocuklar yüzlerce okulda, Rus kitaplarını, resimlerini ve çar portrelerini yaktılar ve "Rusya'ya defolun!" sloganı eşliğinde Rus öğretmenlerini, Rus öğrenci arkadaşlarını dövüp okullardan kovdular. Orta dereceli okullarda Polonyalı öğrencilerin taleplerinden bazıları şunlardı: "1. Bütün orta dereceli okullar, işçi delegeleri kuruluna tabi olmalıdır. 2. Okullarda öğrenci ve işçilerden oluşan karma toplantıların düzenlenmesi; 3. Liselerde, geleceğin proletarya cumhuriyetine taraftarlığı simgelemek için kızıl gömleklerin giyilmesi." vb...

... Rus devrimi –tam da daha önce söz ettiğim özel anlamdaki

proleter niteliği nedeniyle– geleceğin Avrupa devriminin bir *ilk adımı* niteliğini taşımaya devam edecektir. Çünkü, gelecek devrimin ancak ve ancak proleter –çok daha derinlemesine bir anlamda ve içeriği bakımından da– sosyalist bir devrim olabileceği tartışılmazdır. Yaklaşan bu devrim çok daha geniş çapta şunu gösterecektir: Bir yandan, ancak şiddetli mücadeleler ve açıkça söylemek gerekirse iç savaşlar, insanlığı kapitalizmin boyunduruğundan kurtarabilecek yetenektedir; diğer yandan, sömürülenlerin büyük çoğunluğunun önderi olarak sahneye yalnızca sınıf bilinçli proleterler çıkabilecektir ve çıkacaktır.

Avrupa'da bugün hüküm süren ölü sessizliğinin bizi yanıltmasına izin vermemeliyiz. Avrupa, devrime gebedir. Emperyalist savaşın korkunç kırımları, hayat pahalılığının yol açtığı korkunç olaylar, her yerde devrimci bir hava yaratıyor ve egemen sınıflar, burjuvazi ve işbirlikçileri, hükümetler, en şiddetli sarsıntılar geçirmeksizin çıkış yolu bulamayacakları bir çıkmaza gittikçe daha fazla saplanıyor.

1905 yılında Rusya'da, demokrat bir cumhuriyet talebiyle çarcı hükümete karşı proletaryanın önderliğindeki bir halk ayaklanması nasıl doğmuşsa, gelecek yıllarda, işte bu talan savaşı bağlamında Avrupa'da, mali sermayenin egemenliğine, büyük bankalara, kapitalistlere karşı proletaryanın önderliğindeki bir halk ayaklanması doğacaktır. Ve bu sarsıntıların son bulması, ancak ve ancak burjuvazinin mülksüzleştirilmesi ve sosyalizmin zaferiyle mümkün olacaktır.

Biz yaşlılar, bu yaklaşan devrimin belirleyici çarpışmalarını belki yaşayamayacağız. Fakat İsviçre'de ve bütün dünyada sosyalist hareket içinde böyle mükemmel çalışma yürüten gençlerin, sadece mücadele etme şansına değil; aynı zamanda gelecek proleter devrimde zafer kazanma şansına da sahip olacakları umudunu büyük bir güvenle dile getirebilirim.

Ocak 1917'de Almanca olarak yazıldı.
İlk kez 22 Ocak 1925'te "Pravda" gazetesi sayı 18 (2949)'da Rusça olarak yayımlandı.
Tüm Eserler, cilt 19, sf. 451, 455-456.

"Charles Naİn'e Açık Mektup"tan

Bern Uluslararası Sosyalist Komisyonu üyesi

... 7 Ocak 1917'de yapılan toplantıda Grimm'in yeni arkadaşları ve velinimetleri, sosyal-vatanperverler, kendisiyle birlikte bölünmeye karşı ortalığı velveleye verirken özellikle gençlik örgütünü bölücülükle suçladılar ve aralarından biri, parti sekreteri Platten'e "bir parti sekreteri değil, bir parti ihanetçisi"[12] olduğunu bağırdı.

Bu tür şeyler söylendiğinde ve "liderler" bunları partiden saklamaya kalkıştığında suskun kalmak mümkün müdür? İsviçre'nin sosyalist işçileri bu tür yöntemler karşısında gerçekten tepki göstermeyecekler midir?

Gençlik Birliği'nin ve Platten'in suçu nedir peki? Suçları, Zimmerwald'in içten taraftarları, dürüst Zimmerwaldçiler olmaları ve kariyerist olmamalarıdır. Suçları, parti kongresinin ertelenmesine *karşı* olmalarıdır. Ve, dedikoducular, parti kongresinin ertelenmesine ve genel olarak "Grimm majestelerine" sadece, özel bir fraksiyon olarak sol Zimmerwaldçilerin karşı çıktığı yaygarasını kopartırken; 7 Ocak 1917 bunun bir dedikodu olduğunu kanıtlamış olmuyor mu?

... Bölücülük suçlaması! Bu, şimdi tam da tüm ülkelerin sosyal-vatanperverlerin, Liebknecht'i ve Höglund'u partiden atanların ta kendileri olduklarını örtbas etmek için kullandıkları hakikaten kof bir suçlamadır.

Ocak 1917'de yazıldı.
İlk kez 1924'te "Proleterskaya Revolussiya" Sayı 4 (27)'de yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 19, sf. 509.

12 Orijinal metinde Lenin bu cümleyi Almanca kullanmıştır. -çev.

A. M. Kollontai'a Bir Mektuptan

5 Mart 1917

Değerli A.M.! Gazetelerin bildirdiğine göre, İsveç'te "Gençler"in, 12 Mayıs tarihi için, "Zimmerwald İlkeleri"ne uygun yeni bir partinin kurulacağı bir kongre çağrısı yapıldı.

Bu haberin beni oldukça huzursuz ettiğini ve kızdırdığını itiraf etmeliyim. Çünkü "Zimmerwald" açıkça iflas etti ve iyi bir isim, bir kez daha tembelliği örtbas etmeye hizmet ediyor. Zimmerwaldçi çoğunluk –aralarında Turati ve hempaları, Ledebour ile Kautsky, Merrheim da var– tamamen, Kiental'de büyük bir ciddiyetle (ve öylesine başarısız!) mahkûm edilen sosyal-pasifizmin konumuna geçtiler...

Bu haydutlara olan öfkemden kendimden geçtim; onlar hakkında bir şey duymak iğrenç; onlarla ortak bir çalışmayı düşünmek daha da iğrenç. Komedyenler sürüsü! ...

... Fakat İsveç solunun çoğunluğu *eminim ki* dürüst. Bu kesin. Ve onlara *önceden*, 12 Mayıs'a kadar, sosyal pasifizmin ve Kautskyciliğin tüm alçaklığını kavramaları için, Zimmerwaldçi çoğunluğun bayağılığını tanımaları için mutlaka yardım edilmesi, yeni parti için iyi bir program ve iyi bir taktik hazırlamaları için destek verilmesi zorunludur!

Gerçekten, biz (hepimiz, İsveç'teki solcular ve onlarla bağlantıya geçebilenler) birleşmeliyiz, tüm gücümüzü kullanmalı ve yardım etmeliyiz, çünkü İsveç partisinin yaşamındaki, İsveç ve *İskandinav* işçi hareketindeki şu an, *belirleyici* niteliktedir...

Aslında hepimiz İsveçli "Gençler"den moral ve politik olarak sorumluyuz ve onlara yardım etmeliyiz...

İlk kez 1924'te "Lenin Seçme Eserler" de yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 19, sf. 510, 511, 513.

"İsviçre İşçilerine Veda Mektubu"ndan

Yoldaşlar! İsviçre işçileri!

İsviçre'den Rusya'ya devrimci enternasyonalist çalışmayı vatanımızda sürdürmek için yola çıkarken biz Merkez Komitesi'nce birleştirilmiş (aynı ismi taşıyan fakat örgütlenme komitesince birleştirilmiş *diğer* partiden ayırmak amacıyla) Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi üyeleri, sizlere yoldaşça selamlarımızı yolluyor ve mültecilere gösterdiğiniz yoldaşça tutumunuz için en içten teşekkürümüzü sunuyoruz.

Aleni sosyal-vatanperverler ve oportünistler, İsviçreli Grüliyanlar, bütün ülkelerin sosyal-vatanperverleri gibi, proletaryanın saflarından burjuvazinin saflarına geçmiş olan bu insanlar, sizleri *açıkça* yabancıların İsviçre işçi hareketi üzerindeki kötü etkisine karşı mücadeleye çağırırken; aynı şekilde, İsviçre sosyalist partisinin önderleri arasında çoğunluğu oluşturan *örtülü* sosyal-vatanperverler ve oportünistler, üstü kapalı olarak aynı politikayı izlerken; burada açıklamalıyız ki, bütün bunlara karşın İsviçre'nin enternasyonalist, devrimci sosyalist işçilerinin en sıcak ilgisiyle karşılaştık ve aramızdaki yoldaşça ilişkilerden çok yararlandık ...

İsviçre'nin, kısmen "Özgür Gençlik" dergisi etrafında toplanmış olan,

savaşa karşı tutumu belirleyecek olan bir parti kongresinin Nisan 1917'de toplanması talebini içeren referandumun gerekçesini (Almanca ve Fransızca dillerinde) kaleme alan ve yayan; Töss'te gerçekleşen Zürih Kantonu-Parti Kongresi'nde gençlerin ve solcuların savaş sorununa ilişkin karar önergesini getiren; Mart 1917'de "Barış Şartlarımız" başlığı altında Almanca-Fransızca bir bildiri basarak Fransız İsviçre'sinde dağıtan devrimci sosyal demokratlarıyla dayanışma içerisinde çalıştık ...

8 Nisan (26 Mart) 1917'de yazıldı.
Tüm Eserler, cilt 20, sf. 85-86.

"Devrimimizde Proletaryanın Görevleri"

makalesinden

Proletarya Partisinin Bir Platform Taslağı

... Kiental Manifestosu, sosyal-pasifizmi mahkum etmesine rağmen, Zimmerwaldçi-Sağ'ın *tamamı*, Zimmerwaldçi-Çoğunluk'un *tamamı* sosyal-pasifizme kaydı: Kautsky ve yandaşları 1917 Ocak ve Şubatı'nda bir dizi açıklamayla; Fransa'da Bourderon ve Merrheim, sosyal-şovenlerle birlikte Sosyalist Parti'nin (Aralık 1916) ve "Confédération Générale du Travail"ın (Fransız Sendikalarının Merkezi Örgütü) aldığı pasifist kararları onaylayarak (yine Aralık 1916'da); partinin toptan sosyal-pasifist bir tutum aldığı İtalya'da, 17 Aralık 1916'da yaptığı konuşmada kendini (elbet tesadüfi olarak değil) emperyalist savaşı güzelleyen *milliyetçi* söylemlere "kaptıran" Turati ve yandaşları.

Zimmerwald ve Kiental'e başkanlık eden Robert Grimm, Ocak 1917'de, *kendi* partisinin sosyal-şovenistleri ile (Greulich, Pfluger, Gustav Müller vb.), gerçek enternasyonalistlere *karşı* bir ittifak kurdu.

Çeşitli ülkelerin Zimmerwaldçilerinin Ocak ve Şubat 1917'de yaptığı iki toplantıda, Zimmerwaldçi çoğunluğun bu çelişkili ve ikiyüzlü tutumu, birçok ülkenin sol enternasyonalistleri ile uluslararası gençlik örgütü sekreteri ve "Gençlik Enternasyonali" adlı harika enternasyonalist gazetenin redaktörü Münzenberg tarafından teşhir edildi.

... Biz, tam da şimdi, vakit kaybetmeksizin, *yeni*, devrimci bir proleter enternasyonal kurmalıyız ya da daha doğru bir deyişle onun şimdiden *kurulduğunu* ve faaliyette olduğunu tüm dünyaya açıklamaktan çekinmemeliyiz.

Eylül 1917

Lenin / Stalin, "1917 Yılı", Seçme Eserler, Dietz Verlag, sf. 69-70.

"Parti Programının Revizyonuna İlişkin Materyaller"[13]

broşüründen

... Demokratik Rusya Cumhuriyeti'nin anayasası şu şartları sağlamakla yükümlüdür:

... 13. Kilisenin devletten ve okulun kiliseden ayrılması: *Okullara tam sekülerlik.*

... 14. 16 yaşına kadar her iki cinsten bütün çocukların parasız, zorunlu ve politeknik (üretimin ana dallarıyla teorik ve pratik olarak tanıştıran) eğitimi; derslerle çocukların toplumsal-üretim çalışmaları arasında sıkı bir ilişkinin kurulması.

15. Tüm öğrencilerin gıda, giyecek ve öğrenim ihtiyaçlarının devletçe karşılanması.

... Parti, işçi sınıfının psikolojik ve moral yozlaşmadan korunması için ve yeteneklerinin kurtuluş mücadelesi doğrultusunda gelişimi açısından şunları talep eder:

... 5. İşverenlere, okul çağındaki (16 yaş altı) çocukları çalıştırma yasağının getirilmesi ve (16-18 yaş arası) gençlerin çalışma saatlerinin altı saate indirilmesi.

... 5. İşverenlere, okul çağındaki (16 yaş altı) çocukları çalıştırma yasağının getirilmesi ve (16-20 yaş arası) gençlerin çalışma saatlerinin dört saate indirilmesi ve gençlerin gece çalıştırılmalarının, sağlığa zararlı işletmelerde ve maden ocaklarında çalıştırılmalarının yasaklanması.

Mayıs 1917'de yazıldı.
Tüm Eserler, cilt 20, sf. 401, 403, 404.

13 Normal yazıyla olan bölümler, değişikliğe uğramayan eski programdan olduğu gibi alınan parçalardır. İtalikli bölümler yeni metinde yer almayan bölümlerdir. İtalikleri aralıklı bölümler ise eski programda hiç yer alman yeni bölümlerdir.

Dışarıdan
Bir Gözlemcinin Önerileri

Bu satırları 21 (8) Ekim'de yazıyorum ve bunların daha 22 (9) Ekim'de Petrogradlı yoldaşların eline geçmiş olacağını pek sanmıyorum. Yazdıklarım geç kalabilir, çünkü Kuzey Sovyetleri kongresi için, 23 (10) Ekim tarihi belirlendi. Yine de, "Dışarıdan Bir Gözlemcinin Önerileri"ni, Petrogradlı tüm işçi ve askerlerinin ve bütün "bölge"nin olası eyleminin yakında olacağı, ama henüz gerçekleşmemiş olması ihtimalini göz önüne alarak dile getirmek istiyorum.

Bütün iktidarın Sovyetler'e geçmesi gerektiği açıktır. Aynı şekilde her Bolşevik için, devrimci proleter (veya Bolşevik, ki bu artık bir ve aynı şeydir) bir iktidarın, tüm dünyanın, özellikle savaş halindeki ülkelerdeki bütün emekçi ve ezilenlerin, ve daha da önemlisi Rus köylülüğünün sonsuz sempatisini ve sınırsız desteğini kazanacağı tartışılmaz olmalıdır. Bu herkesçe bilinen ve çoktan kanıtlanmış gerçek üzerinde durmaya değmez.

Buna karşılık, bütün yoldaşların henüz tam olarak farkında olmadığı şeyin üzerinde durulmalıdır. O da şudur: İktidarın Sovyetler'e geçmesinin, şimdi pratikte, silahlı ayaklanma anlamına gelmektedir. Bunun açık olduğu söylenecektir. Ama yine de bunu herkes aklından geçirmedi ve geçirmiyor. Şimdi silahlı ayaklan*madan vazgeçmek*, *Bolşevizmin ana sloganından* (Bütün İktidar Sovyetlere) ve genel olarak bütün devrimci enternasyonalizmden vazgeçmek anlamına gelecektir.

Ancak silahlı ayaklanma, politik mücadelenin kendine has yasaları olan özel bir biçimidir ve üzerinde ayrıntılı olarak düşünülmelidir. Karl Marx, silahlı "*ayaklanmanın tıpkı savaş gibi bir sanat*" olduğunu yazarken, bu gerçeği çok somut olarak ifade ediyordu.

Marx'a göre bu sanatın en önemli kuralları şunlardır:

1. Ayaklanma ile asla *oyun* oynanmamalıdır, ama bir kez başladı mı, *sonuna kadar* sürdürülmesi gerektiğini iyi bilmek gerekir.

2. Can alıcı yerde ve can alıcı anda, *güçlerin büyük çoğunluğunu*

bir noktada yoğunlaştırmak gerek, yoksa daha iyi eğitilmiş ve örgütlenmiş olan düşman, ayaklananları yok eder.

3. Ayaklanma başlar başlamaz büyük kararlılıkla davranmayı ve her tür koşul altında mutlaka *saldıran taraf* olmayı gerektiriyor. "Savunma, silahlı ayaklanmanın sonu demektir."

4. Düşman hazırlıksız yakalanmaya ve güçlerinin dağınık olduğu anı kollamaya çalışılmalıdır.

5. Küçük de olsa *her gün* (şehir söz konusu olduğunda her saat de diyebiliriz) başarılar elde ederek her şey pahasına "moral üstünlüğü" elde tutmak önemlidir.

Marx, silahlı ayaklanma üzerine tüm devrimlerden çıkardığı dersleri "devrimci taktiğin bugüne kadar bilinen en büyük ustası Danton'un sözleri"yle şu şekilde özetlemiştir: "De l'audance, de l'audance, encore de l'audance!"[14] Rusya'ya ve 1917 Ekimi'ne uyarlanmış olarak bunun anlamı: Pedrograd'a, mutlaka, içeriden olduğu kadar dışarıdan da, işçi bölgelerinden olduğu kadar mesela Finlandiya'dan, Reval'dan ve Kronstadt'tan eş zamanlı, olabildiğince ani ve hızlı saldırılar. *Tüm* donanmanın hücuma geçirilmesi ve 15-20 bin kişilik (belki de daha fazla) "milis"imize (askeri öğrenciler), "Vendee-bölükleri"mize (Kazakların bir bölümü) karşı *olağanüstü bir* güç *üstünlüğünün* sağlanması.

Üç ana kuvvetimiz: Donanma, işçiler ve askeri birlikler öyle düzenlemelidir ki, her ne pahasına olursa olsun mutlaka: a) telefon merkezini b) telegraf merkezini c) garları ve her şeyden önce d) köprüleri işgal etmelidirler.

En kararlı unsurlardan ("hücum birlikleri"mizden, işçi gençlikten ve de en iyi denizcilerden) en önemli noktaları işgal edecek ve her yerde tüm önemli harekâtlarda kullanılacak küçük birlikler oluşturulmalıdır, mesela:

Petrograd'ı kuşatmak ve ulaşım yollarını kesmek, donanmanın, işçilerin ve birliklerin eşgüdümlü kenti saldırısıyla ele geçirmek; bu, *hüner* ve *üç kat cesaret* gerektiren bir görevdir.

14 (Fr.) Cesaret, cesaret ve bir daha cesaret!

Düşmanın "merkezlerine" (askeri okullar, telgraf ve telefon merkezleri vb.) saldırmak ve onları ablukaya almak için, en iyi işçilerden tüfek ve bombalarla silahlandırılmış birlikler oluşturulmalıdır. Bu birliklerin şiarı "*hepimiz ölsek bile düşmanı geçirmeyeceğiz*" olmalıdır.

Harekat kararlaştırıldığında, önderlerin Danton ve Marx'ın büyük vasiyetini başarıyla yerine getirmelerini diliyoruz.

Rus devriminin ve de dünya devriminin başarısı, savaşın iki, üç gününe bağlıdır.

21 (8) Ekim 1917'de yazıldı
İlk kez 7 Kasım 1920'de, "Pravda", sayı 250'de yayınlandı.
Lenin, "2 Ciltte Seçme Eserler", cilt 2, sf. 148-150.

Moskova Parti Komitesi Toplantisi'nda

bir konuşmadan 16 Ağustos 1918

Büyük bir güç eksikliği hissedilir olmaya başladı, fakat kitlelerde bu güçler mevcut, yararlanılabilecek güçler mevcut. İşçi sınıfına daha büyük bir güven duymalı ve ondan kuvvet toplamayı bilmeli. Bunun için alınacak önlemler: Gençlik ve sendikalar saflarında partiye yakınlık duyanları kazanmak. Varsın üyelik aidatlarında gecikmeler ortaya çıksın; bundan bir zeval gelmez. Sempatizanların altı binini cephede görevlendirirsek ve onlara karşılık on iki bin yeni insan kazanırsak, o zaman bu, büyük bir tehlike oluşturmayacaktır. Moral etki, partimizin büyütülmesi doğrultusunda kullanılmalıdır.

Halk toplantılarımızda taze güçler çok az ortaya çıkıyor, fakat böyle güçlerin kazanılmasının önemi vardır; onların saflarından canlı sesler yükselecektir. İşçi gençliğin örgütlenmesinde ustalık göstermek gerekiyor. Bunun için de işçi kitlesinin kontrol altında tutulmasına dikkat edilmelidir. Hayat, daha Japonlar ve Amerikalılar Sibirya'ya sağlamca ayak basmadan önce birçok parti üyesinin cepheye gitmesini dayatıyor. Ama onların yerine yeni güçlerin geçirilmesi gerekir: Gençlik.

İlk kez 22 Ocak 1928'de "Pravda" Sayı 19'da yayımlandı.
Tüm Eserler, cilt 23, sf. 222-223.

RKP(B) Program Taslağı'ndan

Halk Eğitimi Üzerine Madde

Halk eğitimi alanında RKP, okulların, 1917 Ekim Devrimi'yle başlayan, burjuvazinin sınıf egemenliğinin bir aracı olmaktan çıkarılıp bu egemenliğin bozguna uğratılmasının ve de toplumun sınıflar halinde bölünüşünün tamamıyla yok edilmesinin bir aracı haline dönüştürülmesi çalışmalarını tamamlamayı görev edinmektedir. Okul, proletarya diktatörlüğünün bir aracı durumuna gelmelidir. Yani, sadece komünizm ilkelerini öğretmekle kalmayıp aynı zamanda sömürücülerin direnişlerinin tamamıyla kırılması ve komünist düzenin gerçekleştirilmesi için proletaryanın, yarı proleter ve proleter olmayan emekçi kitleleri üzerindeki ideolojik, örgütsel ve eğitsel etkisinin kaynağı haline gelmelidir. Bu yoldaki öncelikli görevler şunlardır:

... 3) Cins ayrımı gözetilmeksizin 16. yaşa kadar bütün çocukların parasız, genel, zorunlu ve politeknik (teorik ve pratik olarak üretimin ana dallarıyla tanıştırıcı) eğitiminin gerçekleştirilmesi.

4) Derslerle çocukların toplumsal üretime katılımlarının bütünleştirilmesi.

5) Tüm öğrencilerin gıda, giyecek ve öğrenim gereçleri ihtiyaçlarının devletçe karşılanması.

1930'da yayınlandı. "Lenin Seçme Eserler" 13
Tüm Eserler, cilt 14, sf. 99, Rusça.

Komünist Öğrenciler Tüm Rusya Kongresi'nde konuşma

17 Nisan 1919

Sizleri selamlamak benim için büyük bir mutluluk. Burada kaç ilin temsil edildiğini ve nerelerden geldiğinizi bilmiyorum. Önemli olan, gençliğin, komünist gençliğin örgütleniyor olmasıdır. Önemli olan, gençliğin, yeni okulu kurmayı öğrenmek üzere buraya gelmiş olmasıdır. Şimdi önünüzde yeni bir okul var. Sevilmeyen, bürokratik, nefret edilen ve sizlerle bağı olmayan eski okul yok artık. İşimizi çok uzun bir süreç için planladık. Ulaşmaya çalıştığımız, sadece çalışan insanların olduğu gelecekteki toplumu, hiçbir eşitsizliğin olmadığı bu toplumu inşa etmek uzun zaman gerektirir. Biz şimdi sadece gelecekteki toplumun temel taşlarını döşüyoruz. İnşayı, erişkin olduğunuzda siz kendiniz yapmak durumunda kalacaksınız. Bugün gücünüz ölçüsünde çalışın, gücünüzü aşan şeylere girişmeden, büyüklerinizin önderliği altında çalışın. Kongrenizi bir kez daha selamlıyor ve çalışmanızda başarılar diliyorum.

İlk kez 1924'te **V.** *İ. Lenin, "Gençlik Üzerine Konuşmalar ve Yazılar" broşüründe, Moskova-Petrograd, "Molodya Gvardiya"da yayınlandı.*
Tüm Eserler, cilt 24, sf. 263, Rusça

"Herkes Denikin'e Karşı Savaşa!"

çağrısından

RKP(B) MK'sının Parti Örgütlerine Mektubu

Devletin yönetimi için, proletarya diktatörlüğünün uygulanması görevleri için yeni güçler; en dürüst, içten, durmaksızın öğrenen, yeni düzenin yeni etkilerini benimseyen, eski kapitalist ve burjuva-demokrat önyargıları üzerinden atan ve yaşlı komünist kuşaktan daha sağlam komünistler haline gelmek için kendilerini çelikleştiren işçi ve köylü gençlik şahsında hızla yetişiyor.

Temmuz 1919, "Pravda" 21 Ocak 1933
Lenin, 2 Ciltte Seçme Eserler, cilt 2, sf. 591.

Kızıl Meydan'da Konuşma

Gazete Haberi 1 Mayıs 1919

"Burada bulunanlar içinde" diyor Lenin "30-35 yaşını daha aşmamış olanlar, bugün henüz çok uzak olduğumuz komünizmin gelişimini yaşayacaklardır."

Lenin, çocukları işaret ederek onların, bugün emeğin kurtuluşu bayramına katılan bu çocukların, devrimcilerin vermiş olduğu emeğin ve bulundukları fedakârlıkların meyvelerini tam anlamıyla toplayacağını söylüyor.

... "Torunlarımız kapitalist sistem çağından kalan belgelere ve anıtlara garipseyerek bakacaklardır. En zorunlu ihtiyaç maddelerinin ticaretinin nasıl olup da özel ellerde tutulabildiğini, fabrika ve işyerlerinin nasıl bireylere ait olabildiğini, bir insanın bir başkasını nasıl sömürebildiğini, çalışmayan insanların nasıl var olabildiğini hayal etmekte güçlük çekeceklerdir. Şimdiye kadar insanlar, çocuklarımızın yaşayacak olduğu şeyden bir masalmış gibi bahsediyorlardı; şimdi ise, yoldaşlar, temel taşlarını bizim koyduğumuz sosyalist toplum inşasının bir ütopya olmadığını açıkça görüyorsunuz. Bu inşada çocuklarımız daha da büyük bir coşkuyla çalışmayı sürdüreceklerdir."

"Veçernye İsvestiya Moskovskovo Sovyeta Raboçih i Krasnoarmeyskih Deputatov" sayı 230, 3 Mayıs 1919
Tüm Eserler, cilt 24, sf. 270, Rusça.

Sovyet İktidarının İki Yılı

Tüm-Rusya Merkez Yürütme Komitesi'nin, Moskova İşçi ve Kızılordu Sovyeti Delegelerinin, Tüm Rusya Sendikaları Merkez Kurulu'nun ve fabrika komitelerinin Ekim Devrimi'nin ikinci yıldönümü dolayısıyla düzenlediği ortak oturumdaki konuşmadan.

7 Kasım 1919

... Toprak sahiplerinin ve burjuva toplumunun o çok eski boyunduruğunu yaşayan ve tanıyan; insanın tarifsiz zorluklarını gören; 1917 ve 1918 yıllarında işçilerin ilk harekatlarında ne kadar yiğitçe mücadeleye giriştiklerinin tanığı olan; zorluklar ne kadar çok büyürse o kadar kitlesel, o kadar büyük fedakârlıklarla bize katılan işçi ve köylü gençliğin on binlerce, yüz binlerce yedekleri olduğunu biliyoruz. Bu yedekler, bu iki yılda sarsılmaz bir sağlamlık elde ettiğimizi ve emekçilerle öğrenen köylülüğün temsilcilerinin devleti inşa faaliyetini kendi ellerine alabilmesi için daha çok uzun bir süre, daha da geniş çapta yararlanabileceğimiz bir kaynağa sahip olduğumuzu kanıtlıyor...

"Pravda" Sayı 251, 9 Şubat 1919
Tüm Eserler, cilt 24, sf. 526-527, Rusça.

Genç Kuşağımıza

Petrograd ili işçi ve köylü gençliğini kızıl haftayı uygulama toplantıları dolayısıyla selamlıyorum.

Genç yoldaşlar, yeni aydınlık yaşamın örgütlenmesine taze güçlerle girişebilmeniz için çalışmanızı bu yönde güçlendirin.

V. Ulyanov (Lenin)

"Smena" Sayı 1, 18 Aralık 1919
Tüm Eserler, cilt 30, sf. 398, Rusça.

Moskova İşçi ve Kızılordu Delegeleri Toplantısı'nda konuşmadan

6 Mart 1920

... Moskova Sovyeti'nin bin beş yüz üyesi ve onun adayları; işte bu, geniş kitleleri kucaklayabileceğiniz ve daha deneyimsiz olanları durmaksızın devlet yönetimine çekebileceğiniz araçtır.

Devletimizin tamamını inşa etmesi gereken işçi ve köylü kitleleri şimdi bir devlet denetim mekanizması yaratmalıdırlar. Bu aygıtı işçi ve köylü kitleleri sayesinde, daha önce hiç görülmemiş ölçüde devletin yönetimini eline alma gönüllülüğünün, özgür iradesinin ve kararlılığının uyandığı işçi ve köylü gençliği sayesinde ayakta tutacaksınız.

1920'de "Moskova İşçi, Köylü ve Kızılordu Sovyeti Delegeleri Oturumları Stenogramı" sayı 1'de yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 25, sf. 82.

Gençlik Birliklerinin Görevleri

Rusya Komünist Gençlik Birliğinin III. Tüm Rusya Kongresi'ndeki Konuşma

2 Ekim 1920

Yoldaşlar! Bugün sizinle Komünist Gençlik Birliği'nin temel görevlerinin neler olduğu ve bununla bağlantılı olarak da bir sosyalist cumhuriyette gençlik örgütlerinin nasıl olmaları gerektiği üzerine sohbet etmek istiyorum.

Belli anlamda gençliğin önündeki esas görevin komünist toplumu yaratmak olduğu söylenebilir, bu bakımdan bu sorun üstünde daha çok durmalıyız. Çünkü kapitalist toplumda yetişmiş çalışanlar kuşağı, en iyi durumda, sömürüye dayalı kapitalist yaşayış biçiminin temellerini yok etme sorununu çözebilir. Bu kuşak en iyi halde, proletarya ve emekçi sınıfların iktidarlarını korumalarına ve sağlam bir temel oluşturmalarına yardım edecek bir toplumsal düzen yaratma görevinin üstesinden gelebilir. Bu temel üzerinde yükselecek yapı ise, ancak yeni koşullar altında, insanlar arasında hiçbir sömürü ilişkisinin olmadığı koşullarda çalışmaya başlayan bir kuşak tarafından inşa edilebilir.

Şimdi ben bu temelden yola çıkarak gençliğin görevleri sorununu ele alacak olursam, genel olarak gençliğin ve özel olarak komünist gençlik birlikleriyle tüm diğer örgütlerinin bu görevlerini tek bir sözcükle ifade edilebildiğini söylemeliyim. Görev, öğrenmekten ibarettir.

Ancak bu, sadece bir "sözcük"tür. Henüz en önemli ve esas olan sorunlara bir yanıt vermez: Ne öğrenmeli ve nasıl öğrenmeli? Bu noktada belirleyici olansa, eski kapitalist toplumun dönüştürülmesiyle birlikte komünist toplumu kuracak olan yeni nesillerin eğitimi, öğrenimi ve yetiştirilmesinin eski tarzda yürütülemeyeceğidir. Ancak şimdi, gençliğin eğitimi, öğrenimi ve yetiştirilmesinde eski toplumun bize bıraktığı materyalden yola çıkmak zorundayız.

Komünizmi ancak eski toplumun bize ardında bıraktığı miktarda bilgi, örgüt ve kuruluşlarla, bize bıraktığı insan gücü ve araçlarla kurabiliriz. Sadece gençliğin eğitimini, örgütlenmesini ve gelişimini temelden dönüştürürsek, genç nesillerin çabalarının sonucu olarak, eskisine benzemeyen bir toplumun, yani komünist toplumun yaratılmasına ulaşabiliriz.

Bu nedenle, gençliğe ne öğretmemiz gerektiği ve eğer "komünist gençlik" sıfatını hakkıyla taşımak istiyorsa gençliğin nasıl öğrenmesi gerektiği ve onu, başladığımızı sürdürme ve sonuçlandırma yeteneği kazanması için nasıl hazırlayacağımız sorunu üstünde ayrıntılı olarak durmalıyız.

Buna verilecek ilk ve açıkça en doğal yanıtın, Gençlik Birliği'nin ve genel olarak komünizme geçmek isteyen tüm gençliğin komünizmi öğrenmeleri gerektiği, olduğunu söylemeliyim.

Fakat "Komünizmi öğrenmek" yanıtı fazlaca genel. Komünizmi öğrenmek için neye ihtiyacımız vardır? Komünizme vakıf olmamız için, genel bilgi toplamından neyi çıkarıp almalıyız? Bu noktada bizi daima bir dizi tehlike bekler ve bunlar, komünizmi öğrenme görevini yanlış kavradığımızda veya fazlaca tek yönlü algıladığımızda sürekli olarak karşımıza çıkarlar.

İlk bakışta komünizmi öğrenmenin, komünist öğreti kitaplarında, broşürlerinde ve yapıtlarında ortaya konan bilgi niceliğini edinmek olduğu düşüncesinin doğması doğaldır. Ancak komünizm öğreniminin bu şekilde tanımlanması fazla kaba ve yetersiz olurdu.

Komünizm öğrenimi, komünist eserlerde, kitap ve broşürlerde ortaya konanların öğrenilmesinden ibaret olsaydı, kolayca komünist kitap alimlerine veya cakacılara sahip olurduk ama bu, bize, zarar ve ziyandan başka bir şey getirmezdi. Çünkü komünist kitap ve broşürlerde yazılanları öğrenmiş ve okumuş olan bu kişilerin, bütün bu bilgileri bütünleştirmeye ve komünizmin gerçekten gerektirdiği şekilde davranmaya yetenekli olmadıkları ortaya çıkardı.

Eski kapitalist toplumun bize bıraktığı en büyük kötülüklerden ve en büyük dertlerden biri kitaplar ile pratik yaşam arasındaki

derin uçurumdur. Çünkü elimizde her şeyin en güzel şekilde anlatıldığı kitaplar vardı, fakat bu kitaplarda çoğunlukla bize komünist toplumu yanlış olarak tanımlayan en iğrenç, ikiyüzlü yalanlar yer alırdı. Bu nedenle kitaplardan komünizm üstüne söylenen şeylerin harfi harfine edinimi en büyük hata olurdu.

Bugün konuşmalarımız ve yazılarımız günlük ve her tür çalışmayla bütünleşmiş olduğundan, eskiden komünizm üstüne söylenenlerin yalnızca tekrarından ibaret değildir. Faaliyet olmadan, mücadele olmadan, komünizm üstüne broşür ve eserlerden alınmış kitabi bilgiler beş para etmez. Çünkü bu, sadece *teori ile pratik* arasındaki eski uçurumu, eski burjuva toplumun en aşağılık özelliği olan o eski uçurumu sürdürmeye yarardı.

Daha da tehlikelisi, salt komünist sloganları edinmekle yetinmeye başlamamız olurdu. Bu tehlikeyi zamanında göremeseydik ve *tüm çalışmamızı* bu tehlikeyi yok etmeye yöneltmeseydik, komünizmin bu tarz öğrenilişinin ardından kendilerini komünist olarak adlandıracak olan yarım milyon veya bir milyon genç erkek ve kadın, komünizm davasına sadece çok ağır zararlar verirdi.

Burada önümüze, komünizmde eğitim için her şeyi nasıl birbiriyle uyumlu bir hale getireceğimiz sorunu çıkıyor. Eski okuldan ve eski bilimden neleri devralmalıyız?

Eski okul, insanı çok yönlü eğitilmiş olarak geliştirmeyi hedeflediğini, bilimleri genel olarak öğrettiğini açıklıyordu. Bunun tam anlamıyla bir yalan olduğunu biliyoruz, çünkü tüm toplum, insanların sınıflara bölünmesi, sömürenler ve sömürülenler ayrımı üzerine kurulmuştu ve bu ayrım sayesinde ayakta duruyordu. Elbette, tümüyle sınıfçı bir zihniyete sahip bu eski okul yalnızca burjuvazinin çocuklarını bilgiyle donatıyordu. Her sözü burjuva çıkarları doğrultusunda sahte bir içerik taşıyordu.

Bu okullarda işçi ve köylülerin genç kuşağı, eğitilmekten çok, sıkı bir şekilde burjuvazinin çıkarlarına uygun yetiştiriliyordu. Eğitilmelerinin amacı, burjuvazinin işine yarayacak, rahatını kaçırmayacak ve kârını artırmaya uygun davranacak uşakların yetiştirilmesiydi. Bu nedenle eski okulu reddederek gerçek komünist bir

eğitime ulaşmak için ondan sadece işimize yarayacak şeyleri çıkarıp almayı kendimize görev edindik.

Dolayısıyla, eski okula karşı yöneltilen, sürekli duyduğumuz ve de çoğu kez yanlış sonuçlara götüren, o ithamlara geliyoruz.

Eski okulun ezberciliğin, sıkı talimin, ineklemenin okulu olduğu söyleniyor. Bu doğru, ama gene de eski okulda kötü olanla, işimize yarayacak olanı birbirinden ayırmayı ve oradan komünizme gerekli olanı seçmeyi bilmek gerekir.

Eski okul, ezberciliğin okuluydu. İnsanların beyinlerini örümcek ağlarıyla dolduran ve genç nesli ortalama bürokratlar haline getirinceye dek budayan bir yığın yararsız, gereksiz, ölü bilgiyi ezberlemeye zorluyordu. Fakat buradan, insanlığın bilgi birikimini edinmeden komünist olunabileceği sonucunu çıkarırsanız, büyük bir hata yapmış olursunuz. Bu bilgi toplamını edinmeden, komünist sloganları ve komünist bilimin sonuçlarını edinmenin yeteceğini düşünmek aptallık olurdu ki, komünizmin kendisi de zaten bu bilgi toplamının sonucudur.

Komünizmin insanlığın bilgi birikiminin toplamından doğuşunun örneğidir Marksizm.

Özellikle Marx tarafından temellendirilmiş komünist teorinin, komünist bilimin, Marksizm öğretisinin, dahi olsa da 19. yüzyılın bir sosyalistinin, tek bir kişinin eseri olmaktan çıkarak bu öğretiyi kapitalizme karşı mücadelelerinde kullanan bütün dünyadaki milyonlarca ve yine milyonlarca proleterin öğretisi haline nasıl geldiğini okudunuz ve dinlediniz.

Ve eğer, Marx'ın öğretisinin, en devrimci sınıfın saflarındaki milyonlarca ve milyonlarca yüreği sarmasının nasıl olup mümkün olduğu sorusunu sorarsanız, buna yalnızca tek bir yanıt verilebilir: Bu, Marx'm öğretisini, insanlığın kapitalizm koşulları altında kazandığı bilginin sağlam temeli üzerine inşa etmesiyle mümkün oldu. İnsan toplumunun gelişme yasalarını inceledikten sonra Marx, kapitalizmin komünizme doğru kaçınılmaz gelişimini gördü ve asıl önemli olan, bunu, salt kapitalist toplumun en doğru, ayrıntılı ve derin araştırmasına dayanarak, geçmiş bilimin verilerine tamamıyla hakim olması sayesinde kanıtladı.

O, hiçbir noktayı göz ardı etmeden insan toplumunun ve insan düşüncesinin yarattığı her şeyi eleştirel tarzda yeniden biçimlendirdi. İşçi hareketinde sınadı ve sonra burjuvazinin koyduğu sınırlarla kısıtlanan veya burjuva önyargıların esiri olan insanların çıkaramadığı sonuçları çıkardı.

Bunu, örneğin proleter kültür hakkında konuşurken göz önünde bulundurmalıyız. Ancak insanlığın, tüm gelişim aşamalarında yarattığı kültürün tam bilgisine sahip olarak, ancak onun dönüştürülmesi yoluyla proleter bir kültürün yaratılabileceği açıkça kavranmadan, böyle bir anlayış geliştirmeden bu sorunu çözemeyiz.

Proleter kültür gökten zembille inmeyecektir ve kendilerini proleter kültür uzmanları olarak tanımlayan insanların icadı değildir. *Bütün bunlar saçmalıktır. Proleter kültür, insanlığın, kapitalist* toplumun, toprak sahipleri ve bürokratik toplumun boyunduruğu altında edindiği bilgi birikiminin zorunlu gelişimi olmalıdır.

Bütün bu yollar, patikalar da proleter kültüre götürdü, götürüyor ve götürecek; tıpkı Marx tarafından yeniden biçimlendirilen politik ekonomi bize, insan toplumunun gelişiminin bizi nereye götürmesi gerektiğini ve sınıf mücadelesine ve proleter devrimin başlangıcına giden yolu göstermiş olduğu gibi.

Gençlik temsilcilerinden olduğu kadar, yeni eğitim taraftarlarından da eski okulun, ezberciliğin okulu olduğuna dair sık sık yapılan suçlamalar karşısında, bu kişilere, eski okulun iyi yönlerini devralmaları gerektiğini söylüyoruz.

Eski okuldan, genç insanların beyinlerini, onda dokuzu gereksiz ve onda biri de bozuşmuş olan yığınla bilgiyle doldurma yöntemini almamalıyız. Bu, yine de komünist çıkarımlarla ve sadece komünist sloganları ezberlemekle yetinebileceğimiz anlamına gelmez. Komünizm böyle yaratılamaz. Bir kişi ancak kendisini insanlığın kazanımı olan tüm bilgi hazineleriyle zenginleştirdiğinde komünist olabilir.

Bize gereken inekleme değildir, her öğrencinin hafızasını gerçeklerin bilgisiyle geliştirmeli ve mükemmelleştirmeliyiz, yoksa komünizm boş bir laf kalabalığına ve salt bir etikete dönüşür. Ve bir

komünist, tüm kazanılmış bilgileri bilincine yerleştirmezse salt bir farfaracı haline gelir. Sadece bilgilenmekle yetinmemelisiniz, zihninize gereksiz pılı pırtıyla doldurmamak için, eğitimli modern bir insan için vazgeçilmez olan gerçeğin tüm bilgisiyle zenginleşmeniz için, eleştirel tarzda bilgilenmelisiniz.

Bireysel olarak son derece ciddi, meşakkatli, önemli bir emek harcamadan, gerçeklere eleştirel gözle bakma yükümlülüğünü yerine getirmeden, kendisine ulaştırılan sonuçlar üzerinden komünizmle övünme düşüncesine kapılan her komünist, –böyle bir komünist– son derece acınacak bir kişi olurdu. Böylesine bir üstünkörülük kesinlikle zarar verir. Az şey bildiğimi biliyorsam, o zaman daha çok bilgiye ulaşmayı başaracağım. Ama eğer bir insan komünist olduğunu ve sağlam bilgiler edinmeye gereksinimi olmadığını söylüyorsa, o zaman ondan her şey olur, ama bir komünist olamaz.

Eski okul, kapitalistlerin ihtiyaç duyduğu uşakları yetiştiriyordu, bilim adamlarından kapitalizmin işine geldiği gibi yazmaları ve konuşmaları gereken insanlar yaratıyordu. İşte bu yüzden bu okulu yok etmeliyiz. Fakat onu yok etmemiz, parçalamamız gerekiyorsa; bu, insanlığın, insanlar için gerekli olan birikiminin tamamını edinmemiz gerektiği anlamına gelmiyor mu?

Bu, kapitalizm için gerekli olanlarla, komünizm için gerekli olanlar arasında bir ayrım yapmamız anlamına gelmiyor mu?

Burjuva toplumunda çoğunluğun iradesinin aksine sürdürülen eski talim-terbiyenin yerine; bu devasa ülkeye yayılmış, serpilmiş, dağılmış milyonlarca ve on milyonlarca insanın, ortak ve kaynaştırıcı iradesini; bu mücadelenin güçlerini birleştirmek ve örgütlemek için gereken kararlılığı, yeteneği ve gönüllülüğü eski topluma duydukları nefrete bütünleştiren işçi ve köylülerin bilinçli disiplinini koyuyoruz. Çünkü bu ortak irade olmadan, işçi ve köylülerin bu bilinçli disiplini olmadan davamız umutsuz bir dava olacaktır. Bunlar olmadan tüm dünyanın kapitalistlerini ve büyük toprak sahiplerini yenecek durumda olamayız. Bırakın bu temel üzerinde komünist toplumu inşa etmeyi, temeli bile sağlamlaştırmamız mümkün olmaz.

Aynı şekilde, eski okulu reddetmemize karşın, eski okula tümüyle yerinde ve gerekli bir nefret beslememize, eski okulu yıkma isteğini takdir etmemize karşın; eski eğitimin, ineklemenin, talimin yerine, insanlığın yarattığı bilgi birikimini edinmeyi koymalıyız. Bu bilgiyi öyle edinmeliyiz ki komünizm, ezberlenerek öğrenilen bir şey olmaktan çıksın ve kendi kendimize özümsediğimiz bir şey; vargılarımız da modern eğitimin bakış açısından bakıldığında inkâr edilemez olsun.

Komünizmi öğrenme görevinden bahsederken temel görevlerimizi bu şekilde tarif etmeliyiz.

Bunu size açıklamak ve aynı zamanda nasıl öğrenmek gerektiği sorununa değinmek için pratikten bir örnek vereceğim. Askeri görevlerin, cumhuriyeti koruma görevlerinin hemen ardından, şimdi, karşımıza ekonomik görevler çıktığını hepiniz biliyorsunuz.

Sanayiyi ve tarımı yeniden ayağa kaldırmadan komünist toplumun inşa edilemeyeceğini ve de bunların eski tarzda kurulamayacağını biliyoruz. Onları modern bir tarzda, en son bilimsel bilgilere dayanan bir temel üzerinde kurmamız gerekiyor. Bu temelin elektrik olduğunu biliyorsunuz ve ancak tüm ülke, sanayinin ve tarımın tüm kolları elektriklendirildiği zaman, bu görevi başardığınız zaman, ancak o zaman kendinize eski toplumun kurmaya yetenekli olmadığı komünist toplumu kurabilirsiniz.

Sizler, tüm ülkenin ekonomik açıdan yeniden doğuşunu gerçekleştirmek göreviyle, hem tarımın, hem de sanayinin çağdaş teknolojiye, çağdaş bilime ve elektriğe dayanarak yeniden kurulması, reorganizasyonu göreviyle karşı karşıyasınız.

Elektriklendirme meselesinde, okuryazar olmayanlarla bir yere varılamayacağını, hatta temel eğitimin de yeterli olmadığını son derece farkındasınız. Burada, elektriğin ne olduğunu bilmek yeterli değildir. Tarımda olduğu kadar endüstride ve bunların her bir kolunda teknik olarak nasıl uygulanacağım bilmek gerekir. Bunu öğrenmek ve yetişen çalışan nesle öğretmek gerekiyor.

Bu, her bilinçli komünistin ve Komünist Gençlik Birliği'ne girerek komünizmin inşasında partiye ve komünist toplumun yaratılmasında genç kuşağa yardım yükümlülüğü altına girdiğinin

farkında olan, kendine komünist diyen her genç insanın önünde duran görevdir. Komünist toplumun, ancak modern eğitimin temeli üzerinde kurulabileceğini ve de kendisi bu eğitime sahip olmazsa komünizmin ancak bir hayal olarak kalacağım kavramalıdır.

Önceki kuşağın görevi burjuvaziyi yıkmaktı. Eskiden başlıca görev, burjuvazinin eleştirilmesi, kitlelerde ona karşı nefret uyandırmak ve sınıf bilincini geliştirmek, güçleri birleştirmeyi bilmekti.

Yeni nesil, daha karmaşık bir görevle karşı karşıya bulunuyor. İşçi ve köylü iktidarını, kapitalistlerin herhangi bir saldırısına karşı korumak için güçlerinizi birleştirmeniz yetmez. Bunu yapmalısınız. Bunu kavradınız, bu her komünist için açıktır. Fakat bu yeterli değildir.

Sizler, komünist toplumu kurmak zorundasınız. İşin ilk yarısı birçok bakımdan yerine getirilmiş durumdadır. Eski yıkılmıştır. Yıkılmayı da hak etmişti, bir hurda yığını halindedir ve bir hurda yığını haline dönüştürülmeyi hak etmişti. Zemin temizlenmiştir ve genç komünist kuşak bu zemin üzerinde komünist toplumu kurmak zorundadır.

Sizler, inşa göreviyle karşı kaşıyasınız ve bu sorunu ancak tüm modern bilgiyi edinirseniz; komünizmi hazır, ezberlenmiş formüller, öneriler, reçeteler, direktifler ve programlar olmaktan çıkararak çalışmanızı toparlayacak canlı bir şeye dönüştürmeyi bilirseniz; komünizmi pratik çalışmanızın rehberi haline getirmeyi başarırsanız çözebilirsiniz.

Bu görev, genç kuşağın eğitimi, öğretimi ve gelişimi sırasında size rehber olmalıdır. Sizler, komünist toplumun, her genç kız ve erkeğin dahil olması gereken milyonlarca kurucularının arasındaki ilkler olmalısınız.

İşçi ve köylü gençliği, komünizmin inşası için yetiştirmeden komünist toplumu kuramazsınız.

Bu noktada haliyle, komünizmi nasıl öğretmemiz, metotlarımızın özelliğinin ne olması gerektiği sorusuna geliyorum.

Öncelikle komünist moral sorununa değineceğim.

Sizler, kendinizi komünist olarak yetiştirmelisiniz. Gençlik Birliği'nin görevi, pratik çalışmasını gençliğin öğrenerek, örgütleyerek, kenetlenerek, mücadele ederek, kendini ve kendisini önder gören herkesi komünist yetiştirmek için eğitecek şekilde konumlandırmalıdır. Günümüz gençliğinin tüm eğitimi, öğretimi ve yetiştirilmesi komünist moral kazandırmaya yönelik olmalıdır.

Fakat komünist moral var mıdır? Komünist ahlâk var mıdır? Tabii ki vardır. Sık sık sanki kendimize özgü bir ahlâka sahip değilmişiz gibi bir izlenim yaratılıyor ve burjuvazi sıklıkla, biz komünistleri her türlü ahlâkı reddetmekle suçluyor. Bu, kavramları karartmanın, işçi ve köylülerin gözüne toz serpme yöntemidir.

Bizler hangi anlamdaki ahlâkı ve ahlâklılığı reddediyoruz?

Burjuvazinin vaaz ettiği ve bu ahlâkı tanrının emirlerinden türettiği anlamda. Burada elbette, tanrıya inanmadığımızı söylüyor ve ruhbanların, toprak sahiplerinin ve burjuvazinin sömürü isteklerini uygulayabilmeleri için tanrı adına konuştuklarını iyi biliyoruz; ya da bu ahlakı, ahlâki emirlerden, tanrının buyruklarından türetmek yerine, bunları, tanrının buyruklarına son derece benzeyen idealist veya yarı idealist laflardan türettiklerini.

Doğaüstü, sınıf dışı kavramlardan türetilen her tür ahlâkı reddediyoruz. Bunun bir aldatmaca, bir yalan olduğunu; toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin çıkarı doğrultusunda, işçi ve köylülerin beyinlerinde örümcek ağları oluşturmak anlamına geldiğini söylüyoruz.

Ahlâkımızın, bütünüyle proleter sınıf mücadelesinin çıkarına tabi olduğunu söylüyoruz. Ahlâkımız proleter sınıf mücadelesinin çıkarlarından doğar.

Eski toplum, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin, işçi ve köylüleri ezmelerine dayanıyordu. Bu toplumu yıkmamız, alaşağı etmemiz gerekiyordu. Bunun için birleşmeye ihtiyaç vardı. Böyle bir birleşmeyi tanrı yaratmayacaktır.

Böyle bir birleşmeyi ancak fabrikalar ve işyerleri, ancak kış uykusundan uyanmış ve eğitilmiş proletarya yaratabilirdi. Ancak, bu sınıf kendisini geliştirdikten sonra başlayan kitle hareketi, şu

anda tanık olduğumuz düzeye ulaştı: Üç yıldan beri kendini tüm dünya burjuvazisinin saldırısına karşı koruyan en güçsüz ülkelerden birindeki proleter devriminin zaferine.

Ve bütün dünyada proleter devrimin nasıl büyüdüğünü görüyoruz. Bugün deneyimler ışığında şunu söyleyebiliyoruz: Ancak ve ancak proletarya, parçalanmış, dağılmış köylülüğün izlediği ve sömürenlerin tüm saldırılarına dayanabilecek şekilde kenetlenmiş bir gücü oluşturma yeteneğine sahiptir. Çalışan kitlelerin birleşmelerine, kenetlenmelerine ve komünist toplumu tamamıyla savunmalarına, bütünüyle sağlamlaştırmalarına ve inşasını bütünüyle tamamlamalarına sadece bu sınıf yardım edebilir.

Bu nedenle, insan toplumunun dışında bulunan bir ahlâklılık yoktur, bu bir aldatmacadır diyoruz.

Bizim için ahlâklılık, proleter sınıf mücadelesinin çıkarlarına tabidir.

Ama bu sınıf mücadelesi nelerden oluşur? Çarı devirmek, kapitalistleri devirmek ve kapitalist sınıfı ortadan kaldırmaktan oluşur.

Peki, sınıflar genel olarak nedir? Onlar, toplumun bir bölümünün diğer bölümünün emeğine el koymasına izin veren şeydir.

Toplumun bir bölümü, toprağın tümünü sahiplendiğinde önümüze toprak sahipleri ve köylü sınıfları çıkar. Toplumun bir bölümü fabrikalara ve işyerlerine, hisselere ve sermayelere sahip iken diğer bölümü de bu fabrikalarda çalışıyorsa, karşımızda kapitalistler sınıfıyla proleterler sınıfını buluruz.

Çarı kovmak zor değildi. Bunu başarmak için yalnızca birkaç gün gerekti. Toprak sahiplerini kovmak zor değildi, bunun için birkaç aya ihtiyaç vardı, kapitalistleri kovmak da çok zor değildir.

Fakat sınıfları kaldırmak karşılaştırılamayacak kadar zordur: İşçi ve köylü ayrımı hâlâ varlığını sürdürmektedir. Köylü, kendisine ayrılmış toprak parçasında oturuyor ve başkaları ekmeksiz dururken fazla tahılı elinde tutuyorsa, yani ne kendisinin ne de hayvanının ihtiyacı olmadığı tahılı elinde tutuyorsa, o zaman o, şimdiden bir sömürene dönüşmüştür. Kendine ne kadar çok tahıl saklarsa,

onun için o kadar iyidir, başkaları ise aç kaladursun: "Ne kadar aç kalırlarsa, bu tahılı o kadar pahalıya satarım."

Olması gereken, herkesin, ortak toprakta, ortak fabrikalarda ve ortak işyerlerinde, ortak plana ve ortak bir düzene göre çalışmasıdır. Bunu gerçekleştirmek kolay mıdır? Bu sorunun çözümünün çarın, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin kovulması kadar kolay olmadığını görüyorsunuz. Bunun için proletaryanın, köylülerin bir bölümünü yetiştirmesi, dönüştürmesi ve başkalarının açlığından kazanan zengin köylülerin direnişini kırmak için emekçi köylüleri kendi tarafına çekmesi gerekiyor.

Proletaryanın mücadele görevi, çarı devirmemiz, toprak sahiplerini ve kapitalistleri kovmamızla bitmedi; bu görevin tamamlanması tam da, proletarya diktatörlüğü olarak tanımladığımız sisteme düşmektedir.

Sınıf mücadelesi sürüyor; sadece biçim değiştirdi. Bu sınıf mücadelesini eski sömürenlerin geri dönememesi için, dağınık, bilgisiz köylü kitlesinin bir birlikte birleşmesi için proletarya yürütüyor. Sınıf mücadelesi sürüyor ve bütün çıkarları bu mücadeleye tabi kılmak bizim görevimizdir.

Ve komünist ahlâkımızı bu göreve tabi kılıyoruz. Eski sömürü toplumunun yıkımına hizmet eden ve tüm emekçilerin, komünist toplumu inşa eden proletaryanın etrafında kenetlenmesine hizmet eden her şey ahlâklıdır diyoruz.

Komünist ahlâk, emekçileri her tür sömürüye karşı kenetleyen, her tür özel mülkiyete -çünkü özel mülkiyet, tüm toplumun emeğiyle yaratılanları tek bir elde toplar- karşı kenetleyen bir mücadeleye hizmet eden ahlâktır.

Bizde, tüm toprak ve araziler ortak mülkiyettir.

Ve şimdi ben bu ortak mülkiyetten belirli bir parça alırsam, üstünde ihtiyacım olanın iki katı tahıl eker ve bu tahıl fazlasını elde etmeyi düşünürsem; açlar ne kadar çok artarsa, bana da o kadar çok ödenir diye düşünürsem; o zaman bir komünist gibi davranmış olur muyum?

Hayır! Bir sömüren, bir özel mülkiyetçi gibi davranmış olurum. Buna karşı mücadele etmeliyiz.

Bu durumu öylece, olduğu gibi bırakırsak, önceki devrimlerde birden fazla kez olduğu gibi kapitalistlerin, burjuvazinin iktidarına geri döneriz. Ama kapitalistlerin ve burjuvazinin iktidarının yeniden kurulmasını engellemek için vurgunculuğun gelişmesine izin vermemeliyiz, tek tek kişilerin başkalarının sırtından zenginleşmelerine izin vermemeliyiz ve bütün emekçilerin proletarya ile birleşmesine ve komünist toplumu kurmalarına çaba harcamalıyız.

Komünist gençliğin birliği ile örgütünün temel görevinin en önemli özelliği budur.

Eski toplum şu ilke üzerinde şekilleniyordu: Ya sen diğerini sömürürsün ya da o seni sömürür; ya sen başkası için çalışırsın ya da o senin için; ya sen köle sahibi olursun ya da sen köle. Ve bu toplumda yetişmiş insanların bu ahlâkı, bu alışkanlığı ve kavramları ana sütüyle birlikte emdiklerini söyleyebiliriz: Ya köle sahibi ya köle, ya da küçük mülk sahibi, küçük memur, küçük personel, aydın, kısacası sadece kendisiyle ilgilenen ve başkasını düşünmeyen bir insan.

Ben bu toprak parçasını ekip biçiyorsam, diğeri beni ne ilgilendirir? Diğerleri açlık çekerse daha iyi, tahılımı da o kadar pahalıya satarım. Doktor, mühendis, öğretmen, memur olarak işime sahipsem diğeri beni ne ilgilendirir? Belki yaltakçılıkla, yağcılıkla iktidar sahiplerinden görevciğimi koruyabilirim, hatta mevkiimi yükseltebilir, burjuva olabilirim. Bir komünist böylesi bir anlayışa, böylesi bir zihniyete sahip olamaz.

İşçiler ve köylüler, özgücümüze dayanmaya ve yeni bir toplumu kurmaya yetenekli olduğumuzu kanıtladığında, o an, yeni ve komünist bir eğitim de başlamış oldu. Sömürenlere karşı mücadele içinde eğitim; proletarya ile birlik halinde, bencillere ve küçük burjuvalara karşı, ben kendi çıkarımı düşünürüm diğer şeyler beni ırgalamaz diyen düşünce biçimine ve alışkanlıklara karşı eğitim.

Bu, yetişen genç kuşağın komünizmi nasıl öğrenmesi gerektiğinin yanıtıdır.

Gençlik, komünizmi ancak, eğitim ve öğrenimindeki her adımını proletaryanın ve emekçilerin eski sömürü toplumuna karşı verdiği kesintisiz mücadeleye uygun atmak suretiyle öğrenebilir.

Bize ahlâktan bahsedenlere karşılığımız şudur: Bir komünist için ahlâk tamamen, bu sağlam dayanışmacı disiplinden ve kitlelerin sömürenlere karşı bilinçli mücadelesinden ibarettir. Ebedi bir ahlâklılığa inanmıyoruz ve ahlâk üzerine her türlü uyduruk masalları teşhir ediyoruz.

Ahlâk, insan toplumunun ileri seviyelere ulaşmasına ve kendini emeğin sömürülmesinden kurtarmasına hizmet eder.

Bunu gerçekleştirmek için burjuvaziye karşı mücadelenin disiplinli, amansız koşulları altında bilinçlendirilmiş insanlara dönüşmeye başlayan gençlik kuşağına ihtiyaç vardır. O, bu mücadelede gerçek komünistler yetiştirecektir, bütün araştırmaları, bütün eğitim ve öğretim faaliyetleri bu mücadeleye tabi ve bu mücadeleyle iç içe olmalıdır.

Komünist gençliğin eğitimi, karşılarına türlü türlü söylevlerle ve ahlâk kurallarıyla çıkmaktan ibaret olmamalıdır. Bu, eğitim değildir.

İnsanlar, anne babalarının, toprak sahipleri ve kapitalistlerin boyunduruğu altında nasıl yaşadıklarını görürlerse, sömürenlere karşı mücadeleyi omuzlayanların çektiği acıları paylaşırlarsa; kazanılanı korumak için sürdürülen bu mücadelenin nelere mal olduğunu görürlerse; toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin ne kadar azgın düşmanlar olduklarını görürlerse; insanlar böyle koşullar altında komünist olarak yetişirler.

Komünist ahlâkın temeli, komünizmin sağlamlaştırılması ve tamamlanması için verilen mücadeledir. Komünist eğitimin, öğretimin temeli de bundan oluşur. Komünizmi nasıl öğrenmeli, sorusunun yanıtı da buradadır.

Okulla sınırlı kalsaydı ve fırtınalı yaşamdan kopuk olsaydı, eğitime, öğretime ve öğrenime güven duymazdık. İşçi ve köylüler, toprak sahipleri ve kapitalistlerce ezildikleri sürece, okullar toprak

sahiplerinin ve kapitalistlerin elinde kaldığı sürece, genç kuşak kör ve bilgisiz kalacaktır.

Fakat bizim okulumuz, gençliğe bilimsel bir temel sağlamalı; onlara kendi başlarına komünist görüşler edinebilme yeteneği kazandırmalı, kültürlü insanlar yaratmalıdır. Burada öğrenim görenleri, sömürenlere karşı kurtuluş mücadelesinin katılımcıları olarak yetiştirmelidir.

Komünist Gençlik Birliği ancak, eğitim öğrenim faaliyetini bir bütün olarak, bütün emekçilerin sömürenlere karşı ortak mücadelesine katılıma bağlayıp birleştirdiğinde adının hakkını vermiş olacak ve komünist genç kuşağın gerçek birliği olduğunu kanıtlayacaktır. Çünkü tüm dünyada eski burjuva düzen korunurken Rusya, tek işçi cumhuriyeti olarak kaldığı sürece, onlardan daha zayıf olacağını; bizi sürekli yeni saldırıların tehdit edeceğini; ancak bir bütün ve birlik halinde davranmayı öğrenirsek, gelecek mücadelelerde kazanacağımızı ve güçleneceğimizi ve gerçekten yenilemez olacağımızı gayet iyi biliyorsunuz.

Demek ki komünist olmak, yetişen kuşağı örgütlemek ve birleştirmek, bu mücadelede örnek bir eğitim ve disiplin sergilemek anlamına geliyor. Ancak o zaman komünist toplumun inşasını elinize alabilecek ve tamamlayabileceksiniz.

Bunu herkese daha açık anlatabilmek için size bir örnek vermek istiyorum. Biz kendimizi komünist olarak adlandırıyoruz.

Komünist nedir?

Komünist, Latince bir kelimedir. "Ortaklaşa" kelimesinden gelir. Komünist toplumun anlamı ise şudur: Her şey ortaktır; toprak, fabrikalar, emek ortaktır. Komünizm budur.

Herkes kendi parseli üstünde çalışırsa, ortak çalışma mümkün müdür? Ortak çalışma bir çırpıda yaratılamaz. Gökten zembille inmez. Kazanılmalı; zorluklar altında kazanılmalı, yaratılmalıdır; mücadele sürecinde yaratılacaktır. Burada salt kitaplar yetmez; kitaba kimse güven duymayacaktır. Burada yaşam tecrübesine ihtiyaç vardır.

Kolçak ve Denikin, Sibirya'dan ve güneyden ilerlemeye başladıklarında köylüler onların tarafındaydı. Bolşevizmi beğenmiyorlardı

çünkü Bolşevikler tahılı kendilerinden sabit bir fiyattan alıyorlardı. Ancak köylüler, Sibirya ve Ukrayna'da Kolçak ve Denikin iktidarını yaşadıklarında başka bir seçeneklerinin olmadığını anladılar: Ya kendilerini toprak sahibinin köleliğine teslim eden kapitalizme hizmet edeceklerdi ya da bir harikalar ülkesi vaat etmese de, zorlu bir mücadelede çelik disiplin ve dayanıklılık isteyen ama onları kapitalistlerin ve toprak sahiplerinin boyunduruğundan kurtaracak olan işçiyi takip edeceklerdi.

Cahil köylüler bile kendi deneyimlerine dayanarak bunu kavrayıp anladıkları zaman, işte o an, zorlu bir eğitimden geçmiş olan köylüler, komünizmin bilinçli taraftarları oldular. Komünist gençlik birliği işte böyle bir deneyimi tüm faaliyetine temel yapmalıdır.

Neyi öğrenmemiz gerektiği, eski okuldan ve eski bilimden neleri devralmamız gerektiği sorularını yanıtladım. Bunu nasıl öğreneceğimizi de yanıtlamaya çalışacağım: Bunu ancak, okul çalışmasının her adımında, eğitim, öğretim ve öğrenim alanındaki her adımda, emekçilerin sömürenlere karşı verdikleri mücadeleyle kopmaz bağlar kurmak suretiyle yapabiliriz.

Kimi gençlik örgütlerinin deneyimlerinden birkaç örnekle komünizm eğitiminin nasıl uygulanması gerektiğini size açıkça göstereceğim.

Tüm dünya okuma-yazma bilmezliğin tasfiyesinden bahsediyor. Okuma-yazma bilmeyenleriyle nitelenen bir ülkede komünist toplumunun kurulamayacağını biliyorsunuz. Sovyet iktidarının bir kararname çıkarması veya partinin belirli bir slogan üretmesi ya da en iyi görevlilerinin bir kısmını bu iş için seferber etmesi yeterli değildir. Bunun için, genç kuşağın bu meseleyi kendi ellerine almasına ihtiyaç vardır.

Komünizm, gençliğin, Gençlik Birliği üyesi genç erkek ve genç kızların kendilerine şunu söylemelerinden ibarettir: Bu bizim işimiz, birleşeceğiz ve okuma-yazma bilmezliği tasfiye etmek için, yetişen kuşağımız arasında okuma-yazma bilmezliğin var olmaması için kırsal kesimlere gideceğiz. Yetişen gençliğin inisiyatifli faaliyetinin bu davaya yoğunlaşması için çalışacağız.

Rusya'nın cahil, okuma-yazma bilmez bir ülkeden eğitimli bir ülkeye o kadar çabuk dönüştürülemeyeceğini biliyorsunuz. Ama Gençlik Birliği bu işi kendi eline alır ve tüm gençlik toplumun yararına çalışırsa, işte o zaman 400 bin genç erkek ve kızıyla bu Birlik, "Komünist Gençlik Birliği" adını hakkıyla taşıyabilir. Birliğin görevi ayrıca, kazandığı bilgileri, okuma-yazma bilmezliğin kör kuyusundan kendini kurtarmaya yetenekli olmayan gençliğe yardım etmek için kullanmaktan oluşur.

Gençlik Birliği üyesi olmak, emeğini, gücünü ortak davaya adamaktır. İşte komünist eğitim bundan oluşur. Ancak böyle bir çalışmayla genç erkek ve genç kızlar gerçek komünistler haline gelir. Ancak bu çalışmada pratik sonuçlar elde etmeyi başarırlarsa komünist olacaklardır.

Örnek olarak kentlerin etrafında kurulu sebze bahçelerindeki çalışmayı ele alalım. Bu, Komünist Gençlik Birliği'nin görevlerinden biridir. Halk açlık çekiyor, fabrika ve işyerlerindeki işçiler açlık çekiyor. Açlıktan kurtulmak içinse sebze ekiminin geliştirilmesi gerekiyor; ne var ki tarım eski yöntemlerle yürütülüyor.

Buraya, bilinçlenmiş unsurlar müdahale etmelidir ve o zaman bostanların büyüyeceğini, ekim sahalarının genişleyeceğini ve sonuçların daha iyi olacağını göreceksiniz. Komünist Gençlik Birliği bu işe aktif olarak katılmalıdır. Birliğin her bir organı veya her bir hücresi bu işi kendi işi olarak görmelidir.

Komünist Gençlik Birliği her işte inisiyatifiyle, öncülüğüyle yardımını gerçekleştiren bir itici güç olmalıdır. Birlik öyle bir yapıda olmalı ki, herhangi bir işçi, öğrettikleri kendisine anlaşılmaz gelse bile, bu öğretilenlere belki hemen inanç göstermese bile, birliğin canlı çalışmalarından, faaliyetlerinden, bunları yürüten insanların gerçekten kendisine doğru yolu gösteren insanlar olduğunu görebilsin.

Komünist Gençlik Birliği, çalışmalarını her alanda bu şekilde yürütmeyi başaramazsa eski burjuva yola girecektir.

Eğitim çalışmamızı, komünizm öğretisinin ortaya koyduğu sorunları çözmelerine yardımcı olmak için emekçilerin sömürenlere karşı mücadelesiyle birleştirmeliyiz.

Birlik üyeleri her boş saatini, sebze üretimini yükseltmek için ya da herhangi bir fabrikadaki gençlerin eğitimini örgütlemek vb. için harcamalıdır.

Biz, yoksul, harabe Rusya'dan zengin bir ülke yaratmak istiyoruz. Kendisini okullara kapatmaması ve komünist kitaplarla broşürleri okumakla sınırlamaması için, Komünist Gençlik Birliği tüm eğitim, öğretim ve yetiştirme işini işçilerin ve köylülerin çalışmasıyla birleştirmelidir.

Sadece işçi ve köylülükle birlikte çalışarak gerçek bir komünist olunabilir.

Gençlik Birliği'nin her üyesinin kültürlü olduğu kadar çalışmayı da bilen insanlar olduğunu herkes görmelidir. Eski okuldan eski talim-terbiyeyi nasıl kovduğumuzu ve onun yerini bilinçli bir disiplin ile nasıl doldurduğumuzu, her gencin nasıl Komünist Cumartesilere katıldığını, şehir dışındaki her sebze bostanından halka yardım etmek için nasıl faydalandıklarını herkes gördüğünde; işte o zaman halk, emeği eskisinden farklı bir gözle görecektir.

Komünist Gençlik Birliği'nin görevi, köyde ya da kentte, küçük bir örnek vermek açısından, mesela temizliğin geliştirilmesi ya da gıda maddeleri dağıtımı gibi görevlere el atmak, yardımcı olmaktır.

Eski kapitalist toplumda durum nasıldı?

Herkes sadece kendine çalışırdı ve, evde yaşlı veya hastaların olup olmadığı ya da evin tüm ekonomisinin omuzlarına yüklendiği için kadınların ezilme ve kölelik koşullarında yaşayıp yaşamadığı kimsenin umurunda değildi. Buna karşı mücadeleyi kim yürütmelidir? Gençlik birlikleri. Ve onlar şunu ilan etmelidir: Biz bunu değiştireceğiz. Biz, hijyenin koşullarının sağlanmasına ya da gıda maddelerinin dağıtımına yardım edecek gençlik grupları oluşturacağız. Bu gruplar sistematik olarak evden eve dolaşacak, örgütlü bir biçimde toplum yararına çalışacaklar. Güçleri doğru istihdam ederek bu çalışmanın organize bir çalışma olması gerektiğini gösterecekler.

Bugün ellili yaşlarında olan kuşak, komünist toplumu yaşayabileceğini artık hayal edemez. O zamana kadar bu kuşak yok olacaktır.

Fakat şimdi on beş yaşında olan kuşak, komünist toplumu yaşayacak ve bu toplumu kendi elleriyle kuracaktır.

Ve bu kuşak, asıl hayati görevinin bu toplumun kuruluşundan ibaret olduğunu bilmelidir.

Eski toplumda her aile ayrı olarak çalışıyordu ve halk kitlelerini boyunduruk altına alan toprak sahipleri ve kapitalistler dışında kimse emeğini birleştirmiyordu. Biz her işi, ne kadar kirli ve zor olursa olsun öyle örgütlemeliyiz ki, her işçi ve köylü kendiliğinden şunu diyebilsin: Ben özgür emeğin büyük ordusunun bir parçasıyım ve hayatımı toprak sahipleri ile kapitalistler olmadan düzenleyebilirim, ben komünist düzeni kurabilirim.

Komünist Gençlik Birliği herkesi, gençlikten itibaren, on iki yaşından başlayarak, bilinçli ve disiplinli çalışmaya yöneltmelidir.

Sadece bu şekilde çalışırsak önümüzde duran sorunları çözebileceğimizi umabiliriz.

Ülkenin elektriklendirilmesi için teknolojinin en yeni buluşlarını yoksullaşmış ülkemizin hizmetine sokmak için, en az on yıla ihtiyacımız olduğunu öngörmeliyiz.

İşte bu nedenle, şimdi on beş yaşında olan ve on, yirmi yıl içinde komünist toplumda yaşayacak olan kuşak, eğitimin tüm alanlarını, gün be gün, her köyde, her şehirde –en basiti ve kolayı da olsa– şu veya bu sorunu pratikte, ortak emekle çözecek şekilde düzenlemelidir.

Bu anlayış her köyde geliştiği ölçüde, komünist yarış geliştiği ölçüde, gençlerin emeklerini birleştirmeyi öğrendiklerini kanıtladığı ölçüde komünist inşanın başarısı güvenceye alınmış olacaktır.

Ancak Komünist Gençlik Birliği, her adımını kuruluşun başarısını ölçüt alarak sınarsa, ancak kendisine, emekçilerin sağlam birliğinin gerçekleşmesi için her şeyi yapıp yapmadığını sorarsa, bu uzun vadeli süreç içerisinde yarım milyon üyesini, emeğin tek ve birleşik ordusunda kenetleyebilir ve toplumun saygısını kazanabilir.

İlk kez 5, 6, 7 Ekim 1920'de "Pravda"da yayınlandı, sayı 221, 222, 223.
Tüm Eserler, cilt 30, sf. 403-417, Rusça

İ. İ. Stepanov'un "Dünya Ekonomisinin Geçiş Dönemi ile İlişkili Olarak RSFSC'nin Elektrifikasyonu" Kitabına Önsöz

Yoldaş Stepanov'un elinizdeki bu çalışmasını tüm komünistlerin dikkatle incelemesini yürekten diliyorum ve öneriyorum.

Yazar, son derce güç ve son derece önemli sorunlara değerli açıklamalar getirmeyi başarmıştır. Yazar, kitabı (bizde, burjuva yazarların en beter geleneğini taklit ederek bir alışkanlık haline gelen) aydınlara yönelik değil, tersine emekçilere, halkın gerçek kitlelerine, basit işçi ve köylülere yönelik yazmaya karar vermekle çok iyi yapmıştır. Yoldaş Stepanov, anlatımındaki belli başlı bazı yerleri açıklama yapılmadan anlamakta güçlük çekecek veya Rus ve yabancı literatürde bu konu hakkında en önemli eserleri tanımak isteyen okurlar için ekte bir kaynakça vermiştir. Yazarın Yeni Ekonomi Politiğin anlamını açıkladığı ve ardından alışılmış "ucuz" şüpheciliği, elektrikifikasyona dayanarak çürüttüğü altıncı bölümün giriş kısmının altı özellikle çizilmelidir: Bu şüphecilik genelde (eğer bu şüpheciliğin ardında, olageldiği gibi, Beyazlar, Sosyal Devrimciler ve Menşeviklerin her tür Sovyet kuruluşuna karşı düşmanlığı gizlenmiyorsa), konu üzerine ciddiyetle düşünme eksikliğinin üzerini örtmeye yarar.

Halk eğitimi alanındaki gerçek (atıl memur zihniyeti taşımayan) çalışmalarımızda en çok ve son derece yoksunluk duyduğumuz şey, önümüzdeki yapıt türündeki "eğitim araçları"dır (her ama mutlaka her okul için). Tüm Marksist yazarlarımız güçlerini, usanç veren bir hal alan siyasi gazete ve dergi gevezeliğine harcayacaklarına, ayrım yapmadan özellikle toplumsal sorunlar üzerine eğitim materyalleri veya ders kitapları yazmaya koyulsalardı, proletarya tarafından politik iktidarın ele geçirilişinden beş yıl sonra, proletaryanın kendi resmi okullarında ve üniversitelerinde eski burjuva aydınlarının

gençliği, eski burjuva pılı pırtılarla besledikleri (doğrusu, bozuşturdukları) utandırıcı gerçeğini tespit etmemize gerek kalmayacaktı.

VIII. Sovyet Kongresi, elektrikifikasyon planının RSFSC'nin bütün –istinasız bütün– öğretim kurumlarında işlenmesini zorunlu tutan bir karar aldı. Bu karar, birçok karar gibi, bizim (biz Bolşeviklerin) kültürsüzlüğü sonucunda kâğıt üzerinde kaldı. Şimdi, Stepanov yoldaşın önümüzdeki eserinin yayınlanmasıyla, bu "eğitim aracı"dan birkaç örneğin her merkezi kütüphanede (ve sonra da her ilçe kütüphanesinde) bulunmasını, Rusya'da her elektrik santralinde (800'den çoktur) sadece bu kitabın bulunmasını değil, ayrıca mutlaka elektrik üzerine ve RSFSC'nin elektrikifikasyonu üzerine ve de genel olarak teknik üzerine herkese açık halk seminerleri düzenlenmesini sağlamalıyız ve sağlayacağız. Her okuldaki her öğretmenin bu "eğitim" kitabını koyup, içeriğini benimsemesini (bunun gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak için her yerelde mühendislerden ve fizik öğretmenlerinden oluşan bir çalışma grubu veya çevresi örgütlenmelidir) ve sadece kendisinin okuması, anlaması ve benimsemesiyle kalmamasını, içeriğini daha kolay ve anlaşılır bir dilde öğrencilere ve köylü gençliğe aktarabilmesini sağlamalıyız ve sağlayacağız.

Bunu başarabilmek çok emek gerektiriyor. Biz, büyük bir yoksulluk çeken eğitimsiz insanlarız. Bu kötü değil. Yeter ki öğrenmemiz gerektiği bilinci olsun. Yeter ki bu istek olsun. Yeter ki, bugün işçi ve köylünün öğrenmeye, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin "yararı" ve kârı için değil, aksine *kendi* yaşamlarının iyileştirilmesi için ihtiyacı olduğuna dair açık kavrayış hayat bulsun.

Ve tüm bunlar bizde mevcut. Ve bu nedenle de öğreneceğiz, hem de başarıyla.

18 Mart 1922

İ. İ. Stepanov "Dünya Ekonomisinin Geçiş Dönemiyle İlişkili Olarak RSFC'nin Elektrikifikasyonu" kitabında yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 27, sf. 195-196, Rusça.

28 MART 1922
RKP(B) XI. Kongresi'nde
RKP(B) Merkez Komitesinin Siyasi Raporu Üzerine Son Söz'den

... Şimdi temel mesele, genç kuşağın yetiştirilmesidir. Ne var ki eğitim araçlarından yoksunuz. Gerçekten de, toplumsal bilimleri hangi kaynaklardan öğrenmektedir? Eski burjuva pılı pırtıdan. Bu bir rezalettir. Üstelik, her türlü toplumsal sorun hakkında ders kitapları çıkarabilecek yüzlerce Marksist yazarımız mevcutken, ama bu konularla ilgilenmedikleri ve dikkatlerini buraya yöneltmedikleri için yazmadıkları için...

Tüm Eserler, cilt 27, sf. 261, Rusça

RKGB'nin V. Kongresi'ne

Sevgili arkadaşlar! Sizi yüz yüze selamlayamadığımdan dolayı çok üzgünüm. V. Kongre çalışmalarınıza her açıdan başarılar diliyorum. Gençliğin kendisini, dünya devriminin bir sonraki adımı olgunlaştığında görevlerinin gerektirdiği düzeyde olacak şekilde başarıyla geliştireceğine inancım tamdır.

Ateşli komünist selamlarımla

V. Ulyanov (Lenin)

11 Ekim 1922
"Pravda", sayı 230, 12 Ekim 1922
Tüm Eserler, cilt 27, sf. 306, Rusça.

Moskova'daki Komünist Gençlik Enternasyonali III. Dünya Kongresi'ne

Sevgili Yoldaşlar!

Sizleri bizzat selamlayamadığım için üzgünüm. Çalışmalarınız başarısı için en iyi dileklerimi yolluyorum. Büyük sıfatınıza rağmen ana meseleyi, gençliği hazırlamayı ve öğrenimi nesnel bir şekilde geliştirme gerekliliğini unutmayacağınızı umuyorum.

En içten komünist selamlarla

V. Ulyanov (Lenin)

4 Aralık 1922'de dikte edildi.
5 Aralık 1922'de "Pravda" sayı 275'te yayınlandı.
Tüm Eserler, cilt 27, sf. 371, Rusça.

"Günlük Notları"

makalesinden

1920'de yapılan nüfus sayımına göre Rusya'da okuryazarlık oranı üzerine yayınlanan çalışma ("Rusya'da Okuryazarlık" Moskova 1922, Merkez İstatistik İdaresi, Halk Eğitimi Bölümü) çok önemli bir durumu gözler önüne seriyor.

Bu çalışmadan alınmış, Rusya nüfusunun 1897 ve 1920'de okuryazarlık durumunu gösteren bir tabloyu sunuyorum.

	1000 erkek arasındaki okuryazar sayısı		1000 kadın arasında okuryazar sayısı		1000 kadın ve erkek arasında okuryazar sayısı	
	1897	1920	1897	1920	1897	1920
1. Avrupa Rusyası	326	422	136	225	229	330
2. Kuzey Kafkasya	241	357	56	215	150	281
3. Sibirya (Batı)	170	307	46	134	108	218
Toplam	318	409	131	244	223	319

Proleter kültür ve onun burjuva kültürü karşısındaki durumu üzerine gevezelik ettiğimiz sırada gerçekler ve sayılar bize, burjuva kültürüyle karşılaştırıldığında bile durumumuzun çok zayıf olduğunu gösteriyor. Genel okuryazarlıktan henüz çok uzak olduğumuz –başka bir şey beklenemezdi de– ve gelişimimizin, çarlık dönemi ile (1897) kıyasladığımızda bile fazlasıyla yavaş olduğu ortaya çıkıyor. Bu veriler, "proleter kültür" havalarında dolaşan ve hâlâ dolaşmaya devam edenlere, ciddi bir uyarı ve ciddi bir ithamdır. Bu veriler,

sadece uygarlaşmış sıradan bir Batı Avrupa ülkesinin seviyesine gelmemiz için, acil olarak yerine getirmemiz gereken ne kadar çok iş durduğunu gösteriyor. Bu veriler, proleter kazanımlarımız üzerinde, kültür seviyesi olarak adlandırılabileceğimiz bir şeye gerçekten ulaşabilmemiz için, şimdi nasıl dünya kadar çalışma gerçekleştirmekle yükümlü olduğumuzu gösteriyor.

Yine de kendimizi bu tartışılmaz, fakat fazla teorik cümleyle sınırlamamalıyız. Gelecek çeyrek yılın bütçesini gözden geçirirken meseleye pratik olarak da yaklaşmalıyız. Harcamalarda kısıtlamaların öncelikle eğitimle ilgili Halk Komiserliği'nden değil, tersine, başka alanların harcamalarında yapılması; ortaya çıkan miktarın eğitim ile ilgili Halk Komiserliklerine aktarılması gerektiği açıktır. Göreceli olarak iyi donanımlı olduğumuz bir yılda öğretmenlerin ekmek vesikalarının artırılmasında cimrilik etmemeliyiz.

Bugün halk eğitimi alanında gerçekleştirilen çalışma, genel olarak fazla dar olarak tanımlanamaz. Eski öğretmenleri ilerletmek ve yeni görevlerine yetiştirmek, onların ilgisini pedagoji sorunlarına yeni yaklaşıma, din sorunu gibi sorunlara çekmek için hiç de az şey yapılmıyor.

Fakat asıl yapmamız gereken şeyi yapmıyoruz. İlkokul öğretmenini, o olmadan, kültürün (ne proleter ne de burjuva) adını bile anamayacağımız bir seviyeye getirmekle ilgilenmiyoruz veya yeterince ilgilenmiyoruz. Şu ana kadar kendimizi kurtaramadığımız ve ciddi çabalar olmadan kurtaramayacağımız o yarı-Asyalı kültürsüzlük sorunu üzerinde önemle durmalıyız. Oysa biz bu sorunu aşacak olanağa sahibiz. Çünkü dünyanın hiçbir yerinde kitleler bizdeki kadar kültürle ilgilenmiyor. Çünkü dünyanın hiçbir yerinde kültürle ilgili sorular bizdeki kadar derin ve tutarlı tarzda sorulmuyor. Çünkü dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir ülkesinde devlet iktidarı, kitlelerdeki yetersizliği –kültürlerinin demiyorum, okuryazarlıklarından söz ediyorum– pekâlâ anlayan işçi sınıfının elinde değil; dünyanın hiçbir yerinde bu sınıf, durumun düzelmesi için bizdeki kadar fedakârlığa hazır değil.

Toplam devlet bütçemizin ana ağırlığının, ilk planda temel halk eğitiminin ihtiyaçlarına kaydırılabilmesi için bizde henüz çok

az şey, olağanüstü az şey gerçekleşiyor. Devletin öncelikli endişesi, yayınevlerinin durumu değildir. Tersine, geleceğin Rusya'sında yayınevlerinin politik atılımının daha büyük olmasını sağlayacak okuyan insanların olması ve okuryazar sayısının artması, öncelikli endişemiz olmalıdır. Bununla tezat oluşturan şişkin kadrolara, Halk Eğitim Komiserliğine bağlı devlet yayınevlerinde genellikle fazlasıyla rastlıyoruz. Yayınevlerinin faaliyetleri sorunu gibi teknik sorunlara, eski (zararlı) alışkanlıkla, halkın okuryazarlığı gibi genel bir politik soruna harcadığımızdan çok daha fazla zaman ve güç harcıyoruz.

Kanımızca, Mesleki Eğitim Merkez Dairesi'nde de, üretim alanlarının ihtiyaçları gözetilerek şişirilmiş ama geniş halk eğitiminin ihtiyaçlarına yönelmeyen çok fazla gereksiz şey bulunabiliyor. Yasalarda da yer alan, fabrika ve işletmelerimizdeki gençliğin eğitim düzeyini yükseltmek ve ona pratik bir yön vermek önceliği, Mesleki Eğitim Merkez Dairesi'nde yapılan her şeyin açıklaması değildir. Mesleki Eğitim Merkez Dairesi'ndeki şahsi bütçeleri dikkatlice incelersek, bu bakımdan kesilmesi gereken birçok şişirilmiş, hayali birçok kaleme rastlarız.

Proleter-köylü devletinde, halk eğitimiyle ilgili istatistik sonuçlara bağlı olarak, genel okuryazarlık yararına, birçok harcamadan kısıntı yapılabilir. Gerek yarı lüks oyuncaklara ayrılan, gerekse onlarsız da daha çok, çok uzun bir süre idare edebileceğimiz ve etmemiz gereken kuruluşlar için ayrılan bütçelerden olsun, daha çok, çok kalemden tasarruf edilebilir ve edilmelidir...

2 Ocak 1923
"Pravda" Sayı 2, 4 Ocak 1923
Tüm Eserler, cilt 27, sf. 387-389, Rusça.

J. V. Stalin

GENÇLİK ÜZERİNE

***

RKP(B)'nin XII. Kongresi'nde MK Raporu'ndan

17 Nisan 1923

... Sınıfı partiye bağlayan üçüncü transmisyon kayışı Gençlik Birliği'dir. Gençlik Birliği'nin ve genel olarak gençliğin, partimizin gelişmesi bakımından taşıdığı devasa önemi kanıtlamaya pek gerek yok. Elimizdeki rakamlara göre geçen yıl, XI. Parti Kongresi'nde, Gençlik Birliği'nin üye sayısı 400 binden az değildi. Sonra, 1922 ortası, bütçe kesintileriyle ve çıraklık normunun henüz yetersiz uygulanmasına bağlı olarak Gençlik Birliği kendini daha yeni kosullara uyduramadığından, üye sayısı 200 bine düştü. Şimdi, özellikle geçen yılın sonbaharından sonra, Gençlik Birliği devasa bir büyüme gösterdi. Gençlik Birliği'nin üye sayısı 400 binden az değil. En sevindirici olanı, gençlik birliklerinin öncelikle işçi gençliğin katılımı sayesinde büyümesidir. Büyüme, özellikle endüstrinin geliştiği bölgelerde gerçekleşiyor.

Gençlik Birliği'nin esas faaliyet alanının fabrika çırak okulları olduğunu biliyorsunuz. Bu alana ilişkin rakamlar, geçen yıl XI. Parti Kongresi'nin yapıldığı sırada, 44 bin üyeye sahip aşağı yukarı 500 fabrika çırak okuluna sahip olduğumuzu gösteriyor. Bu yılın Ocak ayının rakamlarına göre, 50 bin üyeli 700'den fazla okulumuz var. Fakat temel mesele, artışın Gençlik Birliği'nin işçi oranına denk düşmesidir.

Yukarıda sözü edilen cephe gibi –"tarımsal kooperatifler cephesi"– gençlik cephesinin de, bu alanda parti düşmanı saldırıların inatçı bir şekilde sürdüğü göz önünde bulundurduğumuzda, özel bir tehdit altında olduğunu görmek gerek. Parti ve parti örgütleri, tam da bu iki alanda, belirleyici etkisini güvence altına almak için tüm güçlerini seferber etmelidir.

RKP(B) XII. Kongresi
Tutanak, sf. 51-52, Rusça.

Komünist Gençlik Birliği'ndeki Çelişkiler Üzerine

RKP(B) MK'sının gençlik içindeki faaliyetin sorunlarını ele aldığı toplantıda konuşma

3 Nisan 1924

Her şeyden önce gençlik MK'sının parti tartışması sorununda aldığı tutum üzerine birkaç şey söylemeliyim. Yerel örgütler kendilerini ifade ederken Rusya Komünist Gençlik Birliği [RKGB] MK'sımn suskunluğunu inatla sürdürmesi bir hataydı. Bu arada Birlik MK'sının suskunluğunu tarafsızlıkla açıklamak yanlış olur. Fazlaca çekingen davranıldı.

Şimdi tartışmalara gelelim. Aranızda ilkesel görüş ayrılıklarının olmadığı düşüncesindeyim. Tezlerinizi ve yazılarınızı elimde büyüteçle inceledim ve yine de ilkesel görüş ayrılıkları bulamadım. Bunun yerine ise, kafa karışıklığı ve hayal ürünü "uzlaşmaz" çelişkiler var.

İlk çelişki, birliği partinin "yedeği" ve birliğin partinin "aracı" olarak karşılaştırılmasıdır. Birlik nedir? Bir yedek mi, yoksa bir araç mıdır? O, hem biri hem de ötekidir. Bu açıktır ve yoldaşların konuşmalarında da söylendi. Komünist Gençlik Birliği bir yedektir; partinin saflarını tamamladığı köylü ve işçilerden oluşan bir yedektir. Aynı zamanda bir araçtır da; partinin elindeki, aracılığıyla gençlik kitlelerini nüfuzu altına aldığı bir araçtır. Daha somut olarak, Komünist Gençlik Birliği'nin aktif mevcudiyetinin, partinin birlik dışındaki gençliği etkilemenin aracı olması anlamında partinin bir aracı, partinin yardımcı bir aleti olduğu söylenebilir. Bu kavramlar birbiriyle çelişmez ve karşı karşıya konulamaz.

İkinci sözde uzlaşmaz çelişki, birkaç yoldaşın düşüncesine göre, "Birliğin sınıf politikasının, onun sosyal bileşimi tarafından belirlenmediği, aksine, yönetimdeki kişilerin ilkelilikleriyle belirlendiği"dir. İlkelilik sosyal bileşim ile karşı karşıya konuyor. Bu

çelişki de aynı şekilde hayal ürünüdür, çünkü RKGB'nin sınıf politikası hem biri hem de öteki tarafından belirlenir, hem bileşimden, hem de liderlerin ilkeliliklerinden.

Üyelerinin eşit haklar paylaştığı bir birlikte, ilkeli kişiler, uyumsuz bir sosyal yapıya sahip bileşimin sürekli etkisiyle karşı karşıyaysa, böyle bir bileşim, sonuçlarını birliğin faaliyet ve politikasının üzerinde gösterir. Parti sosyal bileşimini neden düzenliyor? Çünkü sosyal bileşimin, faaliyetini etkileyeceğini biliyor.

Ve, Birliğin köylülük içindeki rolü ve faaliyetine ilişkin "yine hayali" bir çelişki daha. Bir taraf, sorunu, Birliğin görevini köylüler arasındaki etkinin genişlemesinde değil "kök salmasında" görürken, diğeri sözüm ona "etkiyi genişletme"yi istiyor ama kök salmaktan yana değil. Bu konuda bir tartışma zemini yaratılmaya çalışılıyor. Bu iki görevi karşı karşıya getirmenin yapay bir karşılaştırma olduğu açıktır, çünkü Birliğin köylerde etkisini hem genişletmesi hem de kökleştirmesi gerektiğini herkes çok iyi anlamıştır. RKGB-MK'nın tezlerinin bir yerinde köylülük içindeki çalışma üzerine beceriksiz bir cümle kullanıldığı doğrudur. Ne yoldaş Tarhanov ne de RKGB-MK temsilcilerinin çoğunluğu bu beceriksizlikte ısrar etmiyor ve bunu düzeltmeye hazırdır. Bu durumda küçük ayrıntılar üzerinde tartışmaya değer mi?

Bununla birlikte Komünist Gençlik Birliği'nın yaşamında ve faaliyetinde sözünü etmek istediğim gerçek, uyduruk olmayan bir çelişki var. Birlikteki iki eğilimin varlığını kastediyorum: İşçi eğilimi ve köylü eğilimi. Kendini hissettiren ve göz ardı edilemeyecek olan bu iki eğilim arasındaki çelişkiyi kastediyorum. Bu çelişki sorunu, konuşmacıların sözlerindeki en zayıf noktadır. Hepsi işçileri bünyelerine alarak birliği genişletmekten bahsediyor. Ancak köylülüğe sıra gelince, köylülüğün bünyelerine çekilmesi sorununa gelince, hepsi tökezliyor. Konuşmalarında yuvarlak laflar etmeyen ve konuyu saptırmayanlar bile bu sorunda tökezlediler.

RKGB'nin önünde iki somut problem duruyor; işçi problemi ve köylülük problemi. Komünist Gençlik Birliği'nin bir işçi ve köylü birliği olduğundan, birlikteki bu iki eğilimin, bu çelişkilerin gelecek-

te de süreceği açıktır. Birileri işçileri çekmek gerektiğini söyleyecek ve köylülük hakkında susacaktır; diğerleri, köylülüğü çekmekten bahsederken birliğin proleter unsurunun önder öğe olarak önemini küçümseyecektir. Birliğin doğasında olan işte bu iç çelişki, konuşmacıların tökezlemelerine neden oluyor. Konuşmalarda, parti ve komünist birlik arasında paralellikler kuruldu. Mesele ise, böyle bir paralelliğin somut olarak bulunmamasıdır, çünkü Komünist Gençlik Birliği bir işçi ve köylü birliği iken, partimiz bir işçi partisidir, bir işçi-köylü partisi değildir. Bu nedenle Komünist Gençlik Birliği salt bir işçi birliği olamaz; o hem bir işçi hem de bir köylü birliği olmalıdır. Bir şey açıktır: Birliğin şu anki yapısı gereği, iç çelişkiler ve eğilimler arası mücadele gelecekte de kaçınılmaz olacaktır.

Orta köylülük gençliğini partiye çekmek gerektiğini söyleyenler haklıdır; ancak bu noktada dikkatli olunmalıdır. Ve bu aralar bazı sorumlu partililerin bile kaydığı işçi ve köylü partisi bakış açısına kayılmamalıdır. Birçoğu "işçileri alıyorsunuz, niye aynı oranda köylü de partiye alınmasın? Bırakın yüz veya iki yüz bin köylü alalım" diyerek yaygara kopardılar. Partimiz bir işçi partisi olması gerektiği için MK buna karşıdır. Yüzde 70 veya 80 işçi ve yüzde 20-25 arası işçi olmayan; partide oluşturmamız gereken denge yaklaşık olarak budur. Komünist Gençlik Birliği'nde durum partiden farklıdır. Komünist Gençlik Birliği, işçi ve köylü gençliğin devrimci unsurlarından oluşan sınırlanmamış, bağımsız bir örgüttür.

Köylülük olmazsa, köylü gençlik yığınları olmazsa birlik, bir işçi ve köylü birliği olmaktan çıkar. Bu arada dikkat noktamız işlerin, proleter unsurun önder rolü muhafaza edeceği şekilde düzenlenmesini gözetmek olmalıdır.

KOMÜNİST GENÇLİK BİRLİĞİ'NİN KÖY AKTİFİ ÜZERİNE

RKP(B) MK'nın örgütlenme bürosu toplantısında konuşma

6 Nisan 1924

Yoldaşlar! *Birinci görev,* Gençlik Birliği'nin proleter çekirdeğini, tüm Birliğe önderlik eden çekirdek olarak güvence altına almaktır. Konuşmacı bu sorun üstüne hiçbir şey söylemedi. Bu şaşılası bir şey değildir; çünkü söz konusu olan proleter çekirdek değil, Komünist Gençlik Birliği'nin köylerdeki faaliyetidir. Bu yine de Komünist Gençlik Birliği'nin temel görevinin, proleter çekirdeğini güvenceye almak olmasını engellemiyor. Komünist Gençlik Birliği'nde bu yöndeki faaliyetin az çok başarıyla yürütüldüğünü düşünüyorum. Hiç abartmadan Komünist Gençlik Birliği'ne genç işçi katılımının başarıyla yürüdüğü söylenebilir. Birliğin, işçi gençliğin onda dokuzundan azını kapsamayacağı gün uzak değildir.

İkinci görev, gençliğin köylü kesimlerinin gerçek önderliğini güvence altına almak için proleter çekirdeğin ileri unsurlarını Sovyetler Birliği'nin merkezlerine ve temel alanlarına doğru şekilde mevzilendirmektir. Gençliğin köylü kesiminin, proleter kesime ağır bastığından yola çıkıyorum. Gençliğin proleter güçleri, onları Sovyetler Birliği'nin bütün kırsal kesimlerine ve bölgelerine yaymaya yetmeyeceğinden yola çıkıyorum. Bu nedenle bu güçleri, köylü gençliği kolayca yönlendirebilecekleri noktalara dağıtmak gereklidir. Komünist Gençlik Birliği'nin, bu görevi ilk görevi kadar başarıyla çözebileceği düşüncesinde değilim. Bununla beraber bu sorunun çözümüne yönelik çalışmanın, Komünist Gençlik Birliği tarafından büyük bir enerjiyle yürütüleceğini ve sonuçlarını en yakın zamanda göstermekte gecikmeyeceğini düşünmek için nedenler vardır.

Üçüncü görev, Komünist Gençlik Birliği'ne kırsal kesimde köylü gençlerden oluşan kalabalık bir aktif sağlamak, bu aktifi politik

olarak eğitmek, proleter politikanın kırsal alana taşıyıcısı haline getirmek ve proletaryayı köylülüğün emekçi kitlelerine bağlayan çimentosu yapmaktır. Bu, güç ve çok karmaşık bir iştir. Bu görevi kısa zamanda çözmek kesinlikle imkânsızdır. Komünist Gençlik Birliği'nin bu görevle başa çıkması için proleter çekirdeğin güçlerinin olağanüstü çabasına ihtiyaç vardır. Fakat ne pahasına olursa olsun başarılmalıdır. Çünkü bu olmadan, ne Komünist Gençlik Birliği'nin sağlamlaşması, ne de işçilerle köylülerin birliğinin güvence altına alınması mümkün olur. Komünist Gençlik Birliği'ne bir köylü aktif nasıl sağlanır, bu aktif nasıl eğitilebilir ve proleter politikanın kırsal alandaki taşıyıcısı durumuna nasıl getirilir.

Komünist Gençlik Birliği'nin köy hücreleri sekreterleri sayısının 27 binden az olmadığı söyleniyor. Hücre sekreterlerinin dışında kooperatiflerde, Sovyetler'de, köylü komitelerinde, kültür örgütlerinde de vb. faal genç komünist görevlilerin bulunduğu söyleniyor. Hepsinin toplamının kırsal alanda yüz bin genç komünistten az olmayan bir aktif oluşturması gerektiği vurgulanıyor. Tüm bunların doğru olup olmadığına ilişkin bir şey söylemek zor. Ancak bunlar doğru ise, bu aktif iyi bir şekilde kullanılırsa, mucizeler yaratmaya yetenekli olağanüstü bir güç oluşturabileceğini söylemeliyim. Bu durum, partinin şu anda kırsal alanda çok daha küçük bir aktife sahip olması yüzünden daha da önemlidir.

Ve görev işte burada gizli: Bu geniş aktif nasıl yetiştirilmeli, sadece lafta değil, gerçekte proleter politikanın köylerdeki taşıyıcısı haline nasıl getirilmelidir?

Burada geniş bir yanıt vermeyi tasarlamıyorum. Bunu kısa bir konuşmada yapmak imkansız. Fakat bu göreve yaklaşım için kaçınılmaz olan birkaç temel koşula işaret etmek kesinlikle mümkündür. Bunlar hangi koşullardır? Bu koşullar en az sekiz tanedir.

Birincisi: Köydeki gençlik aktifini Sovyet iktidarının yoksul köylülük yararına çıkardığı kararları açıklayan güncel broşürlerle ve temel başvuru kitaplarıyla beslemek gerekir. Aktif, bu kararları tam anlamıyla bilmeli, onları yoksul köylülüğe anlatabilmeli ve kulakların girişimlerine karşı yoksul köylülüğün çıkarlarını bu kararlar

temelinde temsil etmeyi bilmelidir. Bu kararlar konusundaki bilgisizliğin ve köyde egemenlik kurmaya çalışanların yoksul köylülüğe verdiği sistematik zararların köylerde bugünkü temel olumsuzluk olduğu düşüncesindeyim. Köylerdeki genç komünist aktif, devrimci yasallığı kollamalıdır. Yoksul köylülüğü etiyle kemiğiyle savunmalıdır. Kuşkusuz bu görev sıradan ve kuru bir görevdir. Kuşkusuz dünya devrimi hakkında gevezelik etmek, bu, Sovyet kararlarıyla bağıntılı sıradan, günlük görevi yerine getirmekten çok çok daha kolaydır. Ancak bu olmadan köylülükle herhangi bir birliğin mümkün olmayacağı da aynı şekilde şüphesizdir.

İkincisi: Köydeki genç aktifin tarımcılığın temel öğeleri ve kavramları üzerine güncel broşürler ile beslenmesidir. Aktifin tarımı öğrenmesi, geliştirilmesine yönelik önlemleri tanıması ve köylüye bu alandaki gerekli bilgileri verebilmesi gereklidir. Köylü, genç komünisti çoğunlukla gayrı ciddi buluyor ve ona alayla bakıyor. Bu, köylünün onu üretimden uzak, bilgisiz, tembel olarak görmesinden kaynaklanıyor. Genç komünisti üretime yakınlaştırma ve bağlama görevi de buradan doğar. Aktif genç komünist, köylünün saygısını ve güvenini ancak tarımla yakından ilgili olduğunda, köy ekonomisinin kalkınmasını, iyileştirilmesini ve sağlamlaştırılmasını gözeten öneriler getirmeyi öğrenirse kazanabilir. Bu iş elbette kolay değil ve belki de can sıkıcıdır. Fakat köylünün saygı ve güvenini kazanmak istiyorsak bunun önemli bir iş olarak görülmesi gerekir.

Üçüncüsü: Köydeki genç komünist aktif, tarım vergisi, yerel bütçe ve ülkenin finans durumu hakkında yazılan güncel broşürlerle beslenmelidir. Köylerdeki en önemli mesele şimdi vergi ve yerel bütçedir. Bu zeminde bugün sayısız suiistimaller yaşanıyor. Kulakların vergi yükünden muaf tutulmaması ve yoksul köylülüğün haksız yere yük altına girmemesi için, vergilerin nasıl dağılması gerektiği, yerel bütçenin nasıl ve hangi ihtiyaçlara harcanması gerektiği; bu alandaki suiistimallerin ortaya çıkarılıp kökünün nasıl kurutulacağı; bunlar, genç komünistin önemsemezlik edemeyeceği sorulardır. Her şeyle ilgilenmek ve emekçi köylülüğün yardımına koşmak; görev budur. Bu da, hiç de kolay ve cazip bir iş değildir.

Fakat bu çalışma olmadan köylerde herhangi bir Sovyet yapılanmasından söz edilemez.

Dördüncüsü: Köydeki genç komünist aktifi, Sovyet inşasının sorunları üzerine, Sovyetler'in canlandırılması sorunu üzerine ve köy yönetimleri, eyalet yönetimleri, bölge ve ilçe yönetimleri görevlerine köylülüğü çekmenin sorunları üstüne güncel kaynak kitaplar vs. ile beslemek gereklidir. Aktif genç komünistin, yerel Sovyetler'in hak ve sorumlulukları hakkındaki, köylünün Sovyetler karşısındaki hak ve sorumlulukları, seçim sistemi vb. hakkındaki kuralları tam anlamıyla bilmesi gereklidir. Köylülüğe partinin ve Sovyet iktidarının kırsal alandaki politikasını açıklamak, bu politikanın dürüst bir şekilde ve özenle uygulanmasını sağlamak; görev budur. Bu olmadan köylülüğün güveninin kazanılması, köylü aktifin genişlemesi, kırsal alanda proleter demokrasisinin yayılması düşünülemez.

Beşincisi: Komünist Gençlik Birliği'nin köy aktifini, tarımsal kredi ve tüketim kooperatifleri, arteller ve kolektif çiftlikler üstüne güncel broşürlerle beslemek gereklidir. Genç komünist, köylülüğü köylerdeki kooperatifleşme için harekete geçirmeyi bilmelidir. Bu çok zor ve karmaşık bir iştir. Ancak bu, köyü, sosyalist inşaya katmak için kesinlikle gereklidir. Bugün tarım ve kredi kooperatifleri köylü için öncelikli önem taşır. Kooperatiflerin köylüler için tanıdık ve sıcak baktığı bir olay haline getirilmesi; görev budur.

Donanım eksikliği yoksul köylü tabakalarına, devletin kredi yardımıyla arteller ve kolektif çiftlikler oluşturulmasına olanak tanıyan özel bir konum kazandırıyor. Dikkatlerin bu duruma yöneltilmesi gerekir. Görev, bu iş için gerekli krediyi alması için köylülüğün yoksul kesimlerine olanak yaratmaktır.

Genç komünist bu hayati sorunları görmemezlik edemez.

Altıncısı: Köydeki genç komünist aktif, köylerdeki kültürel gelişim için, okuma odalarının oluşturulması, okuma-yazma bilmezliğin vb. tasfiyesi için gerekli öneri ve materyallerle beslenmeli. Genç komünistin, Sovyetlerin ve özellikle Sovyet kültürünün yaygınlaştırılmasında köylerdeki kültür güçlerinin doğal yardımcısı olması; görev budur.

Yedincisi: Köydeki genç komünist aktifin, genç komünistin hak ve sorumluluklarının neler olduğunu, Komünist Gençlik Birliği'yle parti arasındaki, Sovyetler'le Komünist Gençlik Birliği arasındaki ilişkilerin nasıl olması gerektiğini tam olarak bilmesi gereklidir. Genç komünist, kendini partinin ve Sovyet iktidarının kırsal alandaki yardımcısı olarak görmelidir. Köylerde emirler yağdırmak, Sovyet seçimleri sırasındaki haylazlıklar, kendini parti, kooperatif "ve Sovyet" örgütleri yerine koyma denemeleri, sözüm ona din karşıtı propagandada kendini bilmez uçarılıklar, bütün bunlar, Komünist Gençlik Birliği'nin bayrağını kirleten ve bir genç komünistin adına kesinlikle yaraşmayan bir şey olarak derhal bertaraf ve tasfiye edilmelidir. Bu uçarılıklara karşı amansız mücadele ve Komünist Gençlik Birliği ile Sovyet ve parti organları arasında doğru ilişkilerin kurulması; görev budur.

Sekizincisi: Köylerdeki genç komünist aktifin, işçilerle köylüler arasındaki ittifak hakkında, bu ittifakın içeriği ve önemi hakkında, proletarya diktatörlüğü hakkında, komünizmin temelleri üstüne, Ekim Devrimi'nin tarihi hakkında ve de köylülerin eskiden çarlık ve toprak sahiplerinin egemenliği altında nasıl yaşadıkları, şimdi nasıl yaşadıkları ve işçi-köylü ittifakının sağlamlaşması ve sosyalizmin yayılması koşulları altında nasıl yaşayacakları hakkında güncel broşürler ile beslenmesi gereklidir. Genç komünist aktif, köylülerin önyargılarına kesinlikle uymamalıdır. Bu önyargıları göz önüne almak ile onlara uyum sağlamak; bunlar, iki farklı şeydir. Genç komünist, köylüyle komünist dil ile konuşmasını bilmeli; köylüyü, somut gerçeklere dayanarak, sosyalizm dışında bir kurtuluşunun olmadığına ikna etmeyi bilmelidir.

Bunlar, Komünist Gençlik Birliği'nin köylerdeki aktifinin politik eğitimi için ve onu, proleter politikanın köylerdeki taşıyıcısı yapmak için yerine getirilmesi vazgeçilmez koşullardır. Komünist Gençlik Birliği Merkez Komitesi'nin görevi, bu koşulların gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak ve denetlemektir. Komünist Gençlik Birliği'nin köylerdeki devasa büyümesinin tehlikelerinden bahsediliyor. Komünist Gençlik Birliği'nin köylü gençlikle dolup taşma-

sından bahsediliyor. Belli bir tehlikenin olduğu şüphesiz. Komünist Gençlik Birliği'nin, yukarıda konulan görevleri gerektiği gibi yerine getirdiğinde, bu tehlikeden korkmasına gerek olmadığı da bir o kadar şüphesizdir. Köylerde yüz bin insandan oluşan genç komünist bir aktif; bu öyle bir güçtür ki, köylü gençliğin akınıyla tehlikeye girmesi söz konusu olmayacaktır. Tüm mesele, bu aktifin eğitimini sonuna kadar hızlandırmaktır. Tüm mesele, bu aktifin faaliyetini uygun bir şekilde işçi ve köylü birliğinin güçlendirilmesine yöneltmektir. Tüm mesele, köylülüğü yeni inşaya, Sovyet inşasına çekilmesinde bu aktiften yararlanmaktır.

Yani;

a) Komünist Gençlik Birliği'nde önderlik eden asal güç olarak proleter çekirdeği güvence altına almak.

b) Bu çekirdeğin faal güçlerini bu önderliğe dayanarak Sovyetler Birliği'nin ana merkezlerine mevzilendirmek.

c) Köylerdeki proleter politikanın sağlamlaştırılması için kırsal alandaki gençlik aktifini yetiştirmek; bunlar, genelde Komünist Gençlik Birliği'nin ve özelde Komünist Gençlik Birliği Merkez Komitesi'nin öncelikli görevleridir.

Bu görevleri üstlenir ve onları günü gününe bir çalışmayla yerine getirirse, Komünist Gençlik Birliğinin, köylerdeki faaliyeti sırasında karşılaşacağı tehlikelerden endişelenmesine gerek yoktur.

Proleter Yüksek Öğrenim Gençliğinin Birinci Birlik Konferansı'na

Yoldaşlar!

Temsilcileriniz partinin görevleri ve proleter yükseköğrenim gençliği içerisindeki parti faaliyeti üstüne konuşmamı önerdiler.

Bu konuda size birkaç söz söylememe izin verin. Bugünkü koşulların özelliği, ülkemiz proletaryasının, sosyalist inşa için olmazsa olmaz koşulları yaratmış olmasıdır. Sosyalizmin, kapitalistlerin ve toprak sahiplerinin yenilmiş ve kovulmuş olduğu tek bir ülkede inşa edilemeyeceği doğru değildir. Proletarya diktatörlüğüne sahip olan, devasa yardımcı güç kaynaklarına ve bütün ülkeler proleterlerinin desteğine sahip olan bir ülke; böyle bir ülke sosyalizmi inşa edebilir ve etmek zorundadır. Lenin, ülkemizin "eksiksiz sosyalist bir toplumun kurulması için" bütün koşullara sahip olduğunu söylerken haklıydı. Bugünkü koşulların özelliği, onu süslü bir ikonadan sıradan günlük pratik bir işe, bir olguya dönüştürerek, sosyalizmin inşasında ciddi adımlar atmayı başarmış olmamızdır.

Bu inşa işinde yükseköğrenim gençliğinin rolü ne olmalıdır?

Rolü kuşkusuz önemli, hatta birincildir. Yüksekokullar ve komünist yüksekokullar, işçi fakülteleri ve teknik okullar; bunlar ekonomik ve kültürel alanda önder kadroların yetiştirilmesine yönelik okullardır. Doktorlar ve iktisatçılar, kooperatifçiler ve pedagoglar, maden mühendisleri ve istatistikçiler, teknisyenler ve kimyagerler, tarım uzmanları ve yol inşa mühendisleri, veterinerler ve orman mühendisleri, elektrik mühendisleri ve makinistler; bunların hepsi, yeni toplumun inşasının, sosyalist ekonominin ve sosyalist kültürün inşasının gelecekteki komutanlarıdır. Yeni toplum, yeni önder kadrolar olmadan kurulamaz, tıpkı yeni bir ordunun, yeni komutanlar olmadan kurulamayacağı gibi. Yeni önder kadroların üstünlüğü, bir avuç zenginin çıkarına emekçilerin sömürülmeyle

değil, bir avuç sömürücüden emekçileri kurtarmayla görevli olmalarıdır. En önemlisi, yüksekokul öğrencilerinin –işçiler ve köylüler, partililer ve partisizler– bu şerefli rolü kavramaları ve korktuklarından değil, inandıkları için bilinçle getirmeye başlamalarıdır.

Yani proleter yükseköğrenim gençliğini sosyalist ekonominin ve sosyalist kültürün bilinçli inşaatçısı durumuna getirmek; bu, partinin birinci görevidir.

Ancak yeni toplum, emekçilerin dolaysız desteği olmadan, salt önder kadroların gücü ile inşa edilemez. Sosyalizmin inşası için, tek başına yeni önder kadroların bilgileri yetersizdir. Ek olarak bu önder kadroların emekçi kitlelerin güvenine ve desteğine ihtiyacı vardır. Kapitalizm altında çalışan eski yönetici kadroların özelliği, işçi ve köylülerden koparılmış olmalarıydı; kendilerini emekçi kitlelerin üstüne koymaları, bu kitlelerin ne güvenine ne desteğine değer vermeleri, böylece de hem birinden hem de ötekinden yoksun kalmalarıydı. Ülkemiz için bu yol tamamen kullanılamaz durumdadır. Yeni ekonominin ve yeni kültürün inşasında yeni yönetici kadroların kendilerine yeni demelerinin esas sebebi, yöneticiliğin eski yollarından kesin ve dönülemeyecek şekilde kopmanın zorunlu olmasıdır. Yöneticiler, kitlelerden kopmamalı, tersine, onlarla kenetlenmelidir; kendilerini kitlelerin üstüne koymamalı, aksine, onların önünde yürümeli, onları sürüklemelidirler; onlarla yabancılaşmamalı, tersine, kaynaşmalı ve kitlelerin güvenini ve desteğini kazanmalıdırlar; bunlar, yeni lider kadroların önderliklerinin yeni yollarıdır. Bunlar dışında herhangi bir sosyalist inşa düşünülemez.

Yani, proleter yükseköğrenim gençliğinin kendisini emekçi kitlelerin kopmaz bir parçası olarak görmesini sağlamak; öğrencilerin kendilerini toplumsal insanlar olarak hissetmelerini ve gerçek toplumsal insanlar olarak davranmalarını sağlamak; bu, partinin ikinci görevidir.

Gelelim özel olarak komünist yüksekokul öğrencilerine. Komünist yüksekokul öğrencilerinin bilimlerde pek başarılı olmadığı söyleniyor. Bu açıdan partisizlerin epeyce gerisinde kaldıkları söyleniyor. Komünist yüksekokul öğrencilerinin "yüksek politika"

ile ilgilenmeyi yeğledikleri, zamanlarının üçte ikisini "dünya sorunları" üstüne bitmek bilmeyen tartışmalarla savurdukları söyleniyor. Bütün bunlar doğru mu? Ben doğru olduğuna inanıyorum. Ama eğer bu doğru ise, bundan en azından iki sonuç çıkar. Birincisi, komünist öğrenciler sosyalist inşanın kötü yöneticileri olma tehlikesi altındalar, çünkü sosyalist toplum inşası bilimlere hakim olmadan yönetilemez. İkincisi, yeni önder kadroların yetiştirilmesi işini, yerlerini yeni insanlarla doldurmamız gereken eski profesörlerin tekeline dönüştürme riskine giriyoruz, çünkü yerlerinin yeni bilim adamlarıyla doldurulmasını, bilimi edinmek istemeyen veya edinmeyi bilmeyen insanlarla başaramayız. Bu arada, tüm bunların kaçınılmaz olarak sosyalist eserin inşasında bütüne ilişkin doğrudan bir tehdit haline geleceğindense, hiç bahsetmiyorum.

Böyle bir durum kabul edilebilir mi? Bunun yapılamayacağı açıktır. Bu nedenle komünist yüksekokul öğrencileri ve genel olarak Sovyet yüksekokul öğrencileri, kesin ve açık bir biçimde öncelikli görevlerini şu şekilde saptamalıdırlar: Bilimlere hakim olmak ve eski profesörler mevcudunu yeni, Sovyet insanlarıyla değiştirmek. Bununla hiçbir şekilde, öğrencilerin siyaseti bir kenara bırakmaları gerektiğini kastetmiyorum. Kesinlikle. Ben sadece komünist öğrencilerin politik faaliyetlerini bilimlerin edinilmesiyle birleştirmeyi bilmesi gerektiğinden bahsediyorum. Böyle bir birleşime ulaşılmasının zor olduğu söyleniyor. Bu elbette doğrudur. Fakat komünistler ne zamandan beri güçlüklerden korkuyor? İnşamızın yolu üzerindeki güçlükler, onlarla mücadele etmemiz ve onları aşmamız için varlar. Ayrıca bir durumu daha dikkate almak gerekiyor. Devrimci alışkanlık ve gelenekleriyle, düşünce atıllığına ve düşünce tembelliğine karşı mücadelesi ile ülkemizin, bilimlerin yeşermesi için en uygun toprağa sahip olduğunu düşünüyorum. Kapitalist okulun eski profesörlerinin özelliği olan küçük burjuva dar kafalılığın ve rutinciliğin bilimin ayağında bir pranga gibi durduğundan hemen kimse şüphe duymayacaktır. Tam ve özgür bilimsel yaratıcılığa ancak kendisini bu olumsuzluklardan kurtarmış olan yeni insanların yetenekli olduğundan herhalde kimse şüphe duymayacaktır. Ülkemizin, bu açıdan prangalardan kurtulmuş bilimlerin kalesi ve

zemini haline dönüşeceği muhteşem bir geleceği var. Bu yolda adım atmaya başladığımızı düşünüyorum. Komünist yüksekokul öğrencileri bilimin gelişmesinin büyük yolundan uzak dursalar bu, üzücü ve adlarına yaraşmayan bir şey olmaz mıydı? Bu nedenle bilimlerin edinilmesi şiarının özel bir anlamı var.

Yani proleter yüksekokul öğrencilerinin, her şeyden önce de komünist öğrencilerin bilimlerin edinilmesinin gerekliliğini kavramalarını ve edinmelerini sağlamak; bu, partinin üçüncü görevidir.

Selamımı kabul edin

J. Stalin

15 Nisan 1925

KOMÜNİST GENÇLİK BİRLİĞİ'NİN GÖREVLERİ ÜZERİNE

RLKGB'nin yedinci yılı dolayısıyla "Komsomolskaya Pravda"15 yazı kurulunun sorduğu sorulara cevap

29 Ekim 1925

I

Sovyetler Birliği'nin bugünkü uluslararası ve iç durumunun, Komünist Gençlik Birliği için doğurduğu başlıca görevler nelerdir?

Soru fazlasıyla genel sorulmuş; bu nedenle cevap da ancak genel tutulabilir. Sovyetler Birliği'nin bugünkü uluslararası ve iç durumu, Komünist Gençlik Birliği'ni en önemlisi, tüm dünyanın ezilen sınıflarının devrimci hareketini olduğu gibi, sosyalizmin inşası için, proleter devletin özgürlüğü ve bağımsızlığı için Sovyetler Birliği proletaryasının mücadelesini teori ve pratikte desteklemekle yükümlendiriyor. Fakat buradan Komünist Gençlik Birliği'nin bu genel görevi, ancak Komünist Enternasyonal'in ve Rusya Komünist Partisi'nin direktiflerini kendisine rehber alırsa yerine getirebileceği sonucu çıkıyor.

II

Tasfiyecilik (sosyalist inşa perspektifinin yitirilmesi), milliyetçilik (enternasyonal devrim perspektifinin yitirilmesi) ve partinin rehberlik rolünün azalması tehlikeleri bağlamında, yani "Sorular ve Cevaplar" broşüründe altı çizilen tehlikeler bağlamında Komünist Gençlik Birliği'nin önündeki görevler nelerdir?

Kısaca, Komünist Gençlik Birliği'nin bu alandaki görevleri, işçi ve köylü gençliğimizi Leninist ruhla eğitmekten ibarettir. Fakat gençliği Leninist ruhla eğitmenin anlamı nedir? Birincisi, bunun anlamı, sosyalist inşanın zaferinin ülkemizde olanaklı ve gerekli olduğu bilincini güçlendirmektir. İkincisi, bunun anlamı, işçi devle-

15 SSCB'nin Komünist Gençlik Birliği'nin yayın organı.

timizin enternasyonal proletaryanın çocuğu olduğu, devrimin tüm ülkelerdeki gelişiminin temelini oluşturduğu, devrimimizin nihai zaferinin enternasyonal proletaryanın bir meselesi olduğu bilincini güçlendirmektir. Üçüncüsü, bunun anlamı, gençliği Rusya Komünist Partisi'nin önderliğine güven ruhuyla yetiştirmektir. Komünist Gençlik Birliği bünyesinde gençliğin eğitimini tam da bu yönde gerçekleştirmeye yetenekli kadrolar ve bir aktif yaratmak gereklidir.

Genç komünistler inşa çalışmasının bütün alanlarında faaliyet gösteriyorlar: Sanayide, tarımda, kooperatiflerde, Sovyetler'de, kültür ve aydınlatma örgütlerinde vb. Her genç komünistin günlük faaliyetini, inşa çalışmasının bütün alanlarında, sosyalist toplumun inşası perspektifi ile birleştirmesi gereklidir. Günlük faaliyetini bu ruhla ve bu perspektif yönünde yürütmesi gereklidir.

Genç komünistler bin bir türlü milliyetten işçi ve köylüler arasında faaliyet yürütüyor. Komünist Gençlik Birliği'nin kendisi bir bakıma kendi başına bir enternasyonali oluşturuyor. Burada sadece Birliğin ulusal bileşimi değil, aynı zamanda da Komünist Gençlik Birliği'nin doğrudan, proleter dünya enternasyonalindeki en önemli gruplardan birini oluşturan RKP'ye dayandığı gerçeği de rol oynuyor. Enternasyonalizm, Komünist Gençlik Birliği'nin faaliyetini belirleyen temel düşüncedir. Gücü buradan gelir. Sağlamlığı buradan gelir. Komünist Gençlik Birliği'nde bu ruhun daima canlı kalması zorunludur. Ülkemiz proletaryasının mücadelesindeki başarı ve başarısızlıkların genç komünistlerin bilinçlerinde, enternasyonal devrimci hareketin başarı ve başarısızlıklarıyla birleştirilmesi zorunludur. Genç komünistlerin devrimimizi özgül amaç olarak değil, bütün ülkelerdeki proleter devrimin zaferi için bir yardımcı araç ve dayanak olarak görmeyi öğrenmeleri gereklidir.

Komünist Gençlik Birliği, biçimsel açıdan bir parti örgütü değildir. Fakat aynı zamanda komünist bir örgüttür. Bunun anlamı, komünist gençlik örgütünün resmi olarak işçi ve köylülerin partisiz bir örgütü olduğu, buna rağmen yine de partimizin önderliği altında çalışması gerektiğidir. Gençliğin partimize güvenini ve partinin Gençlik Birliği'ne önderliğini sağlamak; görev budur. Genç komünist, Komünist Gençlik Birliği'nin genel faaliyetinde en başlıca ve en

önemli olan şeyin partinin önderliğini güvence altına almak olduğunu unutmamalıdır. Genç komünist, böyle bir önderlik olmadan Komünist Gençlik Birliği'nin temel görevini, işçi ve köylü gençliği proletarya diktatörlüğü ve komünizm ruhuyla yetiştirme görevini yerine getirmekten aciz olduğunun bilincinde olmalıdır.

III

Günümüzde Komünist Gençlik Birliği'nin büyüme sorunu nasıl tarif edilmelidir? Temel olarak bundan sonra da işçi, tarım işçisi ve yoksul köylü gençliğinin tamamını ve de orta köylü gençliğin en iyi kısmını saflarına katma çizgisi mi izlenmelidir, yoksa asıl ağırlık, birlik tarafından kucaklanmış olan genç kitlelerin sağlamlaştırılmasına ve eğitilmesine mi verilmelidir?

Ya-ya da denilmemelidir. Hem biri, hem de öteki yapılmalıdır. Olabildiğince işçi gençliğin tamamını ve yoksul köylülükle, orta köylü gençliğin en iyi unsurlarını kazanmaya çalışmak gereklidir. Ama aynı zamanda da dikkatleri, Komünist Gençlik Birliği'nin yeni üyelerinin Komünist Gençlik Birliği aktifi tarafından eğitilip ve dönüştürülmesine yoğunlaştırmak gerek. Komünist Gençlik Birliği'nin en önemli birincil görevi, proleter çekirdeğin güçlendirilmesidir. Bu görevin gerçekleştirilmesi, Gençlik Birliği'nin doğru yolda yürüyeceğinin garantisidir. Fakat Komünist Gençlik Birliği salt işçi gençliğin örgütü değildir. Komünist Gençlik Birliği, işçi ve köylü gençliğin örgütüdür. Bu nedenle proleter çekirdeğin güçlendirilmesiyle birlikte, köylü gençliğin en iyi unsurlarının kazanılmasına yönelik, proleter çekirdek ile Komünist Gençlik Birliği'nin köylü kesimi arasında sağlam bir birliğin sağlanmasına yönelik bir faaliyet yürütmelidir. Bu olmadan köylü gençliğin, birliğin çekirdeği tarafından yönlendirilmesi mümkün değildir.

IV

Leninist Komünist Gençlik Birliği'nin bazı il komiteleri kadın delegeleri toplantıları örneğinden esinlenerek, partisiz köylü gençlikle

düzenli delege toplantıları düzenlemeye başladılar. Bu toplantıların rolü, köylü, özellikle orta köylü gençlik aktifinin Komünist Gençlik Birliği'nin önderliği altında birleşmesindeymiş. Böyle bir bakış açısı doğru mudur ve bu delege toplantılarının partimiz karşısında tutum alabileceği, bir tür partisiz köylü gençlik birlikleri haline dönüşme tehlikesini barındırmıyor mu?

Böyle bir bakış açısı bence doğru değildir. Neden? Şu nedenlerden dolayı:

Birincisi, bunun ardında orta köylülükten belirli bir korku, orta köylülük gençliğini kendinden uzak tutma çabası, onları bir çırpıda saf dışı etme çabası saklıdır. Böyle bir çaba doğru mudur? Elbette değildir. Orta köylü gençliğini kendimizden uzak tutmamalı, aksine onları kendimize, Komünist Gençlik Birliği'ne yaklaştırmalıyız. Ancak bu yolla orta köylü gençliğinin işçilere, Komünist Gençlik Birliği'nin proleter çekirdeğine, partimize güven duymasını sağlamamız mümkün olacaktır.

İkincisi, Komünist Gençlik Birliği'ndeki köylü gençliğin özel delege toplantılarının, günümüzdeki köylülüğün tüm gruplarının yeniden canlanması koşulları altında, orta köylü gençliğinin özel bir birliğine dönüşeceği kuşkusuzdur. Bu olurken bu özel birlik, var olan Gençlik Birliği'ne ve önderine "RKP'ye" karşı tutum almak zorunda kalacaktır, Komünist Gençlik Birliği'nin köylü kesimini kendisine çekmeye çalışacaktır. Ve böylece komünist gençlik örgütünün iki birliğe -işçi gençliğin birliğine ve köylü gençliğin birliğine- parçalanması tehlikesini doğuracaktır. Böyle bir tehlikeyi göz ardı edebilir miyiz? Elbette göz ardı edemeyiz. Özellikle bugünkü durumda, özellikle gelişimimizin bugünkü koşullarında böyle bir parçalanmaya gereksinimimiz var mı? Elbette ki yok. Aksine, şu anda gereksinim duyduğumuz şey, köylü gençliğin uzak tutulması değil, onun Komünist Gençlik Birliği'nin proleter çekirdeğine yaklaştırılmasıdır; ikilik değil, aralarındaki sağlam birliktir.

Üçüncüsü, orta köylü gençliğin delege toplantılarının yaratılması, işçi ve köylü kadınların delege toplantılarının varlığına işaret edilerek savunulamaz. Komünist Gençlik Birliği şahsında kendine has bir

örgüte sahip olan işçi ve köylü gençliğiyle, kendine has örgüte sahip olmayan işçi ve köylü kadınlar aynı potaya konulamayacağı gibi, orta köylü gençliği, işçi sınıfının bir parçasını oluşturan kadın işçiler ile de karıştırılmamalıdır. Orta köylü gençliğin yaptığı delege toplantıları Gençlik Birliği için tehlike oluştururken, işçi ve köylü kadınların delege toplantıları, kimse için bir tehlike oluşturmaz. Çünkü bugün Gençlik Birliği tarzında kendilerine ait özel, kalıcı bir örgütleri yoktur.

Bu nedenle Komünist Gençlik Birliği'nde orta köylü gençliği kucaklayan özel delege toplantıları düzenlenmesini gereksiz buluyorum.

Komünist Gençlik Birliği'nin VI. Kongresi'nin, Komünist Gençlik Birliği çeperinde kırsal kesimde kendini geliştirme çevreleri, tarım grupları vb. biçiminde yardımcı örgütlerin kurulması önerisiyle sınırlı kalmakla doğru davrandığına inanıyorum.

V

Bugünkü koşullarımızda Komünist Gençlik Birliği aktifi için pratik faaliyet ile özenli bir Marksizm ve Leninizm eğitiminin birleştirilmesi mümkün müdür ve bu yönde Komünist Gençlik Birliği'nin örgütleri ve tek tek genç komünistlerin neler yapması gereklidir?

Birincisi, Marksizm ve Leninizm üzerine ufak bir değinmede bulunayım. Sorunun soruluş biçiminden Marksizm ile Leninizmin farklı şeyler olduğu, Marksist olmadan Leninist olunabileceği sanılabilir. Fakat böyle bir kanı kesinlikle doğru değildir. Leninizm, Leninist öğreti eksi Marksizm değildir. Leninizm, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağının Marksizmidir. Başka bir deyişle Leninizm, Marx'ın yarattığı her şeyi, artı Lenin'in Marksizmin hazinesine katkılarıyla Marx'ın yarattıklarından zorunlu ürünü olan her şeyi kapsar (proletarya diktatörlüğü öğretisi, köylü sorunu, ulusal sorun, parti, reformizmin sosyal kökenleri sorunu, komünizmden başlıca sapmalar sorunu vb.) Bu nedenle soruyu, Marksizm *ve* Leninizmden söz ederek değil, Marksizm veya Leninizmden (bunlar temelde bir ve aynıdır) söz ederek sormak daha doğru olurdu.

İkincisi, genç komünist aktifin pratik faaliyeti ile teorik eğitimi ("Leninizmin öğrenimi") *birleştirmeden* Komünist Gençlik Birliği içersinde herhangi sağlıklı bir komünist faaliyetin yürütülmesi tamamen olanaksızdır. Leninizm, bütün ülkelerin işçilerinin devrimci hareketinin deneylerinin genelleştirilmesidir. Bu deneyim günlük faaliyetlerinde, pratikçilerin yollarını aydınlatan kutup yıldızıdır. Pratikçiler bu deneyimi asgari ölçüde edinmediklerinde ne faaliyetlerine güven duyabilirler ne de bu faaliyetin doğru olduğu bilincini taşıyabilirler. Pratikçiler, Leninizmi öğrenmezlerse, Leninizmi benimsemeye çabalamazlarsa, pratik faaliyetlerini vazgeçilmez teorik eğitim ile birleştirme istekleri yoksa, karanlıkta el yordamıyla aranmaya, dolanmaya mahkumdurlar. Bu nedenle Leninizm öğrenimi, Leninist öğrenim, günümüz genç komünist aktifin, sayıları milyonları bulan komünist gençliği, proletarya diktatörlüğü ve komünizm ruhuyla eğitmeye yetenekli, gerçekten Leninist bir aktife dönüşmesinin vazgeçilmez bir önkoşuldur.

Peki, teori ve pratiğin bileşimi, genç komünist aktifin büyük bir iş yükü altında bulunduğu günümüz koşullarında mümkün müdür? Evet mümkündür. Bunun zor bir iş olduğu açıktır. Fakat, işte bu kadar zorunlu olduğundan; bu önkoşullar olmadan Komünist Gençlik Birliği'nde gerçekten Leninist bir aktifin yaratılması olanaksız olduğundan, kesinlikle mümkündür. Biz zorluklardan kaçan ve kolay iş arayan iradesiz insanlar olamayız. Zorluklar, onlara karşı mücadele etmek ve aşmak için vardır. Bolşevikler zorlukları aşmayı öğrenmeselerdi, kapitalizme karşı mücadelelerinde mutlaka bozguna uğrarlardı. Komünist Gençlik Birliği zorluklardan korksaydı bir Komünist Gençlik Birliği olmazdı. Komünist Gençlik Birliği aktifi, devasa bir görev üstlenmiştir. Bu yüzden hedefe doğru giden yolun üstündeki her tür ve bütün zorlukları aşacak gücü de kendisinde bulmalıdır.

Sabırlı ve ısrarlı Leninist öğrenim; bu, gençliğin milyonlarca kitlesini eğer gerçekten proleter devrim ruhuyla yetiştirmek istiyorsa, Komünist Gençlik Birliği aktifinin izlemesi gereken yoldur.

"Leninizmin Sorunları", birinci baskı, sf. 291-298

Komünist Gençlik Birliği'nin Proletarya Diktatörlüğü Sistemindeki Yeri

Daha yukarıda, tarihsel kaçınılmazlığı bakımından, sınıf içeriği bakımından, devlet niteliği bakımından, nihayet kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci olarak tanımlanan bütün bir tarihsel dönem boyunca yerine getireceği yıkıcı ve yaratıcı görevleri bakımından proletarya diktatörlüğünden bahsettim.

Şimdi ise yapısı bakımından, "mekanizması" bakımından, bir bütün olarak "proletarya diktatörlüğü sistemini" (Lenin) oluşturan, yardımları ile proletarya diktatörlüğünün günlük işlerinin yerine getirildiği "volan kayışları", "manivelalar" ve "yönü tayin eden gücün" rolü ve anlamı bakımından proletarya diktatörlüğünden bahsetmeliyiz.

Proletarya diktatörlüğü sistemindeki "volan kayışları" veya "manivelalar" nelerdir? "Yönü tayin eden güç" nasıl bir güçtür? Ne için gerekir?

Manivelalar veya volan kayışları; bunlar, yardımları olmaksızın diktatörlüğün gerçekleşmesinin olanaksız olduğu proletaryanın kitle örgütleridir. Yönü tayin eden güç; bu, proletarya diktatörlüğünün temel, önder gücü olan proletaryanın öncü müfrezesidir.

Bu volan kayışları, manivelalar ve yönü tayin eden güç, bunlar olmaksızın örgütlü ve silahlı sermayeye karşı zafer mücadelesinde, silahsız bir ordu konumuna düşeceğinden proletarya için zorunludur. Bunlar olmaksızın proletaryanın burjuvaziyi yıkma mücadelesinde, iktidarını sağlamlaştırma mücadelesinde, sosyalizmi kurma mücadelesinde kaçınılmaz bir yenilgiye uğrayacağından, bu örgütler proletarya için zorunludur. Bunlar, Bu örgütlerin sistematik yardımı ve öncünün yönü tayin eden gücü, bu koşullar olmadan az buçuk kalıcı ve sağlam bir proletarya diktatörlüğünün kurulmasının olanaksız olduğu için zorunludur.

Bu örgütler nelerdir?

Birincisi, üretim, kültür, eğitim ve benzeri bir dizi örgütlenmeler biçimindeki; merkezlerde ve taşradaki şubeleriyle işçi sendikalarıdır. Her meslekten işçiyi birleştirirler. Bunlar parti örgütleri değildir. Sendikalar, egemen işçi sınıfımızın ortak genel örgütü olarak tanımlanabilir. Sendikalar komünizm okullarıdır. Saflarından yönetimin bütün dallarındaki yöneticilik işleri için en iyi unsurları sağlarlar. İşçi sınıfı içinde gelişmiş ve geri unsurlar arasındaki birliği gerçekleştirirler. İşçi kitlelerini işçi sınıfının öncüsüyle birleştirirler.

İkincisi, merkezde ve taşrada idari, iktisadi kültürel vb. devlet örgütleri biçimindeki sayısız kollarıyla Sovyetler ve bu örgütleri çevreleyen ve onları halkla bütünleştiren, kendiliğinden ortaya çıkmış kitle birlikleridir. Sovyetler şehir ve taşradaki bütün emekçilerin kitle örgütleridir. Bunlar parti örgütleri değildir. Sovyetler, proletarya diktatörlüğünün dolaysız ifadesidir. Proletarya diktatörlüğünün ve sosyalizmin inşasına ilişkin tüm önlemler Sovyetler aracılığıyla uygulanır. Proletarya, köylülüğün devletsel yönetimini Sovyetler yoluyla gerçekleştirir. Sovyetler, milyonlardan oluşan emekçi kitlelerini proletaryanın öncüsüyle birleştirir.

Üçüncüsü, bütün dallarıyla her türden kooperatiflerdir. Bunlar birer kitle örgütüdür, emekçileri öncelikli tüketici ve zamanla da üretici (tarım kooperatifleri) olarak bütünleştiren emekçilerin partisiz bir örgütlenmeleridir. Proletarya diktatörlüğünün sağlamlaştırılmasından sonra yaygın inşa sürecinde özel bir anlam kazanırlar. Proletaryanın öncüsü ile köylü kitlelerinin birleşmesini kolaylaştırırlar ve bu kitlelerin sosyalist inşanın nehir yatağına dahil olmalarının olanağını yaratırlar.

Dördüncüsü, Gençlik Birliği'dir. O, işçi ve köylü gençliğinin kitle örgütüdür, bir parti örgütü değildir ama partiye dayanır. Görevi, genç kuşağın sosyalizm ruhuyla yetiştirilmesinde partiye yardım etmektir. Proletaryanın tüm yönetim dallarındaki diğer bütün kitle örgütleri için genç yedekler sağlar. Gençlik Birliği proletarya diktatörlüğünün sağlamlaştırılmasından sonra proletaryanın yaygın kültür ve eğitim faaliyeti döneminde özel bir önem kazanmıştır.

Nihayet proletaryanın partisi, onun öncü müfrezesi. Gücü, proletaryanın bütün kitle örgütlerindeki en iyi unsurlarını bünyesinde toplamasından oluşur. Amacı, proletaryanın tüm kitle örgütlerinin faaliyetini istisnasız birleştirmek ve faaliyetini tek bir hedefe, proletaryanın kurtuluşu hedefine yöneltmektir. Bütünleştirmesi ve tek bir hedefe yöneltmesi ise mutlak bir zorunluluktur, çünkü bu olmadan proletarya mücadelesinin birliği imkansızdır: Çünkü bu olmadan, iktidar mücadelesinde, sosyalizmi inşa etme mücadelesinde, proleter kitlelerini yönetmek imkansızdır. Proleter kitle örgütlerinin faaliyetini toparlamayı ve yönlendirmeyi ise sadece proletaryanın öncüsü, onun partisi gerçekleştirebilir. Ancak proletaryanın partisi, ancak komünistlerin partisi, proletarya diktatörlüğü sistemindeki ana öncü rolünü uygulamaya yeteneklidir.

Neden?

> "Birincisi, parti, proletaryanın partisiz örgütleriyle dolaysız ilişkide bulunan ve çoğunlukla onları yöneten işçi sınıfının en iyi unsurlarının toplanma merkezi olduğundan; ikincisi, parti, işçi sınıfının en iyi unsurlarının toplanma merkezi olarak sınıfın her türdeki örgütlenmelerini yönetmeye yetenekli liderlerini yetiştirmek için en iyi okul olduğundan; üçüncüsü, parti, işçi sınıfı liderlerinin en iyi okulu oluşuyla deneyimi ve otoritesi ile, proletaryanın mücadelesinin yönetimini merkezileştirmeye ve bu şekilde işçi sınıfının çeşitli partisiz örgütlerini partiyi sınıfa bağlayan yardımcı organlara ve hareket iletici kayışlara dönüştürmeye yetenekli tek örgüt olduğundan."[16]

Parti, proletarya diktatörlüğü sisteminde temel önder güçtür.

"Parti, proletaryanın sınıf birliğinin en yüksek biçimidir." (Lenin)

Yani: Öncelikle üretim alanında partiyi sınıfa bağlayan proletaryanın kitle örgütü olarak sendikalar; öncelikle devlet alanında partiyi emekçilere bağlayan emekçilerin kitle örgütü olarak Sovyetler; öncelikle ekonomi alanında, köylülüğü sosyalist inşaya çekme alanında partiyi köylü kitlelerine bağlayan, köylülüğün kitle örgütü olarak kooperatifler; proletarya öncüsüne yeni kuşağın eğitimi ve

16 Bkz. "Leninizmin Temel İlkeleri"

genç yedeklerin yetiştirilmesinde yardım etmekle sorumlu olan işçi ve köylü gençliğin kitle örgütü olarak Gençlik Birliği; ve sonuçta tüm bu kitle örgütlerini yönetmekle görevli olan proletarya diktatörlüğü sistemindeki temel, yönü tayin eden güç olarak parti; genel olarak diktatörlüğün "mekanizması"nın, "proletarya diktatörlüğü sistemi"nin tablosu budur.

Temel, yönü tayin eden güç olarak parti olmadan az buçuk istikrarlı ve sağlam bir proletarya diktatörlüğü olanaksızdır.

Böylece Lenin'in deyişiyle;

> "Partiyi sınıfla ve kitleyle sıkıca birbirine bağlayan ve partinin önderliği altında sınıfın diktatörlüğünün gerçekleştirildiği, resmi olarak komünist olmayan, esnek ve nispeten geniş, son derece güçlü bir aygıt" ortaya çıkar.17

Elbette bunun anlamı, partinin, sendikaların, Sovyetler'in ve diğer kitle örgütlerinin yerini tutabileceği veya tutması gerektiği değildir. Parti, proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirir. Fakat dolaysız değil, sendikaların, Sovyetlerin ve onların kollarının yardımıyla gerçekleştirir. Bu "volan kayışları" olmadan az buçuk sağlam bir diktatörlük imkansız olurdu.

> Lenin, "diktatörlük, öncüleri en ileri sınıfın kitlelerine, buradan da emekçilerin kitlesine ulaşan birtakım 'volan kayışları' olmadan gerçekleştirilemez" ... "Parti, proletaryanın öncü müfrezesini adeta içine emer ve bu öncü müfreze, proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirir. Ve sendikalar gibi bir temel olmaksızın diktatörlük gerçekleşemez, devletsel işlevler yerine getirilemez. Onlar bir dizi özel kuruluş vardımıyla veni tipte bir aygıtla, vani Sov-yet aygıtı yardımıyla(*) gerçekleştirilmelidir."18

Partinin yönetici rolünün en yüksek ifadesi olarak, örneğin Sovyetler Birliği'nde, proletarya diktatörlüğü ülkesinde, her önemli politik veya örgütsel sorunun partinin yönlendirici direktifleri olmaksızın Sovyetler ve diğer kitle örgütleri tarafından kararlaştırılmadığı olgusu görülmelidir. *Bu anlamda* proletarya diktatörlüğünün, özünde proletaryanın temel öncü gücü olarak proletaryanın

17 Lenin, Tüm Eserler, cilt 25, sf. 232.

18 *Lenin, Tüm Eserler, cilt 26, sf. 82-83*

öncü müfrezesinin 'diktatörlüğü', partisinin "diktatörlüğü" olduğu söylenebilir. Bu konuda Lenin, Komintern'in II. Kongresi'nde şunları söylemiştir:

"Yoldaş Tanner proletarya diktatörlüğünden yana olduğunu, fakat proletarya diktatörlüğünü tam olarak bizim gibi tasavvur etmediğini söylüyor. Proletarya diktatörlüğünden *özünde*[19] proletaryanın örgütü ve sınıf bilinçli azınlığının diktatörlüğünü anladığımızı söylüyor. Gerçekten de, işçi kitlelerinin sürekli sömürüldüğü ve insani yeteneklerini geliştirecek durumda olmadıkları kapitalizm çağında, genellikle, sınıfının ancak bir azınlığını kapsayabilmeleri işçi sınıfı partilerinin en karakteristik özelliğidir. Her kapitalist toplumda, gerçek sınıf bilinçli işçilerin bütün işçilerin azınlığını oluşturdukları gibi, politik parti de ancak sınıfın azınlığını birleştirebilir. Bu nedenle sadece bu bilinçli azınlığın geniş işçi kitlelerini yönetebileceğini ve beraberinde sürükleyebileceğini kavramamız gerekiyor. Ve yoldaş Tanner, partinin bir düşmanı olduğunu söylemesine rağmen aynı zamanda en iyi örgütlenmiş ve en devrimci işçiler azınlığının tüm proletaryaya yol göstermesinden yana olduğunu savunuyorsa, ben de, aramızda gerçekte bir görüş ayrılığının bulunmadığını olmadığını söylüyorum."[20]

"Leninizmin Sorunları", Birinci Baskı, sf. 319-324

19 Vurgular bana ait; J. St.
20 Lenin, Tüm Eserler, cilt 25, sf. 428-429.

Sovyetler Birliği
Leninist Gençlik Birliği
V. Birlik Konferansı'nda konuşma

29 Mart 1927

Yoldaşlar! Sizleri, partimizin Merkez Komitesi adına selamlamama izin verin. Ülkemiz işçi ve köylü gençliğini örgütleme ve politik olarak eğitme gibi zor bir çalışmada sizlere başarılar dilememe izin verin. Komünist Gençlik Birliği daima neferlerimizin ön saflarında yer almıştır. Komünist Gençlik Birliği'nin gelecekte de ön saflarda durmasını ve sosyalizm bayrağını yüksekte tutmasını diliyoruz.

Ve şimdi, selamlamadan sonra, daha biraz önce bazı genç komünist yoldaşlarımızın bahsettiği iki soruna geçmeme izin verin.

İlk sorun, sanayi politikamız sorunudur. Bunlar bir anlamda bizim iç sorunlarımızdır. Ve ikinci sorun, Nankin sorunudur. Burada öncelikle söz konusu olan dış sorunlardır.

Yoldaşlar! Sanayimizin, üzerinde hareket etmesi gereken temel çizgi, gelecekteki adımlarını belirlemesi gerektiği temel çizgi, sanayi üretiminin masraflarını kısıtlama çizgisi, sanayi mallarının satış fiyatlarını sistematik düşürme çizgisidir. Gelişmek istiyorsa, sağlamlaşmak istiyorsa, tarımı peşinden sürüklemek istiyorsa, sosyalist ekonomimizin temelini güçlendirmek ve genişletmek istiyorsa, sanayimizin, üstünde yürümesi gereken yol budur.

Bu çizginin kökeni nedir?

Böyle bir çizgiyi zorunlu ve amaca uygun kılan nedenler nelerdir?

Bu çizgi en azından dört temel nedenle belirlenir.

İlk neden, yüksek fiyatlara dayanan bir sanayinin gerçek bir sanayi olmadığı ve olamayacağıdır. Çünkü böyle bir sanayi, kaçınılmaz olarak yaşama yeteneğine sahip olmayan ve olamayacak olan bir sera bitkisine dönüşecektir. Ancak sistematik olarak mal fiyatlarını indiren bir sanayi; üretim masraflarının sistematik

düşürülmesine dayanan bir sanayi; sırasıyla üretimini, tekniğini ve çalışma düzenini, ekonominin yönetim yöntem ve biçimlerini sistematik olarak iyileştiren bir sanayi; ancak böyle bir sanayi işimize yarar ve kendini geliştirebilir ve sadece o, proletaryayı tam zafere ulaştırabilir.

İkinci neden, sanayimizin iç pazara dayanmasıdır. Kapitalistlerle dış pazarda rekabet edemeyiz, etme olanağımız da yok. İç pazar, sanayimiz için temel pazardır. Buradan ise sanayimizin, iç pazarımızın, bu pazarın kapasitesinin sanayi ürünlerine olan talebe göre geliştiği ve genişlediği ölçüde gelişebileceği ve güçlenebileceği sonucu çıkar. Fakat iç pazarımızın genişlemesini ve kapasitesinin güçlendirilmesini belirleyen neden nedir? Diğer şeylerin yanında, sanayi malları fiyatlarının sistematik olarak düşürülmesiyle yani yukarıda bahsettiğimiz sanayimizin gelişmesinin temel çizgisiyle belirlenir.

Üçüncü neden, sanayi malları fiyatlarının düşürülmesi olmaksızın, sanayi malları fiyatlarının sistematik ucuzlaması olmaksızın, işçi ücretlerinin daha da artırılması için zorunlu olan koşulların ayakta tutulmasının düşünülemeyeceğidir. Birincisi, işçilerin kendileri de sanayi mallarının tüketicisidir, bu nedenle bu malların fiyatlarının düşürülmesi, gerçek ücretin korunması ve artması için büyük önem taşımak zorundadır. İkincisi, sanayi malları fiyatlarının düşürülmesi, tarımsal ürünlerin fiyatlarının korunmasını belirler ki, bu da aynı şekilde, bunların şehirlerdeki başlıca tüketicileri olan işçilerin gerçek ücretlerinin korunması ve artışı için büyük önem taşımak zorundadır. Sosyalist devletimiz işçi ücretlerinin sistematik artışından vazgeçebilir mi? Hayır, vazgeçemez. Fakat buradan, sanayi malları fiyatlarının sistematik düşürülmesinin, işçi sınıfının yaşam düzeyinin sürekli yükselişinin vazgeçilmez önkoşulu olduğu sonucu çıkar.

Son olarak dördüncü neden, sanayi malları fiyatları düşürülmeden, ülkemiz proletarya diktatörlüğünün temelini oluşturan proletarya ile köylülük arasındaki, sanayi ile tarımsal ekonomi arasındaki birliği ayakta tutamayacağımızdır. Köylünün sanayi ürünleri, manifaktür ürünleri, makineler vb. için fazlasıyla para ödediğini

biliyorsunuz. Bu durumun köylülük arasında ciddi hoşnutsuzluklar doğurduğunu ve tarımın gelişmesini zorlaştırdığını biliyorsunuz. Buradan çıkan sonuç nedir? Buradan tek bir şey çıkar, o da işçi sınıfıyla köylülüğün birliğini ve ittifakını gerçekten korumak ve tarımı geliştirmek istiyorsak sanayi ürünleri fiyatlarını sistematik olarak düşüren bir politika izlememiz gerektiğidir.

Fakat sanayi üretim maliyetini ve malların satış fiyatlarını düşürme politikasını olanaklı ve tamamıyla uygulanabilir hale getirmek için ne gerekir? Bunun için, üretim tekniğinde, iş yerlerindeki çalışma düzeninde köklü düzeltmelere ve tüm ekonomi aygıtının köklü bir şekilde iyileştirilmesi ve basitleştirilmesine, ekonomi aygıtındaki bürokrasiye karşı kararlı bir mücadeleye ihtiyaç vardır. Bütün bunların anlamı, üretimin ve ekonomi yönetiminin sosyalist bir rasyonalizasyonudur. Sanayimiz, gelişiminin öyle bir evresine girdi ki daha yeni, iyi bir tekniğin uygulanması, daha yeni ve iyi bir çalışma organizasyonunun uygulanması, ekonomi aygıtının basitleştirilmesi ve ucuzlaması olmadan, emek üretkenliğinin ciddi büyümesi ve sanayi üretim maliyetinin sistematik düşüşü imkansız hale gelecektir. Bütün bunlara, sadece emek üretkenliğini yükseltmek ve sanayi malları fiyatlarının düşüşü için ihtiyaç duymuyoruz, aynı zamanda sanayimizin gelişimi ve genişlemesi için bu temelde hedeflenen tasarruflar için de ihtiyaç duyuyoruz. İşte bu nedenle üretimin ve ekonomi yönetiminin sosyalist rasyonalizasyonuna ihtiyacımız var.

Böylece birbirine bağlı halkalardan oluşan bir zincir oluşmaktadır: Sanayi üretim maliyetini ve malların satış fiyatlarını sistematik bir şekilde düşürmeden sanayiyi geliştiremeyiz; fakat sanayi mallarının fiyatları, yeni teknikler, çalışma organizasyonuna ilişkin yeni biçimler, ekonominin idaresinde yeni, basitleştirilmiş yöntemler uygulanmadan düşürülemez. Bu nedenle üretimin ve ekonominin yönetiminin sosyalist rasyonalizasyonu sorunu, günümüzün belirleyici sorunlarından biridir.

Bu yüzden Partimiz Merkez Komitesi'nin üretimin ve ekonomi yönetiminin rasyonalizasyonuna ilişkin kısa süre önce aldığı kara-

rın, partimizin sanayi politikasının gelecek dönemini belirleyen en önemli kararlarından olduğunu düşünüyorum.

Rasyonalizasyonun, aralarında gençlik de olmak üzere, işçi gruplarının bazı geçici fedakârlıklarını gerektirdiği söyleniyor. Yoldaşlar, bu doğrudur. Devrimimizin tarihinden biliyoruz ki, ülkemiz işçi sınıfı genelinin çıkarı için, işçi sınıfının tek tek grupları, bazı fedakârlıklar yapmadan hiçbir büyük adımın atılması mümkün değildir. Günümüzün önemsiz özverileriyle iç savaş döneminde yapılmış büyük özverilerin hiçbir şekilde karşılaştırılamaz olmasına karşın, iç savaşı hatırlamak yeter. Bu özverilerin karşılığının şimdiden fazlasıyla alındığını görüyorsunuz. Şimdiki önemsiz fedakârlıkların da en yakın gelecekte karşılıklarının alınacağını kanıtlamak, herhalde gereksiz olacaktır. Bundan dolayı işçi sınıfının genelinin çıkarları için bazı önemsiz fedakârlıklardan kaçınmamamız gerektiğini düşünüyorum.

Komünist Gençlik Birliği daima savaşçılarımızın en ön saflarında yer almıştır. Onun, devrimci yaşamımızdaki olayların ardında kaldığı tek bir durumu bilmiyorum. Komünist Gençlik Birliği'nin şimdi de sosyalist rasyonalizasyon sorununda üstüne düşeni yerine getireceğinden şüphe etmiyorum.

Şimdi, ikinci soruna geçmeme izin verin; Nankin olayları sorununa. Nankin olaylarının bizim için beklenmedik bir şey olamayacağını düşünüyorum. Emperyalizm zor kullanmadan ve talan etmeden, kan dökmeden ve katletmeden yaşayamaz; o bu nedenle emperyalizmdir. Bundan dolayı Nankin olayları bizim için beklenmedik bir şey olamaz.

Nankin olayları neye tanıklık eder?

Politik anlamı nedir?

Bu olaylar, emperyalizmin politikasının bir değişikliğe girdiğine işaret etmektedir: Çin halkına karşı silahlı barıştan silahlı savaşa doğru bir değişim. Nanking olaylarına kadar emperyalizm, amaçlarını, barış ve diğer ülkelerin içişlerine karışmamak üstüne vakarlı konuşmalarla, "uygarlık" ve "insan sevgisi" maskesiyle, Milletler

Cemiyeti'yle vb. gizlemeye çalışıyordu. Nankin olaylarından sonra emperyalizm, hem vakarlı konuşmaları hem de içişlerine karışmama ve Milletler Cemiyeti gibi tüm diğer maskelerini de bir kenara attı. Emperyalizm şimdi bir haydut ve zalimin tüm çıplaklığıyla bütün dünya önünde duruyor.

Böylece burjuva pasifizmine başka yıkıcı bir darbe indirilmiştir. Çünkü şimdi emperyalist pasifizmin Boncour, Breitscheid vb. gibi hatipleri Nankin halkının katledilmesi gerçeğinin karşısına yalancı pasifist gevezeliklerinden başka ne koyabilirler ki?

Milletler Cemiyeti yeni bir tokat yemiştir. Çünkü Milletler Cemiyeti'nin, bir üyesinin diğer bir üyenin halkını katletmesi karşısında sanki kendisini ilgilendirmiyormuş gibi suskun kalmasını, emperyalizmin uşaklarından başka kim normal karşılayabilir?

Şanghay'a askeri birliklerin sevk edilmesini, Çin halkına karşı silahlı saldırıların bir ön hazırlığı olarak değerlendiren partimizin haklı olduğu kanıtlandı. Çünkü ancak körler, bugün emperyalizmin, Şanghay'daki askeri birliklerine, "laftan", "uygulamaya" geçiş için ihtiyacı olduğunu göremez.

Nankin olaylarının anlamı budur.

Nankin serüvenini göze alırken emperyalistlerin niyeti ne olabilirdi?

Emperyalistler, maskelerini kendi elleriyle çıkararak ve Nankin'de topları devreye sokarak, tarihin çarkını geriye döndürmeyi, bütün ülkelerde büyüyen devrimci harekete bir son hazırlamayı ve uluslararası kapitalizmin savaş öncesi göreli istikrarını yeniden kurmayı istemiş olabilirler. Kapitalizmin emperyalist savaştan onulmaz yaralarla çıktığı bilinmektedir. On yıl önce SSCB'nin işçileri ve köylülerinin, sermaye cephesini yardıkları ve onulmaz bir gedik açtıkları bilinmektedir. Emperyalist savaşın sömürge ve bağımlı ülkelerde emperyalist egemenliğin temellerini sarstığı bilinmektedir. Şimdi, Ekim'den on yıl sonra, Çinli işçi ve köylülerin de sermaye cephesini yarmaya başladıkları biliniyor, sonuçta onu tümüyle yarmayacakları düşüncesine kapılmak için hiçbir neden olamaz. Yani

emperyalistlerin bütün bunları bir hamleyle yok etmek ve "tarihte yeni bir sayfa" açmak istemiş olmaları mümkündür. Ve bunu gerçekten istedilerse, o zaman ıskaladıklarını söylemek gerek. Çünkü sadece saf kimseler, topların yasalarının tarihin yasalarından güçlü olduğuna, Nankin'de katliamlar aracılığıyla tarihin çarkının geriye döndürülebileceğine inanabilirler.

Emperyalistlerin Nankin'e ateş yağdırmakla ezilenleri, kurtuluş mücadelesi veren diğer ülke halklarını korkutmayı düşündükleri, onlara bir anlamda, Nankin size ders olsun, mesajını vermek istemiş olmaları mümkündür. Bu hiç de olasılık dışı değildir yoldaşlar. Yıldırma politikasının temelleri, emperyalizmin tarihinde yatar. Bu politikanın işe yaramadığı ve amacına ulaşamadığından ise hiç şüphe yoktur. Bu politikayı zamanında Rus Çarlığı başarıyla uyguladı. Fakat neyle son buldu? Çarlığın kesin çöküşüyle son bulduğunu biliyorsunuz.

Ve son olarak, Nankin'de ateş açtıklarında, emperyalistlerin; birincisi, güney birliklerinin ilerleyişini ve Çin'in birleşmesini engellemeye çalışarak, ikincisi imtiyazlar üzerine Hankou'daki görüşmelerdeki şartların yerine getirilmesini engellemeye çalışarak Çin devrimini tam kalbinden vurmayı düşünmüş olmaları mümkündür. Bu kesinlikle mümkün, ayrıca da kuvvetle muhtemeldir. Emperyalistlerin birleşik bir Çin'e karşı oldukları ve "daha başarılı manevra yapabilmek" için iki ayrı Çin'le muhatap olmayı yeğlediklerini -bunu kapitalist basın birden çok defalar ağzından kaçırmıştır- Şanghaylılara ve diğer imtiyazlılara gelince, birçok emperyalistin Hankou'da hazırlanan ve onaylanan şartlara "sıcak bakmadıkları"ndan şüphe edilemez. Ve şimdi, Nankin'de ateş açmakla emperyalistler, ulusal hükümetle görüşmelerini, bundan sonra, topların baskısı ve refakati altında sürdürmeyi yeğlediklerini söylemek istediler; emperyalistlerin müzik zevki böyledir işte. Bu tuhaf müziğin, yamyamların müziğini çağrıştırması, anlaşılan emperyalistleri pek rahatsız etmiyor... Amaçlarına ulaşıp ulaşmayacaklarını yakın gelecek gösterecektir. Bu arada bugüne kadar sadece bir tek şeye ulaştıkları belirtilmelidir: Çinlilerin emperyalistlere

duydukları nefretin derinleşmesine, Kuomintang güçlerinin birleşmelerine ve Çin'deki devrimci hareketin sola doğru yeni bir adım atmasına.

Şimdilik umduklarının tersi sonuçlar elde ettikleri kuşku götürmez.

Böylece emperyalistlerin Nankin'de ateş açmakla bir şeyi amaçladıkları fakat gerçekte başka bir şeyi; amaçladıklarının tam tersini elde ettikleri sonucu çıkıyor.

Bunlar Nankin olaylarının sonuç ve perspektifleridir.

Bu, muhafazakarlar kampındaki bilgiçlerin politikasıdır.

Boşuna dememişler: Tanrılar kimi mahvetmek istiyorlarsa onun aklını alırlar.

SBLKGB'nin V Birlik Konferansı
Tutanak, sf. 311-315

Sovyetler Birliği Leninist Komünist Gençlik Birliği'nin VIII. Birlik Kongresi'nde Konuşma

16 Mayıs 1928

Yoldaşlar! Kongrelerde, insan genellikle kazanımlar hakkında konuşmaya eğilimlidir. Kazanımlar elde ettiğimize kuşku yok. Bunlar, bu kazanımlar, elbette küçük değildir ve onları saklamamız için hiçbir neden de yoktur. Fakat yoldaşlar, bizde son zamanlarda kazanımlar üstüne artık usandıracak kadar çok konuşuldu. Öyle ki, söylenenleri tekrarlamaya insanın hevesi kaçıyor. Bu nedenle genel alışkanlığı bozmama ve size kazanımlarımız üstüne değil, zaaflarımız ve bu zaaflarla ilişkili olarak görevlerimiz hakkında birkaç söz söylememe izin verin.

Yoldaşlar, iç yapılanmamızın sorunlarını kapsayan görevleri kastediyorum.

Bu görevler üç soruna denk gelir: Politik faaliyet çizgimiz sorunu, genelde geniş halk kitlelerinin özelde işçi sınıfının faaliyetinin ve de bürokrasiye karşı mücadelenin yükseltilmesi sorunu ve nihayet, iktisadi inşamıza yeni kadroların yetiştirilmesi sorunu.

1. İşçi Sınıfının Mücadele Azmini Güçlendirin

Birinci sorunla başlayalım. Günümüzün karakteristik özelliği, beş yıldır barışçıl gelişme koşulları içinde yapılanmamızdır. Barışçıl gelişmeden, sadece dış düşmanlarla bir savaşın olmayışını değil, aynı zamanda ülke içinde iç savaş unsurlarının olmayışını da kastediyorum. İşte buna, inşamızın barışçıl gelişme koşulları adını veriyoruz. Bu barışçıl gelişme koşullarını elde etmek için üç yıl boyunca tüm dünya kapitalistleriyle savaştığımızı biliyorsunuz. Bu koşulları fethederek elde ettiğimizi biliyorsunuz ve biz buna en büyük kazanımımız olarak bakıyoruz. Fakat yoldaşlar bu kazanım da dahil

her kazanımın olumsuz yanları da vardır. Barışçıl inşa koşullarının yaratılması bizde izler bırakmadı değil. Faaliyetimize, görevlilerimize ve onların psikolojilerine damgasını vurdu. Bu beş yılda düz bir çizgide, adeta raylar üstündeymişiz gibi ilerledik. Bununla eşgüdümlü olarak bir dizi militanımız, sanki her şey yağdan kıl çekercesine kolay oluyormuş gibi, sanki ekspres bir trendeymişiz ve aktarma yapmadan onu doğrudan sosyalizmin içine doğru sürüyormuşuz gibi bir havaya kapıldı. "Kendiliğinden yürüme" teorisi, "her şeyi şansa bırakma" teorisi, "her şey kendiliğinden düzene girer", bizde artık sınıfların var olmadığı, düşmanlarımızın sakinleştiği ve bizde her şeyin teklemeden yürüdüğü teorisi bu zeminde oluştu. Atıllığa, letarjiye[21] belli bir eğilim buradan kaynaklanıyor. İşte bu letarji psikolojisi, faaliyetteki bu kendiliğinden yürüme psikolojisi "barışçı" gelişim evresinin olumsuz yanıdır.

Bu tür bir ruh halinin barındırdığı tehlike neden oluşur? İşçi sınıfının bakışını bulanıklaştırmasından, düşmanlarını görmesini engellemesinden, düşmanların zaafları üstüne parlak konuşmalarla işçi sınıfını uyuşturmasından ve mücadele azmini zayıflatmasından oluşur.

Partimizde bir milyon, Komünist Gençlik Birliği'nde iki milyon, sendikalarda on milyon insanımızın varlığıyla, düşmana karşı zaferin garantiye alınmış olduğu biçiminde bir rehavete kapılmamak gerekir. Bu doğru değildir yoldaşlar. Tarih en büyük orduların kendini beğenmişlikleri yüzünden, güçlerine fazlasıyla güvendiklerinden, düşmanın gücünü küçümsediklerinden, rehavete izin verdiklerinden, mücadele azimlerini yitirdikleri için bozguna uğratıldıklarını ve en kritik anda gafil avlandıklarını öğretir. Tarihin derslerini dikkate almazsa, sınıfının mücadele azmini gün be gün çelikleştirmezse en büyük parti gafil avlanabilir, en büyük parti bozguna uğrayabilir. Gafil avlanmak olağanüstü tehlikelidir yoldaşlar. Gafil avlanmak; bunun anlamı bir "sürprize" kurban gitmektir, düşman karşısında paniğe kurban gitmektir. Panik ise çöküşe, yenilgiye ve bozguna götürür. Sizlere iç savaş zamanlarında, büyük askeri

21 Letarji - Yaşama işlevlerinin çok zayıfladığı, çok derin ve sürekli patolojik uyku durumu. -çev.

birliklerin yeterli mücadele azmine sahip olmadıklarını, küçük bölüklerin büyük askeri birlikleri tamamıyla yendiği ordularımızın yaşamından birçok örnekle anlatabilirim. Size 1920'de en az 5 bin kılıca sahip üç süvari tümeninin, sadece gafil avlandıkları için, tanımadıkları, sayıca sınırlı ve kendilerini rehavete bırakmasalar bir çırpıda yenebilecekleri düşman önünde paniğe kapıldıklarından bir tek piyade bataryası tarafından nasıl yenilgiye uğratıldıklarını ve tam anlamıyla kaçışa sürüklendiklerini anlatabilirim.

Aynı şey partimiz, Komünist Gençlik Birliğimiz, sendikalarımız, genel olarak tüm güçlerimiz için geçerlidir. Bizde artık sınıf düşmanlarının kalmadığı, ve tümüyle ortadan kaldırıldıkları, tasfiye edildikleri doğru değildir. Hayır yoldaşlar, sınıf düşmanlarımız varlığını sürdürüyorlar. Ve sadece var olmakla kalmıyorlar, aksine, büyüyor ve Sovyet iktidarının karşısına çıkmaya çalışıyorlar. Buna, köylerdeki kapitalist unsurların Sovyet iktidarının politikasını baltalamayı denediği bu kış, malzeme temininde çektiğimiz zorluklar işaret ediyor. Buna, uluslararası sermaye ile ülkemiz burjuvazisinin Sovyet iktidarına karşı ortak çıkışlarının ifadesi olan Şahti Olayı[22] tanıklık ediyor. Yine buna, iç ve dış politika alanından bildiğiniz ve burada daha fazla üzerinde durmam gerekmeyen sayısızca olgu tanıklık ediyor. İşçi sınıfının sınıf düşmanları hakkında susulmamalıdır. İşçi sınıfının düşmanlarının gücünü küçümsemek bir cinayet olurdu. Özellikle şimdi, işçi sınıfının savaş gücünü düşüren rehavet ve kendiliğinden yürüme teorisinin belli bir zemin oluşturduğu bu barışçıl gelişme dönemimizde, bunlar hakkında susulamaz. Malzeme temini krizinin ve Şahti Olayı'nın devasa eğitici anlamı, tüm örgütlerimizi sarsarak kendiliğinden yürüme teorisini yıkmış olması ve işçi sınıfının, onlara karşı uyanıklığını, devrimci ruhunu ve mücadele azmini güçlendirmesi gereken, uyumayan sınıf düşmanlarımızın varlığının altını bir kez daha çizmesinden oluşur.

Bu nedenle partinin öncelikli görevi, *günlük faaliyetinin politik*

22 Şahti Olayı ile, Şahti kazasında ve Donetsk havzasının diğer kazalarında, burjuva uzmanların karşıdevrimci bir örgütün zararlı faaliyetleri kastediliyor. Bu örgüt, 1928 yılının başında açığa çıkarıldı.

çizgisi, işçi sınıfının sınıf düşmanlarına karşı mücadele azminin güçlendirilmesidir.

Komünist Gençlik Birliği'nin bugünkü kongresinin ve özellikle "Komsomolskaya Pravda"nın bu göreve her zamankinden daha yakın durduklarını dikkate almalıyız. Konuşmacıların açıklamalarında ve "Komsomolskaya Pravda"daki makalelerde sorunun vurgulandığını biliyorsunuz. Yoldaşlar, bu çok iyi. Ancak bu soruna dönemsel ve geçici olarak bakılmamalıdır. Çünkü proletaryanın mücadele azminin güçlendirilmesi görevi, ülkemizde sınıflar var oldukça ve kapitalistlerin kuşatması altında bulunduğumuz sürece tüm faaliyetimize dahil olması gereken bir görevdir.

2. Kitle Eleştirisini Tabandan Örgütleyin

İkinci sorun, bürokratizme karşı mücadele etme görevine, eksikliklerimize karşı kitle eleştirisini örgütlemek, kitle denetimini tabandan örgütlemek görevine ilişkindir. İlerleyişimizin en kötü düşmanlarından biri bürokratizmdir. Tüm örgütlerimizde varlığını koruyor: Parti örgütlerinde, Komünist Gençlik Birliği'nde, sendikalarda, iktisadi kuruluşlarda. Bürokratlardan bahsedildiğinde, genelde karikatürlerimizde alışılmış olarak gözlüklü insanlar biçiminde resmedilen, eski partisiz memurlar parmakla işaret edilir. Bu yeterince doğru değildir yoldaşlar. Söz konusu olan, sadece eski bürokratlar olsaydı, bürokratizme karşı mücadelemiz çok kolay olurdu. Kötü olansa, eski tipte bürokratların hiç de söz konusu olmadığıdır. Yoldaşlar, söz konusu olan yeni tipte bürokratlardır, söz konusu olan Sovyet iktidarına eğilim duyan bürokratlardır, nihayet söz konusu olan komünistlerin saflarındaki bürokratlardır. Komünist bürokrat, bürokratların en tehlikeli türüdür. Neden? Çünkü bürokratizmini parti üyesi adı altında gizler. Ve ne yazık ki, bu tür komünist bürokratlarımız az değildir.

Parti örgütlerimizi ele alalım. Şüphesiz, Smolensk olayı, Artemovsk olayı vb. üzerine yazılanları okudunuz. Bütün bunlar tesadüf müdür? Parti örgütlerimizin bazı organlarında o moral çöküntüsüne yol açan rezil olaylar neyle açıklanabilir? Orada parti tekelinin ifrata

vardırılmasıyla, tabandaki eleştiri sesinin tabanda boğulmasıyla, parti içi demokrasinin bertaraf edilmesiyle, bürokratizmin üretilmesiyle. Bu musibetle nasıl mücadele edilmelidir? Bu soruna karşı, parti kitlelerinin tabandan denetimini örgütlemekten, parti içi demokrasiyi yaymaktan başka bir çarenin olmadığı ve olamayacağı düşüncesindeyim. Parti kitlelerinin, çökmüş unsurlara karşı öfkelerini uyandırmak gerektiğine ve onlara böyle unsurları cehenneme yollama olanağını vermeye karşı ne itirazımız olabilir? Buna itiraz etmek zordur.

Ya da örnek olarak Komünist Gençlik Birliği'ni alın. Komünist Gençlik Birliği'nde orada burada, kesinlikle mücadele edilmesi gereken, tamamıyla çökmüş unsurların bulunduğunu elbette reddetmeyeceksiniz. Ama çökmüş unsurları bir kenara bırakalım. Komünist Gençlik Birliği içindeki tek tek bireyler üzerinden ilkesiz grup çekişmelerini, Komünist Gençlik Birliği atmosferini zehirleyen son çekişme olayını ele alalım. Komünist Gençlik Birliği'nde "Kosirevistler" ve "Sobolevistler" dilediğince bulunabilirken, Marksistlerin idare lambasıyla aranmak zorunda kalınması nasıl açıklanabilir? Bu gerçek, Komünist Gençlik Birliği'nin bazı üst düzey organlarında bir bürokratik kemikleşme süreci yaşandığına işaret emiyorsa neye işaret ediyor? Ya sendikalar? Sendikalarda bürokrasinin gerekenden çok olduğunu kim reddedebilir? Fabrikalarda üretim danışma komisyonlarımız var, sendikalarımızda geçici denetim komisyonlarımız var. Bu örgütlerin görevi, kitleleri uyandırmak, eksikliklerimizi ortaya çıkarmak ve inşamızın ilerlemesinin yollarını göstermektedir. Bu örgütler bizde neden gelişmiyor? Neden damarlarında kanları kaynamıyor? Sendikalardakine ek olarak parti örgütlerindeki bürokratizmin işçi sınıfının bu olağanüstü örgütlerinin gelişimini engellediği açık değil midir?

Son olarak iktisadi kuruluşlarımız. İktisadi kuruluşlarımızın bürokrasiden muzdarip olduklarını kim reddedebilir? Sadece Şahti Olayı'nı ele alın. Şahti Olayı, iktisadi kuruluşlarımızın ileriye yürümediklerini, aksine, emekledikleri, neredeyse yerlerinden kıpırdamadıklarını göstermiyor mu?

Tüm bu örgütlerdeki bürokratizme nasıl son verilebilir?

Bunun için bir tek yol vardır: Tabandan denetimin örgütlenmesi, kurumlarımızın bürokratizmine, eksikliklerine karşı, hatalarına karşı, işçi sınıfının milyonları bulan kitlesinin eleştirisinin örgütlenmesidir.

Örgütlerimizde bürokratik tahriplere karşı milyonların öfkesini uyandırmakla, geçmişte katkıları olan, şimdiyse bürokrasi hastalığına kapılan bazı yoldaşlarımızı da sert bir şekilde silkelemek zorunda kalacağımızı biliyorum. Fakat bu bizi, tabandan denetimin örgütlenmesi faaliyetinden alıkoyabilir mi? Bu olamaz ve olmamalıdır. Eski katkıları için onlara saygı duyulmalıdır. Fakat yeni hatalar ve bürokratizm yüzünden onlara bir şamar atılabilir. Başka türlüsü nasıl olabilir ki? Davamızın çıkarına ise, bu neden yapılmasın?

Yukarının eleştirisinden, işçi ve köylü denetiminin eleştirisinden, partimiz MK'sının eleştirisinden vb. bahsediliyor. Tüm bunlar elbette iyidir. Fakat hiç de yeterli değildir. Bundan daha fazlası gereklidir, şimdi ana mesele kesinlikle bundan ibaret değildir. Şimdi esas mesele, genel olarak bürokratizme karşı, özel olarak da faaliyetimizdeki eksikliklere karşı eleştirinin tabandan gelen en geniş dalgasını hayata geçirmektir. Ancak ikili bir baskıyı örgütlersek -üsten ve alttan baskıyı- ancak ağırlığı tabandan gelen eleştiriye verirsek başarılı bir mücadele ve bürokratizmin kökünün kurutulmasını bekleyebiliriz. Sadece önderlerin inşanın deneyimlerine sahip olduğunu sanmak yanlış olur. Yoldaşlar bu yanlıştır. Ekonomimizi inşa eden işçilerin milyonlar kitlesi, gün be gün, bizim için önderlerin deneyiminden daha az değerli olmayan devasa bir kalkınma deneyimi biriktiriyor. Tabandan kitle eleştirisine, tabandan denetime milyonların bu deneyiminin kaybolmaması, değerlendirilmesi ve hayata geçmesi için de ihtiyacımız var.

Bundan dolayı partinin öncelikli görevi; bürokratizme karşı amansız mücadele, kitle eleştirisinin tabandan örgütlenmesi, eksikliklerimizi gidermeye yönelik pratik kararlarda bu eleştirilerin gözetilmesidir.

Komünist Gençlik Birliğinin ve özellikle "Komsomolskaya Pravda"nın bu görevin önemini dikkate almadıkları söylenemez.

Sözünü ettiğimiz eksiklik, bu görevin sıklıkla sonuna kadar yürütülmemesidir.

Onu sonuna kadar yürütmek için ise sadece eleştirileri dikkate almak gerekmiyor, aksine, eleştirinin sonuçlarını ve de eleştiri sonucu gerçekleşen ilerlemeleri de dikkate almak gerekiyor.

3. Gençlik Bilime Hakim Olmalıdır

Üçüncü görev, sosyalist inşa için yeni kadrolarının örgütlenmesine ilişkindir.

Yoldaşlar, önümüzde halk ekonomimizin dönüştürülmesinin devasa görevleri duruyor. Tarım alanında büyük, birleşmiş, toplumsallaştırılmış ekonominin temelini yaratmakla görevliyiz. Yoldaş Molotov ve Baumann'ın bugünkü açıklamalarından Sovyet iktidarının, önüne küçük, dağılmış köylü ekonomilerini kolektif ekonomileriyle birleştirmek ve yeni, büyük Sovyet tahıl çiftlikleri yaratmak gibi olağanüstü zor bir görev koyduğunu biliyor olmalısınız. Bunlar çözülmedikçe, ciddi ve hızlı bir gelişmenin beklenemeyeceği görevlerdir. Sovyet iktidarı sanayide en büyük ve en yoğun üretime dayanırken, tarımda, son derece dağınık ve meta üretiminin ancak kısmen gerçekleştiği ekim alanlarına, savaş öncesi normlara ulaşmasına rağmen savaş öncesi üretimden çok daha az tahıl getiren küçük köylü ekonomilerine dayanıyor. Bunlar gelecekte tahıl üretimi alanındaki her türlü zorluğun temelini oluşturuyor. Bu durumdan çıkabilmek için tarımda, toplumsallaştırılmış büyük üretimin enerjik örgütlenmesine girişilmelidir. Ancak büyük bir üretim örgütlemek için tarım bilimine hakim olmak gerekir. Ona hakim olmak içinse onu öğrenmek gerekir. Bu arada tarım bilimine hakim olan insan sayısı görülmedik şekilde sınırlıdır. Yeni toplumsallaştırılmış tarımın kuruluşu için yeni genç kadroları yetiştirme görevi bu nedene dayanır.

Sanayi alanında bizde durum çok daha iyidir. Fakat burada da ilerleyişimizi, yeni inşa kadrolarımızın yetersizliği engelliyor. Şahti Olayı'nı anımsamak; sosyalist sanayi için yeni inşa kadroları soru-

nunun yakıcılığını görebilmek için yeterlidir. Elbette sanayi kuruluşumuz için kıdemli uzmanlarımız var. Ancak birincisi, elimizde bunlardan çok az var; ikincisi, hepsi yeni sanayiyi kurmaya hevesli değiller; üçüncüsü, birçoğu inşanın yeni sorunlarını kavrayamıyorlar; dördüncüsü, büyük çoğunluğu artık yaşlanmıştır ve devreden çıkmaktadırlar. İşimizi ileriye götürmek için hızla işçi sınıfından gelen, komünistlerden oluşan yeni uzman kadrolar yaratmak zorundayız.

Hem tarımda hem de sanayide inşaya katılmak isteyen ve inşayı yönetmeyi isteyen yeterince insanımız vardır. Fakat inşa işinden ve kuruluşu yönetmekten anlayan insanımız son derece azdır. Bu alandaki bilgisizliğimiz fazlasıyla büyüktür. Dahası kültürsüzlüğümüzü övmeye hazır insanlar vardır. Biri okumayı bilmeyen veya doğru yazamayan biriyse o zaman geri kalmışlığıyla övünür; böylece o "tezgahtan yetişme" bir işçidir, ona saygı gösterilir ve değer verilir. Fakat eğer kültürsüzlükten gelip okuma ve yazmayı öğrenmişse, bilime hakim olmuşsa, o zaman o bir yabancıdır, o zaman kendini kitlelerden "koparmış"tır, işçi olmayı bırakmıştır. Bu barbarlığı ve yabaniliği ortadan kaldırmadıkça ileriye doğru tek bir adım atamayacağımızı düşünüyorum. İşçi sınıfı, kendi aydınlarını yaratmayı başarmazsa, bilime hakim olmazsa ve ekonomiyi bilimsel temelde idare etmeyi bilmezse, ülkenin gerçek hakimi olamaz. Yoldaşlar, şimdi mücadele koşullarının iç savaş dönemindeki koşullardan farklı olduğunu kavramak gerekiyor. İç savaş döneminde düşman mevzileri cesaret ile, gözü peklikle, bir süvari hücumu ile ele geçirilebiliyordu. Bugün ekonominin barışçıl inşası koşullarında, süvari hücumları ancak zarar verir. Cesaret ve gözü pekliğe eskisi kadar ihtiyaç var. Fakat salt cesaret ve gözü peklikle pek ileriye gidilemez. Şimdi düşmanı yenmek için sanayiyi, tarımı, ulaşımı, ticareti kurmayı bilmek gerekiyor, ticarete karşı tepeden bakan ve kibirli küçümseyişten uzaklaşmak gerekiyor.

Kurmak için bir şey bilmek gerek, bilime hakim olmak gerek, bir şeyi bilmek içinse öğrenmek gerek. Israrla ve sabırla öğrenmek. Her şeyden öğrenmek; düşmanlardan olduğu kadar dostlardan

da ama özellikle düşmanlardan. Dişimizi sıkarak öğrenmek, düşmanlarımızın bize, bilgisizliğimize, geriliğimize güleceklerinden korkmadan öğrenmek. Önümüzde bir kale duruyor. Bu kalenin adı, sayısız dallarıyla "bilim"dir. Bu kaleyi her ne pahasına olursa olsun zaptetmeliyiz. Yeni yaşamın kurucusu olmayı istiyorsa, eski kadrolardan nöbeti gerçekten devralmak istiyorsa, bu kaleyi gençlik zaptetmelidir.

Şimdi kendimizi her şey üstüne biraz laf etmeyi bilen genel komünist kadrolarla, genel Bolşevik kadrolarla sınırlayamayız. Amatörlük ve bilgiçlik şimdi bizim için ayak bağıdır. Şu anda ihtiyacımız olan metal sanayisi, tekstil sanayisi, yakıt sanayisi, kimya, tarım, ulaşım, ticaret, muhasebecilik vb. alanlarda Bolşevik uzmanlara sahip olmaktır.

Şimdi, çeşitli bilim dallarına hakim olan Bolşeviklerden oluşan koca gruplara, yüzlerce binlerce kadroya ihtiyacımız var. Bu olmadan ülkemizin sosyalist inşasında hızlı tempodan söz edilemez. Bu olmadan, gelişmiş kapitalist ülkeleri yakalamaktan ve geçmeyi başarmaktan söz etmek mümkün değildir.

Bilime hakim olmak, bütün bilim alanlarında yeni Bolşevik uzman kadrolar yetiştirmek, öğrenmek, öğrenmek, en ısrarlı şekilde öğrenmek; şimdi görev budur. Bilimin devrimci gençlik tarafından fethedilmesidir. Yoldaşlar, şimdi ihtiyacımız olan budur.

SBLKGB'nin VIII. Kongresi
Tutanak, sf. 256-260, Rusça.

Merkez Komitesi'nin SBKP(B) XVI. Kongresi'ne Sunduğu Siyasi Rapor'dan

27 Haziran 1930

... Parti ayrıca, geniş kapsamlı sosyalist bir yarışma ve işyerlerindeki kitlelerin çalışma atılımını örgütledi. 16. Parti Konferansı'nın yarışma için çağrısı, hareketi başlattı. Hücum tugayları onları daha ileriye götürüyor. Leninist Komünist Gençlik Birliği ve önderlik ettiği işçi gençlik, hücum tugayları ve yarışma eserini belirleyici zaferlerle taçlandırıyor. Burada devrimci gençliğimizin olağanüstü bir rol oynadığı bilinmelidir. Fabrika ve işyerlerinin sosyalist yarışması, yüz binlerce işçinin yarışma sonucu ulaştığı sonuçlar, hücum tugayları hareketinin geniş yayılımı hakkında karşılıklı çağrıların bugün inşamızın en önemli gerçeklerinden biri, hatta en önemli gerçeği olduğu hakkında şüphe duyulamaz. Kitlelerin ruh hallerinde ve faaliyete karşı tutumlarında büyük bir dönüşümün meydana geldiğini, iş yerlerimizin ve fabrikalarımızın çehrelerinin temelden değiştiğini ancak bir kör fark edemez. Yakın zamana kadar, yarışmanın hücum tugaylarının "icat edilmişliği" ve "dayanıksızlığı" hakkında sesler duyuluyordu. Bugün bu "bilge" kişiler alaya bile değer görülmemektedir. Onlara takatten düşmüş "bilgeler" olarak bakılıyor. Bugün yarışma ve hücum tugayları hareketi, kazanılmış ve sağlamlaştırılmış bir mesele olarak geçerlidir. Gerçek, sosyalist yarışmanın iki milyondan fazla işçiyi kapsadığı ve hücum tugaylarına bir milyondan fazla işçinin katıldığıdır.

Yarışmanın olağanüstü yanı, insanların çalışma hakkındaki görüşlerinde köklü bir dönüşüme neden olmasıdır. Çünkü çalışmayı eskiden anlaşıldığı gibi ayıp ve zor bir yük olmaktan, bir onur meselesine, bir gurur meselesine, bir kahramanlık meselesine dönüştürdü. Kapitalist ülkelerde buna benzer bir şey yoktur ve buna benzer bir şey olmaz. Onlarda, kapitalistlerde, toplumsal

onayı kazanan elde edilmeye en değer şey, bir gelire sahip olmak, faizle yaşamak, küçümsenecek bir uğraş olarak görülen çalışmaktan azade olmaktır. Bizde, Sovyetler Birliği'nde, tersine, toplumsal onayı kazanan, elde edilmeye değer şey, emek kahramanı olma olanağı, milyonlarca emekçi arasında onur halesiyle çevrili olan hücum tugayları hareketinin kahramanı olma olanağıdır...

XVI. Parti Kongresi
Tutanaklar, 1935'te yayınlandı
"Leninizmin Sorunları", 2. Baskı, sf. 347-349

Leninist Komünist Gençlik Birliği'ne SBLKGB'nin 10. Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Kutlama Mesajı

Leninist Komünist Gençlik Birliği'nin 10. Kuruluş Yıldönümü'ne selam! Leninist Komünist Gençlik Birliği, devrimimizin genç rezerviydi ve öyle kalacaktır. Genç işçi ve köylü kuşağının on binlerce ve yüz binlerce en iyi temsilsi komünist gençlik saflarında yetiştirildi, orada devrimci çelikleşmeyi edindiler ve partimize, Sovyetlerimize, sendikalarımıza, Kızıl ordumuza, kızıl donanmamıza, kooperatiflerimize, kültür örgütlerimize, Bolşeviklerin eski kadrolarından nöbeti devralmak için akın ettiler.

Komünist Gençlik Birliği bu zor görevi başardı, çünkü faaliyetini partinin önderliğinde yürüttü, çünkü genelde öğrenmeyi ve özelde Leninist tarzda öğrenmeyi günlük pratik faaliyet ile birleştirmeyi bildi, çünkü işçi ve köylülüğün genç kuşağını enternasyonalizm ruhuyla yetiştirmeyi bildi, çünkü yaşlı ve genç Leninistler arasında, eski ve yeni kadrolar arasında ortak bir dil bulmayı bildi, çünkü tüm faaliyeti proletarya diktatörlüğünün ve sosyalist inşanın zaferinin çıkarlarına tabi kılmayı bildi.

Komünist Gençlik Birliği ancak bundan dolayı Lenin'in bayrağını yüksekte tutabildi. Komünist Gençlik Birliği'nin gelecekte de proletaryamız ve uluslararası proletarya önünde görevini yerine getirmeyi başaracağını umuyoruz.

Partimizin iki milyonluk yedeğine, Komünist Gençlik Birliği'ne selamlar!

Yaşasın Genç Komünist Kuşak!

27 Ekim 1928
"Pravda" 28 Ekim 1928

SBLKGB'nin VII. Birlik Konferansı'na Kutlama Mesajı

Leninist Komünist Gençlik Birliği savaşçılarına VIII. Birlik Konferansı'nın erkek ve kadın delegelerine selam!

İşçi ve köylü gençliğin milyonlarca kitlelerini eğitim ve örgütleme çalışmasında başarılar diliyorum!

Leninist enternasyonalizm bayrağını yüksekte tutun, halklar arasında barış ve dostluk için mücadele edin, kapitalist saldırıya karşı ülkemizin savunma yeteneğini güçlendirin, eski kölelik ve sömürü dünyasını parçalayın, kurtarılmış emeğin ve komünizmin yeni dünyasını kurun ve sağlamlaştırın, tüm faaliyetinizde, güçlü devrimci kabarışı Bolşevik inşacıların ısrarlı nesnelliği ile birleştirmeyi öğrenin, annemiz "Sovyetler Birliğinin Komünist Partisi'ne" lâyık evlatlar olun.

Yaşasın Genç Komünist Kuşak!

Stalin

"Pravda", 9 Temmuz 1932

Bolşevizmi Öğrenin

Kolektif Çiftlikleri Hücum İşçilerinin Birinci Birlik Kongre'sinde Konuşmadan

Kolektif çiftliklerdeki erkek ve kadın Komsomolcular üzerine bir iki söz söyleyeyim. Yoldaşlar, gençlik geleceğimiz, umudumuzdur. Gençlik, biz yaşlılardan nöbeti devralmalıdır. Bayrağımızı zaferle hedefe taşımalıdır. Köylüler arasında eski safralarla dolu, eski hayatı hatırlatan alışkanlık ve anılarla yüklü yaşlı insanlar az değildir. Parti ve Sovyet iktidarına ayak uydurmayı her zaman beceremedikleri açıktır. Gençliğimiz açısından durum farklıdır. O, bu eski yükten muaftır ve Lenin'in vasiyetini benimsemeye en uygun olandır. İşte bu nedenle gençlik, Lenin'in vasiyetini en kolay benimsediği için, tam da bu nedenle geride kalanları ve yalpalayanları ileriye götürmekle görevlidir. Elbette bilgi eksikliği vardır. Fakat bilgi, edinilebilecek bir şeydir. Eğer bugün henüz edinilmemişse, yarın edinilmiş olacaktır. Bu nedenle görev, Leninizmi öğrenmek ve yeniden öğrenmekten ibarettir. Yoldaşlar, kız ve erkek Komsomollar! Bolşevizmi öğrenin ve yalpalayanları ileri götürün! Daha az konuşun, daha çok çalışın. Eseriniz mutlaka başarıyla taçlanacaktır.

Kolektif Çiftlikleri Hücum İşçileri'nin I. Birlik Konferansı Tutanak, sf. 293, 1933, Rusça.
J.V. Stalin "Leninizmin Sorunları", Dietz Yayınevi 1950, sf. 509.

Stahanovcuların Birinci Birlik Toplantısı'nda konuşmadan

17 Kasım 1935

... Stahanovcu yoldaşlara yakından bir bakın. Bunlar nasıl insanlar? Bunlar öncelikle genç ve orta yaşlı erkek ve kadın işçilerdir; çalışmada özen ve dakiklik örneği veren, çalışmadaki zaman etkenine değer vermeyi bilen ve zamanı sadece dakikalarla değil, saniyelerle ölçmeyi öğrenmiş teknik donanıma sahip kültür insanlarıdır. Çoğunluğu asgari teknik sınavı verdi ve teknik öğrenimlerini mükemmelleştirmeye devam ediyorlar. Bazı mühendis, teknisyen ve iktisatçıların tutuculuklarından ve atıllığından uzaklar; cesur adımlarla ilerliyor, eski teknik normları bırakıyor ve yeni daha ileri normlar yaratıyorlar, endüstri yöneticilerimiz tarafından tasarlanan verimliliği ve hazırlanan iktisadi planları düzeltiyor; mühendis ve teknisyenleri, hep yeniden tamamlıyor ve düzeltiyorlar; onlara bilgi verdikleri ve onları harekete geçirdikleri nadir değildir, çünkü Stahanovcular, alanlarının tekniğine tamamıyla hakim olan ve teknikten çıkarılabileceklerin en fazlasını çıkarmasını bilen insanlardır. Bugün hâlâ az sayıda Stahanovcu vardır, ama yarın sayılarının şimdikinin on katı olacağından kim şüphe edebilir? Stahanovcuların endüstrimizdeki yenilikçiler oldukları; Stahanov hareketinin endüstrimizin geleceğini temsil ettiği, işçi sınıfının gelecekteki kültürel ve teknik yükselişinin tohumunu içinde barındırdığı, sosyalizmden komünizme geçiş için ve kafa ile kol emeği arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmak için zorunluluk olan iş üretiminin üstün verimliliğine ulaşabilecek tek yolu açtığı açık değil midir?

Stahanovcuların Birinci Birlik Toplantısı
Tutanak, sf. 360, Rusça.
J.V. Stalin "Leninizmin Sorunları", Dietz Yayınevi, 1950 sf. 600-601.

"Kendi başına çok ciddi, zor, büyük bir çalışmayı ortaya koymadan, eleştirel bakmakla yükümlü olduğu gerçekler içinde yolunu bulmadan, kendisine ulaştırılan sonuçlar temelinde komünizmle övünme düşüncesine kapılan her komünist, böyle bir komünist son derece acınacak bir kişi olurdu. Böylesine bir üstünkörülük kesinlikle zararlı olurdu. Az şey bildiğimi biliyorsam, o zaman daha çok şeyi bilmeye ulaşacağım; ama eğer ki bir insan komünist olduğunu ve temel şeyleri bilmesine gereksinimi olmadığını açıklarsa, o zaman ondan her şey olur, ama bir komünist olamaz."

Lenin

EVRENSEL BASIM YAYIN

ISBN 978-975-7837-12-1